

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมุกดาหาร (พ.ศ. 2566 - 2570)

ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิงหาคม 2566

คำนำ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร ร่วมกับคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร ได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมุกดาหาร (พ.ศ.2566-2570) ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ซึ่งแผนดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและสภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทาง แนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ประเด็นการเกษตร ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ.2564-2570 นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืน รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมุกดาหาร (พ.ศ.2566-2570) ฉบับทบทวนนี้ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมุกดาหาร (พ.ศ.2566-2570) ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การปฏิบัติและใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมุกดาหาร รวมถึงการจัดทำคำของบประมาณ และเป็นเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานต่อไป

กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร
สิงหาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1. ที่มา	1
2. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์	1
2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)	2
2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	2
2.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)	6
2.4 แผนการปฏิรูปประเทศ	9
2.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	10
2.6 แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2564 - 2570)	11
2.7 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค (พ.ศ. 2566 - 2570) (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)	15
2.8 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)	18
2.9 แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2566 - 2570)	18
2.10 แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)	20
2.11 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	21
2.12 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	22
2.13 ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	26
2.14 แผนปฏิบัติการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	27
ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	
1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	
1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด	30
1.2 ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด	36
1.3 ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	39
1.4 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	40
1.5 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด	43
1.6 ข้อมูลด้านแรงงาน	48

2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	
2.1 คริวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร	49
2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	49
2.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	50
2.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	54
2.5 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	87
2.6 ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด	88
2.7 ข้อมูลจำนวนเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่	88
2.8 จำนวนประชาชนชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่	89
3. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	
3.1 เครื่องมือใช้ในการวิเคราะห์ (Agri-Map)	90
3.2 การวิเคราะห์แผนที่จุดดินซ้อนทับน้ำในพื้นที่จังหวัดและอำเภอ	92
3.3 การใช้แผนที่แสดงจุดดินซ้อนทับน้ำและผังแปลงพื้นที่เพาะปลูกจังหวัด/อำเภอ	95
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยเครื่องมือ SWOT Analysis	104
2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยเครื่องมือ SWOT Analysis	105
3. การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ	106
ส่วนที่ 4 แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมุกดาหาร (พ.ศ. 2566 - 2570)	
1. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	107
2. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	107
3. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	107
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	107
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรมูลค่าสูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	109
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน	111
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตร	112
4. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด มุกดาหาร (พ.ศ. 2566 - 2570) กับแผน 3 ระดับ	113
5. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570)	116

	หน้า
ส่วนที่ 5 แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและ	
สหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (งบจังหวัด/งบกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2)	
1. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	141
2. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและ เกษตรมูลค่าสูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	152
3. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน	189
4. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตร	195
คณะผู้จัดทำ	198

ส่วนที่ 1

บทนำ

1. ที่มา

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 65 รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้อง และบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับมาตรา 72(4) รัฐพึงจัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น และมาตรา 73 รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด รวมทั้งมาตรา 75 (วรรค 3) รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่างๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน

1.2 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

1.3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวมเพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

2. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามทิศทาง แนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง

แห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2564 - 2570) แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) นโยบายรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัดและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแสดงถึงเป้าหมายการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา วัตถุประสงค์เป้าหมาย และตัวชี้วัดแนวทางการพัฒนา และโครงการสำคัญในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ดังนี้

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)¹ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “**ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (01) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (02) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (04) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (05) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (06) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ² เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี 2580 โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด 23 ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 15 ฉบับ ได้แก่ (01) ความมั่นคง (03) การเกษตร (หลัก) (05) การท่องเที่ยว (06) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (07) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล

¹ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580).

² สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580).

(08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (09) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (15) พลังทางสังคม (16) เศรษฐกิจฐานราก (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน (19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (20) การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (03) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย 6 แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

2.2.1 แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

2) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

3) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

2.2.2 แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

2) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจาก สถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่าง ๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนา ระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

4) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

5) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคู่การขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและ ต่างประเทศ

เป้าหมายที่ 1 สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 ผลผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

2.2.3 แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาด กลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้อง กับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง
- 4) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตร ชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ 1 สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

2.2.4 แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการ แปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง
- 2) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และ ภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร
- 3) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป
- 4) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

2.2.5 แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

3) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ 1 สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ

(เฉลี่ยร้อยละ)

2.2.6 แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

2) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่าง ๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

3) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

4) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

5) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่าง ๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

6) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

7) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ

8) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ 1 ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

2.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)³ เป็นแผนระยะปานกลาง 5 ปี มีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 รองรับการดำเนินการในห้วงที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1) โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ มีความเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ ตลอดจนกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี 2570 การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคง โดยมุ่งขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีการรอบจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ 3 โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมหรือการดำเนินการอื่น ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) มีทั้งสิ้น 17 นโยบายและแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น 2 หมวด ดังนี้

1) หมวดประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม 13 นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

มุ่งเน้นให้สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนและพร้อมธำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

³ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570).

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 2 การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และ
การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ มุ่งเน้นการปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและ
 ผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์
 ของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องเพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต (กระทรวงกลาโหม
 เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 3 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่
ชายแดน มุ่งเน้นให้พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง ปลอดภัย มีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกระดับที่มี
 สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล อีกทั้งยังเป็น
 พื้นที่แห่งความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน (กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 4 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
 มุ่งเน้นความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวมให้ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทางทะเลที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง
 โดยคำนึงถึงการรักษาความมั่นคงทางทะเลและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้มีความสมดุลและยั่งยืนและการ
 บริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเลที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการดำเนินการด้านความ
 มั่นคงทางทะเล เสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน อาเซียน และประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก
 รวมถึงการใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างสมดุลและยั่งยืนเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์
 ของชาติทางทะเล เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5 การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
 มุ่งเน้นการลดการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสีย พัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและศักยภาพของพื้นที่
 รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเสริมสร้างความปลอดภัย และขจัด
 เงื่อนไขความรุนแรง (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 6 การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่น
ฐานแบบไม่ปกติ มุ่งเน้นการบริหารจัดการผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล แรงงานต่างด้าว กลุ่มที่มีความ
 เปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการ
 ค้ำครองหรืออยู่ระหว่างคัดกรองสถานะที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศภูมิลำเนาได้ ให้มีความสมดุลระหว่าง
 มิติความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและหลักสิทธิมนุษยชน (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน
 ราชาอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 7 การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ มุ่งเน้นการ
 ยกระดับสถานะและเพิ่มขีดสมรรถนะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมให้ได้รับการยอมรับจากสากล (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด
 มุ่งเน้นการป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้นำเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สกัดกั้น และปราบปราม
 ขบวนการการค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม
 (กระทรวงยุติธรรม โดย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 9 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มุ่งเน้นการยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน ให้สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันทต่อเหตุการณ์ และยั่งยืน (กระทรวงมหาดไทย โดย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 10 การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน รับมือความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์ ยกระดับมาตรฐานรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และลดการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ (สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 11 การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย มุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย มีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้ายและมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่ภาวะปกติ (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 12 การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษาผลประโยชน์แห่งชาติบริเวณลุ่มน้ำโขง และความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน (กระทรวงการต่างประเทศ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมและการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น (กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

๒) หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม 4 นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 14 การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ มุ่งเน้นให้พัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมเพื่อป้องกัน และตอบสนองต่อภัยคุกคามรวมทั้งบูรณาการทรัพยากรของประเทศเพื่อใช้ในการเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 15 การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ มุ่งเน้นการยกระดับระบบงานข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือน ต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว พร้อมทั้งขยายเครือข่ายเฝ้าระวังเพื่อสนับสนุนงานข่าวกรอง และการวางระบบงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามที่สำคัญ (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 16 การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง มุ่งเน้นการจัดทำและเชื่อมโยงข้อมูลด้านความมั่นคงขนาดใหญ่เชิงดิจิทัลให้สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ มุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม โดยพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้แก่ประชาชน ด้วยการนำนโยบายและแผนความมั่นคงต่าง ๆ รวมถึงประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่ที่สำคัญ ไปใช้กำหนดทิศทางเพื่อแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทความมั่นคงในพื้นที่ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานความมั่นคงในระดับพื้นที่ และเครือข่ายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงรุกในระดับพื้นที่ทั้งภาครัฐและนอกภาครัฐให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลประสานการดำเนินการ และสะท้อนความต้องการจากระดับพื้นที่สู่ระดับนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

2.4 แผนการปฏิรูปประเทศ⁴ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุปใน 6 มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟูและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศมี 13 ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5 ฉบับ ได้แก่ (2) การบริหารราชการแผ่นดิน (3) กฎหมาย (5) **เศรษฐกิจ (หลัก)** (6) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (7) สาธารณสุข ในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคมและปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน 5 กิจกรรม ประกอบด้วย

- 1) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- 2) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง
- 3) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย
- 4) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค
- 5) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

⁴ ประกาศ นร. เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง). (2564, 25 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 44 ง.

2.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)⁵ การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 ให้สามารถก้าวข้ามความท้าทายที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นจะต้องเร่งแก้ไขจุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศที่มีอยู่เดิม รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงของบริบททั้งจากภายนอกและภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น โดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนาที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด **หมุดหมายการพัฒนา จำนวน 13 ประการ** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 11 หมุดหมาย ได้แก่

หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมุดหมายที่ 6 ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

⁵ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)**. ราชกิจจานุเบกษา

หมวดหมู่ที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

2.6 แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ.2564 – 2570)⁶ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand 4.0 ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2564 – 2570) เป็นการพัฒนารายได้ 4 + 1 สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น 1 ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ

⁶ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570.

(Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเพื่อเผ่าเผ่า (Nurture) ภายใต้กลไกตุภาคี ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
2. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
3. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
4. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระดมจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเพื่อเผ่าเผ่า” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่งพลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระบียงเศรษฐกิจ BCG
2. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
3. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
4. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
5. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการ ด้วยกลไกตุลาการ เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
6. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
7. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบอาหารที่ดี
8. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีซในโรงงานอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

1. สาขาการเกษตรและอาหาร

- 1) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า
- 2) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)
- 3) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช
- 4) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาใช้บริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

5) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

6) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

7) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

2. สาขาสุขภาพและการแพทย์

1) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

2) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

3) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรม ย้อนกลับ

4) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

5) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

6) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

3. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

1) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

2) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

3) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

4. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

1) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสีเขียวตามแนวทาง Happy Model

3) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

4) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมค่าใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่น่าสนใจจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

5) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

5. เศรษฐกิจหมุนเวียน

- 1) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน
- 2) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่
- 3) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ
- 4) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ
- 5) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาชิ้นส่วนหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
2. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
4. การพัฒนาเทคโนโลยีชิ้นส่วนหน้า

2.7 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570⁷ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” ตามแนวคิด การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeast Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา 3G ได้แก่

⁷ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565, พฤศจิกายน). **เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 - 2570.**

1) การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green) เน้นส่งเสริมเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ ขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว หรือ Bio Circular Green Economy) และการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

2) การเป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน (Gate) ใช้โอกาสจากการเชื่อมโยงเศรษฐกิจชายแดน ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ พัฒนาการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์

3) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน (Growth) ใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สนับสนุนการพัฒนาศูนย์กลางบริการทางการแพทย์ พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ท่องเที่ยวชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัย

การกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) พร้อมทั้งพิจารณา โอกาส ศักยภาพ ปัญหา และข้อจำกัดของภาค เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” โดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาค ให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ และการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ ทักษะ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยขับเคลื่อนการพัฒนา ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. พัฒนาภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่มุ่งสู่ฐานเศรษฐกิจชีวภาพที่มีมูลค่าสูง
2. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
3. พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
4. พัฒนาเมือง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
5. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน
6. ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจน ให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. มีบทบาทเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศแต่เป็นพืชเชิงเดี่ยว พึ่งพาน้ำฝนได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลผลิตภาพต่ำ ในขณะที่เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงาน ในปี 2563 ผลผลิตทางการเกษตร มีมูลค่า 311,615 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.6 ของผลิตภัณฑ์ภาค พืชหลักที่สำคัญของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ 105 ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิมและใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3,000 ล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกใน

พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานี และมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี สำหรับการปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ 80.0 อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (จังหวัดยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ 20.0 อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป นอกจากนี้ แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ได้กำหนดจังหวัดนำร่องพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัด สกลนคร มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุดรธานี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาสมุนไพรไทย

2. มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดแต่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย พื้นที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี 2563 มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม 63.48 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 42.5 ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ โดยพื้นที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่ค่อนข้างราบ เหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่เกษตรไม่มากเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขาและมีพื้นที่ฟาร์มขนาดเล็กมากประมาณ 10 ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาคซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความยากจน ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ และศรีสะเกษ โดยมีเนื้อที่ถือครอง 12.0 12.3 13.1 และ 13.2 ไร่ต่อครัวเรือน ตามลำดับ

3. การปศุสัตว์มีความสำคัญมากขึ้นโดยเฉพาะโคเนื้อ ในปี 2564 มีจำนวนโคเนื้อในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3,966,980 ตัว โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.3 ของประเทศ โดยมีอัตราการขยายตัวของจำนวนโคเนื้อ ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ขยายตัวร้อยละ 13.7 มีแหล่งเลี้ยงโคเนื้อกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ของภาค โดยจังหวัดที่มีการเลี้ยงโคเนื้อมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ จังหวัดสุรินทร์ นครราชสีมา และอุบลราชธานี และมีโคเนื้อคุณภาพสูงที่มีชื่อเสียง คือ โคเนื้อโพนยางคำ สกลนคร โคเนื้อหนองสูง มุกดาหาร และโคเนื้อโคราชวากิว นครราชสีมา

4. การเพิ่มพื้นที่ชลประทานมีข้อจำกัดด้านกายภาพไม่สามารถพัฒนาโครงการขนาดใหญ่เพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บให้เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดปี พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี 2563 พื้นที่ชลประทานประมาณ 8.15 ล้านไร่ และมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ 12.8 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ 23.4 โดยพื้นที่โครงการชลประทานของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีสัดส่วนร้อยละ 32.5 29.6 และ 20.2 ของพื้นที่ชลประทานทั้งภาค ตามลำดับ แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ 12.3 จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้น้ำท่วมพืชผลเสียหาย

2.8 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)⁸ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศไทยในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ 4.0 บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

2.9 แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 - 2570⁹ การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 - 2570 ได้จัดทำภายใต้กรอบแนวคิดของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของภาคเกษตร โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายในด้วยการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนที่มีต่อภาคเกษตร และการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกด้วยการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรค รวมทั้งแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในอนาคตที่อาจส่งผลต่อการพัฒนาภาคเกษตร ซึ่งจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ที่ได้ครอบคลุมในทุกมิติ รวมทั้งพิจารณาจากยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2564 - 2570) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2570) ยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการค้าของชาติ (พ.ศ. 2565 - 2570)

⁸ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2560, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579).

⁹ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2565, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2566 - 2570).

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาโลจิสติกส์ของประเทศไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570) รวมถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาประเทศไทยในระดับสากล เพื่อให้ครอบคลุมบริบทด้านการเกษตรในปัจจุบันและอนาคตโดยนำผลการวิเคราะห์มาเชื่อมโยงกับความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ เพื่อเป็นกรอบการพิจารณาอันนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนา แนวทางการพัฒนา โครงการสำคัญและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2566 - 2570)

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาคเกษตร

1) ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่มีความรุนแรงและเกิดขึ้นในวงกว้างไปทั่วโลก ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของโลก รวมถึงพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ถือเป็นทั้งโอกาสและอุปสรรคสำหรับสินค้าเกษตร โดยเกษตรกรที่เข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถใช้ประโยชน์ในการขยายตลาดใหม่ ด้วยการจำหน่ายสินค้าเกษตรแบบออนไลน์ได้สะดวกยิ่งขึ้น ในทางกลับกันยังเป็นข้อจำกัดสำหรับเกษตรกรรายย่อย และเกษตรกรสูงวัยที่ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ยังส่งผลกระทบต่อการกระจายผลผลิตและการส่งออกสินค้าเกษตร ดังนั้น การพัฒนาแพลตฟอร์มจำหน่ายสินค้าเกษตรออนไลน์ และระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตรทั้งในเรื่องของการบริหารจัดการต้นทุนการขนส่งและบรรจุภัณฑ์ จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

2) การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจและการค้าของโลกในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีความเสี่ยงจากปัจจัยหลายประการ อาทิ การแพร่ระบาดของโควิด-19 และความขัดแย้งระหว่างประเทศ ทำให้โซ่อุปทานโลกอยู่ในภาวะหยุดชะงัก ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและธุรกิจที่มีการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ ขณะที่ความผันผวนในตลาดการเงินโลก ส่งผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ ทำให้รายได้ของประเทศผู้ส่งออกและต้นทุนของประเทศผู้นำเข้าเกิดความไม่แน่นอน นอกจากนี้ การปรับเปลี่ยนกฎกติกาด้านการค้าและการลงทุนของโลกรวมทั้งการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Barriers : NTBs) ทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องเร่งปรับบทบาทและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการค้าของโลก

3) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเกิดจากการบูรณาการความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์ควบคู่กับเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งความรู้ด้านต่าง ๆ หลากหลายสาขา เพื่อสร้างคุณค่าและก่อให้เกิดเป็นสิ่งสร้างสรรค์และนวัตกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโลกในทุกภาคส่วน เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) กระบวนการทำงานอัตโนมัติโดยหุ่นยนต์ (Robotic Process Automation: RPA) เพื่อทดแทนการใช้แรงงานมนุษย์ การใช้สินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อเป็นสื่อกลางในการชำระค่าสินค้าและบริการ การสร้างชุมชนโลกเสมือนจริง (Metaverse) เพื่อเปิดให้ผู้คนได้เข้ามาสัมผัสและมีปฏิสัมพันธ์ สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ซึ่งในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีการเกษตรและนวัตกรรมมาใช้กันอย่างแพร่หลาย และถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ช่วยลดต้นทุนการผลิตเพิ่มผลิตภาพ และผลิตสินค้าที่มีคุณภาพสูงขึ้น เช่น การนำเทคโนโลยี Internet of Things (IoT) มาใช้ในการบริหารจัดการฟาร์ม การจำหน่ายสินค้าเกษตรหรือบริการออนไลน์ (E-Commerce Platforms) รวมถึงการ

ปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมไร้เงินสด (Cashless Society) ซึ่งจะช่วยให้การทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างเกษตรกรและผู้บริโภคเกิดขึ้นได้ง่าย เพิ่มโอกาสในการจำหน่ายสินค้าสู่ผู้บริโภคได้โดยตรง โดยไม่ต้องผ่านคนกลาง

4) การเป็นสังคมผู้สูงอายุ และการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร โครงสร้างประชากรของโลกในระยะ 5 - 10 ปีข้างหน้า จะมีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยองค์การสหประชาชาติ คาดว่าประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป จะเพิ่มขึ้นเป็น 1.5 พันล้านคน ภายในปี 2593 ทั้งนี้ ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยมาตั้งแต่ปี 2548 และกลายเป็น “สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์” (Aged Society) ตั้งแต่ปี 2564 โดยผลที่ตามมาจากการเป็นสังคมผู้สูงอายุ คือ แรงงานลดลง เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น การลงทุนและการออมน้อยลง รายได้ประชาชาติลดลง และรัฐบาลต้องสนับสนุนงบประมาณด้านสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุมากขึ้น อีกทั้งอาจเกิดปัญหาสังคมตามมา ในส่วนของภาคเกษตรไทยในปี 2563 หัวหน้าครัวเรือนเกษตรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 44.0 ของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรทั้งหมด และการที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้สูงอายุ ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น กำลังแรงงานภาคเกษตรลดลง ประสิทธิภาพการผลิตลดลง นอกจากนี้ อายุเฉลี่ยของเกษตรกรส่วนใหญ่ที่อยู่ในช่วงสูงวัย มีผลอย่างมากต่อการตัดสินใจ การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การเข้าถึงและยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2.10 แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)¹⁰ เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม มีวิสัยทัศน์ คือ **“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี”** โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑ่มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย 5 ประเด็นการพัฒนา 28 แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

¹⁰ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2564, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570).

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร

2.11 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์¹¹ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสงบสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายประกอบด้วยนโยบายหลัก 12 ด้าน นโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

1. นโยบายหลัก 8 ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ 4 การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ 6 การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ 10 การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ 11 การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ 12 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

2. นโยบายเร่งด่วน 10 เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ 1 การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ 3 มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ 4 การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ 5 ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ 6 การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ 7 เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นโยบายเร่งด่วนที่ 8 การแก้ไข

¹¹ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ 25 กรกฎาคม 2562. (2562, 25 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนพิเศษ 186 ง.

ปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ 9 การแก้ไข ปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ 10 การพัฒนาระบบการให้บริการ ประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ 11 การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

2.12 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์¹²

1. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มอบนโยบายและหลักการทำงานให้กับผู้บริหาร เพื่อขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับทราบเป้าหมายและแนวทางการทำงานที่ชัดเจน ต่อเนื่องจากการดำเนินงาน ในปีที่ผ่านมาซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการให้กับพี่น้อง เกษตรกรและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประชาชน ผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ สร้างความมั่นใจ เรื่องความมั่นคงทางด้านอาหารให้กับผู้บริโภค ซึ่งกระทรวงได้ขยายขอบเขตภารกิจออกไปเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม นอกจากการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้นแล้ว ยังมีบทบาทสำคัญในการ ร่วมบูรณาการกับกระทรวงพาณิชย์ ภาคเอกชน และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมและบริหารจัดการ ด้านการตลาดให้กับพี่น้องเกษตรกรด้วย ทั้งนี้ ในการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้ยึด 5 ยุทธศาสตร์ และ 15 นโยบายเป็นกรอบในการทำงาน ปรับตัวตามสถานการณ์และเพิ่มทำงานในเชิงรุกมากขึ้น รวมทั้งปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังนี้

1.1 ยุทธศาสตร์ 5 ประเด็น ประกอบด้วย

1) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต เร่งส่งเสริมด้านการตลาดให้กับเกษตรกร และผลักดันให้การผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรมีคุณภาพและมาตรฐานตามที่ตลาดต้องการ โดยเข้าไปบริหารจัดการ ตลาดให้กับเกษตรกรร่วมบูรณาการกับกระทรวงพาณิชย์ที่มีภารกิจหน้าที่ดูแลด้านการตลาดโดยตรง ร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

2) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร 4.0 เร่งพัฒนาแสวงหาเทคโนโลยีที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยพัฒนาควบคู่กับการวิจัยนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรในการลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

3) ยุทธศาสตร์ 3'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

3.1) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมมั่นในระบบ ที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและ ส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

3.2) Security เน้น 4 ด้าน ได้แก่ (1) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้า เกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (2) Health Security ไทยมีมาตรการ

¹² สรุปการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์(ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน). วันพุธที่ 7 ธันวาคม 2565 (2565, 7 ธันวาคม).

ควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคที่เข้มงวด (3) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (4) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

3.3) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้มีความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

4) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

4.1) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 77 จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

4.2) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็งหรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมารวมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาดร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

5) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

1.2 แนวทางนโยบายหลัก 15 ด้าน ประกอบด้วย

1) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) ไร่โมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

2) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกร มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตร ชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

3) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจ ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

4) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

5) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

6) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตร ให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

7) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้ง พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

8) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

9) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

10) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่าง ๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้าง

เสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทัน่วงที

11) การส่งเสริมเกษตรกรรายยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมี การพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน 5ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

12) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

13) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

14) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

15) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

2. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การพัฒนาคนเพื่อรองรับสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นอนาคตของประเทศและของโลกเป็นสิ่งสำคัญ กระทรวงต้องเร่งพัฒนาสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยกตัวอย่าง กระทรวงกำหนดเป้าหมายจะยกระดับความเข้มแข็งขององค์กรกลุ่มสตรี โดยให้กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดเป็นเป้าหมายการขับเคลื่อนงาน เป็นต้น เชื่อมั่นว่าหากกระทรวงพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งแล้ว การขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ ก็จะสัมฤทธิ์ผล

2) เร่งผลักดันการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตร ขอให้ทุกหน่วยงานร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวางแผนผลักดันมาตรการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต ซึ่งทุกหน่วยงานมีภารกิจและมีส่วนรับผิดชอบในเรื่องนี้ คาดว่าในระยะเวลาไม่เกิน 2-3 ปีนี้ ประเทศต่าง ๆ จะมีมาตรการกีดกันทางการค้าที่อ้างอิงเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างเต็มที่ ดังนั้น จึงต้องเร่งดำเนินการ โดยขอให้มองว่าเป็นโอกาสที่สำคัญในการเพิ่มรายได้ให้ภาคเกษตรโดยเฉพาะการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต และเพื่อให้สินค้าเกษตรของเราได้มาตรฐานสามารถส่งออกได้อย่างต่อเนื่อง และได้มอบแนวทางการทำงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

2.13 ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

2.13.1 แผนพัฒนาจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 พ.ศ. 2566 – 2570

(สกลนคร นครพนม มุกดาหาร)¹³

1) เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

“ฐานการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เมืองน่าอยู่ น่าเที่ยว น่าลงทุน ประตุการค้าสู่อุณหภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง”

2) พันธกิจ

“ส่งเสริมการพัฒนาด้านสังคมสู่ความเข้มแข็ง และยั่งยืน”

3) ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

3.1 พัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน

3.2 การพัฒนาการท่องเที่ยว 3 ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ วัฒนธรรม) เชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน

3.3 การพัฒนาขีดความสามารถด้านการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ให้กับภาคธุรกิจในพื้นที่

3.4 การพัฒนาสังคม ความมั่นคง และสิ่งแวดล้อม

2.13.2 แผนพัฒนาจังหวัดมุกดาหาร พ.ศ. 2566 - 2570 ฉบับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566¹⁴

1) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

“เมืองการค้าทันสมัย เกษตรคุณภาพสูง ท่องเที่ยวชายโขง เชื่อมโยงสู่สากล”

2) พันธกิจ

2.1 พัฒนาระบบการค้า การลงทุน เพื่อเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขัน

2.2 พัฒนาการเกษตร เพื่อเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขัน

2.3 พัฒนาการท่องเที่ยว ส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมและความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน

2.4 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพสู่สังคมฐานความรู้เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของพลวัตโลก

2.5 สร้างความสมดุลของระบบเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.6 เสริมสร้างความมั่นคงชายแดน

3) แนวทางการพัฒนา

3.1 สร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มมูลค่าในภาคเกษตร และสนับสนุนภาคการค้าชายแดน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวด้วย Smart Economy /Smart Mobility

3.2 ยกกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างชุมชนให้น่าอยู่ มีความมั่นคง และเป็นธรรมสู่ Smart Living / Smart People

¹³ กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2. แผนพัฒนาจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร) (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

¹⁴ สำนักงานจังหวัดมุกดาหาร คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดมุกดาหาร (ก.บ.จ. มุกดาหาร). (2565). แผนพัฒนาจังหวัดมุกดาหาร (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

3.3 อนุรักษ์ พื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และป้องกันภัยธรรมชาติ
ภายใต้ Smart Environment /Smart Energy

4) ประเด็นการพัฒนาจังหวัด

- 4.1 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าการลงทุนเพื่อเชื่อมโยงสู่สากล
- 4.2 การยกระดับมาตรฐานการเกษตรและต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่า ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- 4.3 การพัฒนาการท่องเที่ยวตามวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง
- 4.4 การพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน
- 4.5 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- 4.6 การเสริมสร้างความมั่นคงชายแดน

5) ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning)

- 5.1 ด้านการค้าการลงทุน : การค้าชายแดน โลจิสติกส์ การลงทุน เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และเมืองอัจฉริยะ
- 5.2 ด้านเกษตร เกษตรแปรรูป และเกษตรมูลค่าสูง : โคนี้อคุณภาพ ข้าวอินทรีย์ ปลาสดแก้ว และ แพะ
- 5.3 ด้านท่องเที่ยว : ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง
- 5.4 ด้านอุตสาหกรรม : อุตสาหกรรมการเกษตรมูลค่าสูง และอุตสาหกรรมมูลค่าสูง

2.14 แผนปฏิบัติการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.14.1 แผนแม่บทพัฒนาลุ่มน้ำจังหวัดมุกดาหาร¹⁵

แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค 2) การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต 3) การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย 4) การจัดการคุณภาพน้ำ 5) การอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ และ 6) การบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์กรมชลประทาน 20 ปี (พ.ศ. 2560 ถึง พ.ศ. 2579)

วิสัยทัศน์ คือ “องค์กรอัจฉริยะ ที่มุ่งสร้างความมั่นคงด้านน้ำ (Water Security) เพื่อเพิ่มคุณค่าการบริการ ภายในปี พ.ศ. 2579”

ประเด็นยุทธศาสตร์

- 1) การพัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานตามศักยภาพลักษณะลุ่มน้ำ (Basin-based Approach)
- 2) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ ตามวัตถุประสงค์การใช้น้ำ
- 3) การป้องกันความเสียหายและสนับสนุนการบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ
- 4) การสร้างเครือข่าย และการมีส่วนร่วม (Networking and Participation) ของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในระดับพื้นที่ (Networking Collaboration Participation)
- 5) การปรับเปลี่ยนสู่องค์กรอัจฉริยะ (Turnaround to Intelligent Organization)

¹⁵ สำนักบริหารโครงการ กรมชลประทาน. (2561, ธันวาคม). รายงานแผนแม่บทพัฒนาลุ่มน้ำจังหวัดมุกดาหาร. โครงการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาลุ่มน้ำระดับจังหวัดมุกดาหาร. แผนพัฒนาการชลประทานระดับจังหวัด.

จังหวัดมุกดาหาร มีพื้นที่ 2,552,948 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 1,318,877 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 51.7 ของพื้นที่จังหวัดโดยในพื้นที่เกษตรกรรมดังกล่าว มีการพัฒนาเป็นพื้นที่ชลประทานแล้ว 85,362 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 6.5 ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพตามแผนการพัฒนากลุ่มจังหวัดระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561 – พ.ศ. 2580) ที่อยู่ในแผนดำเนินการ จำนวน 56 โครงการ เป็นโครงการขนาดกลาง 9 โครงการ และขนาดเล็ก 47 โครงการ หากดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนทั้งหมด จะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มอีก 13.67 ล้านลูกบาศก์เมตร และจะมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น 59,997 ไร่ รวมเป็น 145,359 ไร่ ใช้เงินรวม 4,486.281 ล้านบาท โดยสามารถสรุปตามระยะดำเนินการได้ ดังนี้

1) **โครงการตามแผนระยะสั้น** (พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2565) มีโครงการที่ดำเนินการตามแผนระยะสั้น 49 โครงการ เป็นโครงการขนาดกลาง 9 โครงการ และขนาดเล็ก 40 โครงการ หากก่อสร้างแล้วเสร็จจะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มอีก 13.29 ล้านลูกบาศก์เมตร และเพิ่มพื้นที่ ชลประทาน 58,987 ไร่ ใช้เงินงบประมาณสำหรับโครงการในแผนระยะสั้น 4,378.281 ล้านบาท

2) **โครงการตามแผนระยะกลาง** (พ.ศ. 2565 - พ.ศ. 2570) มีโครงการที่ดำเนินการตามแผนระยะกลาง 7 โครงการ เป็นโครงการขนาดเล็ก 7 โครงการ หากก่อสร้างแล้วเสร็จจะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มอีก 0.38 ล้านลูกบาศก์เมตร และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน 1,010 ไร่ ใช้เงินงบประมาณสำหรับโครงการในแผนระยะกลาง 108 ล้านบาท

3) **โครงการตามแผนระยะยาว** (พ.ศ. 2571 - พ.ศ. 2580) จังหวัดมุกดาหารยังไม่มีกำหนดแผนการก่อสร้างโครงการชลประทานตามแผนระยะยาว

จังหวัดมุกดาหาร มีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพตามแผนการพัฒนากลุ่มจังหวัดระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2580) ที่อยู่ในแผนดำเนินการ จำนวน 56 โครงการ เป็นโครงการขนาดกลาง 9 โครงการ และขนาดเล็ก 47 โครงการ หากดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนทั้งหมดจะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มอีก 13.67 ล้านลูกบาศก์เมตร และจะมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น 59,997 ไร่ ใช้เงินรวม 4,486.281 ล้านบาท

2.14.2 แผนพัฒนาการเกษตรในพื้นที่แม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน ระดับจังหวัดมุกดาหาร ปี 2566 – 2570¹⁶

วิสัยทัศน์

“เกษตรมูลค่าสูง อาหารปลอดภัย เกษตรกรพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน”

เป้าประสงค์หลัก

- 1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดภาคการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี
- 2) เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

ประเด็นการพัฒนา

- 1) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรมูลค่าสูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

¹⁶ กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร. (2565). **แผนพัฒนาการเกษตรในพื้นที่แม่น้ำโขงอย่างยั่งยืนระดับจังหวัดมุกดาหาร ปี 2566 – 2570.**

- 2) สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน
- 3) พัฒนาการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตร
- 4) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการ 3 อำเภอ 10 ตำบล ประกอบด้วย

อำเภอเมืองมุกดาหาร จำนวน 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางทรายใหญ่ ตำบลมุกดาหาร ตำบลศรีบุญเรือง และตำบลนาสีนวน

อำเภอหว้านใหญ่ จำนวน 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลปงขาม ตำบลหว้านใหญ่ ตำบลชะโนด และตำบลบางทรายน้อย

อำเภอดอนตาล จำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลโพธิ์ไทร และอำเภอดอนตาล

2.14.3 การขับเคลื่อน BCG Model ด้านการเกษตร จังหวัดมุกดาหาร¹⁷

ภายใต้ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2564 – 2570) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

สินค้าเกษตรของจังหวัดมุกดาหาร จำนวน 2 ชนิด ประกอบด้วย **โคขุน และข้าวหอมมะลิ**

- 1) โครงการยกระดับการผลิตโคขุนคุณภาพและการแปรรูปโคขุนคุณภาพจังหวัดมุกดาหาร
  - ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย
    - 1) ฟาร์มเกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน 30 ราย
    - 2) กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุนสร้างผลิตภัณฑ์จากการเลี้ยงโคขุน อย่างน้อย 2 ชนิด
    - 3) สหกรณ์หนองสูงจำกัดสามารถสร้างผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปเนื้อ อย่างน้อย 3 ชนิด
    - 4) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุนมีรายได้จากการเลี้ยงโคเพิ่มขึ้นร้อยละ 3
- 2) โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิจังหวัดมุกดาหาร
  - ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย
    - 1) เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตข้าวหอมมะลิต่อไร่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3
    - 2) เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิ จำนวน 100 รายต่อปี
    - 3) มีผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวหอมมะลิ อย่างน้อย 3 ชนิด
    - 4) เกษตรกรมีช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น อย่างน้อย 2 ช่องทาง

¹⁷ กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร. (2565, มกราคม). การขับเคลื่อน BCG Model ด้านการเกษตร จังหวัดมุกดาหาร. บันทึกข้อความ ที่ กษ 0224.มท/47 ลว. 27 มกราคม 2565.

ส่วนที่ 2

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดมุกดาหาร ตั้งอยู่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีอาณาเขตติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน ความยาว 72 กิโลเมตร และเป็นพื้นที่ที่แม่น้ำโขงไหลผ่านกว้างที่สุดของประเทศไทย คือมีความกว้างถึง 1,600 เมตร ตั้งอยู่เส้นรุ้งที่ 16 - 17 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 104 - 105 องศาตะวันออก มีพื้นที่ 4,339.83 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,712,400 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 642 กิโลเมตร สภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง เป็นเมืองหน้าด่านชายแดน หรือกล่าวสั้นๆหนึ่งได้ว่าเป็นประตูสู่อินโดจีน ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการเป็นเมืองการค้าการท่องเที่ยวชายแดน โดยมีสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 ไทย-ลาว เป็นเส้นทางสัญจรผ่านแดน

2) อาณาเขต

จังหวัดมุกดาหาร เป็นจังหวัดที่ 73 ของประเทศไทย และจังหวัดที่ 17 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดจังหวัดสกลนคร และจังหวัดนครพนม
ทิศใต้	ติดจังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดยโสธร และจังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันออก	ติดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน
ทิศตะวันตก	ติดจังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดร้อยเอ็ด

แผนภาพ 1 อาณาเขตจังหวัดมุกดาหาร

3) สภาพพื้นที่

จังหวัดมุกดาหารมีพื้นที่ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของแอ่งสกลนคร (Sakon Nakhon Basin) ซึ่งมีลักษณะภูมิบริเวณชายแดนด้านตะวันออกของจังหวัดมีแม่น้ำโขงไหลผ่าน ซึ่งเป็นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และมีพื้นที่อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 289 เมตร

4) ลักษณะดิน

ตารางที่ 1 ลักษณะทรัพยากรดิน

อำเภอ	กลุ่มชุดดิน ผสม	ดินในพื้นที่ดอน ในเขตดินแห้ง	ดินในพื้นที่ ราบลุ่ม	ดินในพื้นที่ ลาดชันสูง	พื้นที่ เบ็ดเตล็ด	รวมทั้งหมด
คำชะอี	84,315	195,430	27,126	121,628	3,620	432,119
ดงหลวง	84,624	242,842	20,130	198,441	16,266	562,303
ดอนตาล	13,706	236,672	29,320	27,628	3,799	311,125
นิคมคำสร้อย	13,309	179,740	26,535	26,074	3,651	249,309
เมืองมุกดาหาร	85,417	484,958	74,252	98,812	10,569	754,008
ห้วยน้ำใหญ่	0	54,275	6,756	0	6,663	67,694
หนองสูง	43,473	89,550	11,224	29,146	8,815	182,208
รวมทั้งหมด	324,844	1,483,467	195,343	501,729	53,383	2,558,766

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร

1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

1) ฤดูกาล สภาพภูมิอากาศจังหวัดมุกดาหารแบ่งออกได้ 3 ฤดูกาล ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม จะมีมวลอากาศเย็นหรือบริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปะทะกับมวลอากาศร้อน ซึ่งจะทำให้บริเวณดังกล่าวเกิดพายุฝนฟ้าคะนองลมกระโชกแรงเกิดขึ้นได้ หรือเรียกอีกอย่างว่า พายุฤดูร้อน ซึ่งจะสร้างความเสียหายเกิดขึ้นในบริเวณที่พายุเคลื่อนผ่านอยู่ในบริเวณแคบๆ

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนตุลาคม จะเกิดฝนทิ้งช่วงประมาณปลายเดือนมิถุนายน - ต้นเดือนกรกฎาคม ปริมาณฝนที่ได้เกิดจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเอาความชื้นเข้ามาและปริมาณฝนที่เกิดจากร่องฝนหรือร่องความกดอากาศต่ำ พาดผ่านในแนวตะวันออก-ตก ทำให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองเป็นบริเวณกว้าง เกิดจากพายุหมุนเขตร้อนจากทะเลจีนตอนใต้เคลื่อนเข้ามาปีหนึ่งประมาณ 2-3 ลูก ทำให้เกิดฝนตกเป็นบริเวณกว้าง

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม - กลางเดือนกุมภาพันธ์ จะมีมวลอากาศเย็นหรือบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีน แผ่ลงมาปกคลุมบริเวณดังกล่าวทำให้อากาศหนาวเย็นและแห้ง

2) ปริมาณน้ำฝน ระหว่างปี 2565 มีจำนวนฝนตก 123 วัน ปริมาณฝนตกวัดได้ 1,562.20 มิลลิเมตร

ตารางที่ 2 ปริมาณน้ำฝน ปี 2556 – 2565

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)
2556	1,750.70	118
2557	1,441.70	110
2558	1,168.10	101
2559	1,308.70	114
2560	2,056.80	132
2561	1,953.20	120
2562	1,587.00	90
2563	1,166.00	105
2564	1,641.10	107
2565	1,562.20	123

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาตากอากาศ

3) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อุณหภูมิ จังหวัดตากอากาศ ปี 2565 อุณหภูมิสูงสุด 39.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด 12.6 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 26.65

ความชื้นสัมพัทธ์ จังหวัดตากอากาศ ปี 2565 ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด ร้อยละ 100 ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด ร้อยละ 28 โดยความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 75.14

ตารางที่ 3 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี 2556 - 2565

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิ (°c)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
2556	38.7	10	27.58	100	21	71.55
2557	40.6	10.6	27.80	98	26	71.72
2558	41.7	12.2	28.38	98	22	70.37
2559	42.3	10.5	28.30	99	21	70.49
2560	39.5	11.6	27.53	99	27	73.62
2561	39.6	11.5	27.56	99	34	73.20
2562	41.6	12.2	28.63	100	21	70.49
2563	42.4	13.2	28.27	100	25	71.97
2564	39.7	10.6	25.98	100	28	74.83
2565	39.4	12.6	26.65	100	28	75.14

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาตากอากาศ

1.1.3 แหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัด

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดมุกดาหาร มีแม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำสายหลัก ไหลผ่านพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองมุกดาหาร อำเภอหว้านใหญ่ และอำเภอดอนตาล มีลำน้ำสาขาไหลผ่านในพื้นที่อำเภอต่างๆ ได้แก่ ห้วยมุก ห้วยบางทราย ห้วยบังอี่ ห้วยชะโนด ที่ใช้เป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อการผลิตประปา เกษตรกรรม และใช้ประโยชน์ด้านเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น การคมนาคม การขนถ่ายสินค้า การประกอบกิจการอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เป็นต้น

ตารางที่ 4 แม่น้ำ/ลุ่มน้ำจังหวัดมุกดาหาร

แม่น้ำ/ลุ่มน้ำ	ปริมาณน้ำเฉลี่ย/ปี (ล้าน ลบ.ม.)
แม่น้ำโขง	2,506.6
ลุ่มน้ำห้วยชะโนด	123.95
ลุ่มน้ำห้วยบางทราย	537.43
ลุ่มน้ำห้วยมุก	232.13
ลุ่มน้ำห้วยบังอี่	578.02
ลุ่มน้ำห้วยเชิงชาญ	70.35

ที่มา : โครงการชลประทานมุกดาหาร

2) ทรัพยากรน้ำบาดาล

ตารางที่ 5 ทรัพยากรน้ำบาดาล ปี 2561 – 2565

ประเภท	2561	2562	2563	2564	2565
อุปโภคหรือบริโภค (บ่อ)	352	461	588	680	750
ธุรกิจ (บ่อ)	163	215	228	240	245
เกษตรกรรม (บ่อ)	37	61	269	431	869

ที่มา : สำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ข้อมูล : ณ กรกฎาคม 2566

1.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

ตารางที่ 6 พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	ท้องที่อำเภอ	กฎกระทรวงฉบับที่ (พ.ศ.)	เนื้อที่ (ไร่)
1	ป่าดงบังอี่แปลงที่ 1	เมืองมุกดาหาร , นิคมคำสร้อย , คำชะอี,หนองสูง	559 (พ.ศ.2516)	253,887
2	ป่าดงบังอี่แปลงที่ 2	เมืองมุกดาหาร , นิคมคำสร้อย , ดอนตาล	503 (พ.ศ.2515)	135,937
3	ป่าดงบังอี่แปลงที่ 3	เมืองมุกดาหาร , นิคมคำสร้อย , ดอนตาล	491 (พ.ศ.2515)	453,822

ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	ท้องที่อำเภอ	กฎกระทรวงฉบับที่ (พ.ศ.)	เนื้อที่ (ไร่)
4	ป่าดงบังอีแปลงที่ 4	ดอนตาล	542 (พ.ศ.2516)	17,875
5	ป่าดงบังอีแปลงที่ 5	หนองสูง	1,015 (พ.ศ.2526)	19,787
6	ป่าดงบังอีแปลงที่ 6	หนองสูง	1,230 (พ.ศ.2533)	19,063
7	ป่าดงบังอีแปลงที่ 7	หนองสูง	1,163 (พ.ศ.2539)	6,766
8	ป่าดงหมู	เมืองมุกดาหาร , ห้วยน้ำใหญ่	1,035 (พ.ศ.2527)	136,406
9	ป่าดงหมู แปลงที่ 1	ดงหลวง	1,120 (พ.ศ.2528)	7,500
10	ป่าดงหมู แปลงที่ 2	เมืองมุกดาหาร, ดงหลวง	1,186 (พ.ศ.2529)	40,594
11	ป่าดงหมู แปลงที่ 3	ดงหลวง	1,102 (พ.ศ.2528)	62,891
12	ป่าดงกุสีฐาน	เมืองมุกดาหาร , หนองสูง , คำชะอี	857 (พ.ศ.2522)	407,518
13	ป่าดงภูพาน	ดงหลวง	1,127 (พ.ศ.2528)	377,438
รวม				1,939,484

2) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กรมป่าไม้มอบ ส.ป.ก.

ตารางที่ 7 แสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กรมป่าไม้มอบ ส.ป.ก.

ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	มอบให้ ส.ป.ก.
1	ป่าดงบังอีแปลงที่ 1	109,055
2	ป่าดงบังอีแปลงที่ 2	43,183
3	ป่าดงบังอีแปลงที่ 3	74,698
4	ป่าดงบังอีแปลงที่ 4	1,387
5	ป่าดงบังอีแปลงที่ 5	6,450
6	ป่าดงบังอีแปลงที่ 6	-
7	ป่าดงบังอีแปลงที่ 7	700
8	ป่าดงหมู	35,530
9	ป่าดงหมู แปลงที่ 1	4,274.75
10	ป่าดงหมู แปลงที่ 2	11,394
11	ป่าดงหมู แปลงที่ 3	12,237
12	ป่าดงกุสีฐาน	34,312.50
13	ป่าดงภูพาน	47,150
รวม		380,371.25

3) พื้นอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และวนอุทยาน

ตารางที่ 8 แสดงพื้นอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และวนอุทยาน

ที่	ชื่อ	ท้องที่อำเภอ	ประกาศเป็นพื้นที่ ป่าอนุรักษ์ (พ.ศ.)	เนื้อที่ (ไร่)
1	อุทยานแห่งชาติภูผาเทิบ	เมืองมุกดาหาร , ดอนตาล	พ.ศ.2531	30,312.50
2	อุทยานแห่งชาติภูสระดอกบัว	เมืองมุกดาหาร ,นิคมคำสร้อย , ดอนตาล	พ.ศ.2535	58,750.00
3	อุทยานแห่งชาติภูผาผล	ดงหลวง , คำชะอี	พ.ศ.2531	301,968.75
4	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูสีฐาน	ดงหลวง , คำชะอี ,หนองสูง	พ.ศ.2533	166,275.00
5	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์	เมืองมุกดาหาร , นิคมคำสร้อย , คำชะอี , หนองสูง	พ.ศ.2531	98,750.00
6	วนอุทยานดงบังอี	นิคมคำสร้อย	พ.ศ.2548	2,343.13
7	สวนรุกขชาติดงบังอี	นิคมคำสร้อย	-	440.00
รวม				658,839.38

4) พื้นที่ป่าไม้

ตารางที่ 9 แสดงพื้นที่ป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้	ปี พ.ศ. (พื้นที่ :ไร่)					
	2559-2560	2560-2561	2561-2562	2563	2564	2565
พื้นที่ป่าไม้ ของจังหวัด	854,598.44	850,207.56	851,056.04	850,064.18	849,313.54	847,869.06
ร้อยละ พื้นที่ป่า	33.14	32.97	33.00	32.96	32.93	32.88

ที่มา : รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการจัดทำข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ พ.ศ.2565 กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2 ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดมุกดาหารแบ่งเขตการปกครองเป็น 7 อำเภอ 52 ตำบล 526 หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) 1 แห่ง เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 24 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 29 แห่ง แยกตามรายอำเภอได้ ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงพื้นที่และการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.	ระยะทาง (กม.)
เมืองมุกดาหาร	1,235.077	12	149	1	1	10	2	0
นิคมคำสร้อย	377.16	7	79	-	-	2	6	28
ดอนตาล	510.92	7	63	-	-	3	5	33
ดงหลวง	1,076.16	6	60	-	-	3	3	55
คำชะอี	645.69	9	88	-	-	1	9	35
หว้านใหญ่	84.48	5	43	-	-	2	2	35
หนองสูง	410.35	6	44	-	-	3	2	50
รวม	4,339.83	52	526	1	1	24	29	-

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดมุกดาหาร / สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดมุกดาหาร

1.2.2 ข้อมูลประชากรและครัวเรือน

ข้อมูลล่าสุดตามประกาศสำนักทะเบียนกลาง ตามหลักฐานทะเบียนราษฎร ณ ธันวาคม 2565 พบว่าจังหวัดมุกดาหารมีครัวเรือนทั้งสิ้น 122,358 ครัวเรือน และมีประชากรทั้งสิ้น 351,588 คน แยกเป็นเพศชาย 175,542 คน และเพศหญิง 176,046 คน

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนประชากรและครัวเรือนของจังหวัดมุกดาหาร

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน (หลัง)
	ชาย	หญิง	รวม	
เมืองมุกดาหาร	68,288	68,643	136,931	52,003
นิคมคำสร้อย	21,703	21,885	43,588	13,825
ดอนตาล	22,235	22,253	44,488	14,006
หว้านใหญ่	9,951	10,019	19,970	6,540
คำชะอี	23,293	23,438	46,731	15,973
ดงหลวง	19,744	19,398	39,142	12,514
หนองสูง	10,328	10,410	20,738	7,497
รวม	175,542	176,046	351,588	122,358

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2565)

1.2.3 ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) จังหวัดมุกดาหาร พ.ศ. 2565

สรุปผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี 2565 ระดับจังหวัด

จังหวัดมุกดาหาร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย

ตัวชี้วัด ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน	จำนวน ที่สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หมวดที่ 1 สุขภาพ มี 7 ตัวชี้วัด					
1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป	1,377 คน	1,337 คน	97.10	40 คน	2.90
2. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวน้อยกว่า 6 เดือนแรกติดต่อกัน	967 คน	830 คน	85.83	137 คน	14.17
3. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	24,779 คน	24,779 คน	100.00	0 คน	0.00
4. คราวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	88,002 คร.	87,996 คร.	99.99	6 คร.	0.01
5. คราวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	88,002 คร.	87,925 คร.	99.91	77 คร.	0.09
6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	154,422 คน	154,119 คน	99.80	303 คน	0.20
7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที	235,635 คน	235,617 คน	99.99	18 คน	0.01
หมวดที่ 2 สภาพแวดล้อม มี 7 ตัวชี้วัด					
8. คราวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	88,002 คร.	87,934 คร.	99.92	68 คร.	0.08
9. คราวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน	88,002 คร.	87,999 คร.	100.00	3 คร.	0.00
10. คราวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน	88,002 คร.	88,002 คร.	100.00	0 คร.	0.00
11. คราวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและถูกสุขลักษณะ	88,002 คร.	87,987 คร.	99.98	15 คร.	0.02
12. คราวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	88,002 คร.	87,728 คร.	99.69	274 คร.	0.31
13. คราวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี	88,002 คร.	87,924 คร.	99.91	78 คร.	0.09
14. คราวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	88,002 คร.	87,990 คร.	99.99	12 คร.	0.01
หมวดที่ 3 การศึกษา มี 5 ตัวชี้วัด					
15. เด็กอายุ 3 - 5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	4,722 คน	4,722 คน	100.00	0 คน	0.00
16. เด็กอายุ 6 -14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	22,681 คน	22,650 คน	99.86	31 คน	0.14
17. เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า	925 คน	922 คน	99.68	3 คน	0.32
18. คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อ และยังไม่ทำงาน ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	189 คน	188 คน	99.47	1 คน	0.53
19. คนอายุ 15 - 59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	159,953 คน	159,948 คน	100.00	5 คน	0.00
หมวดที่ 4 การมีงานทำและรายได้ มี 4 ตัวชี้วัด					
20. คนอายุ 15 - 59 ปี มีอาชีพและรายได้	142,442 คน	142,415 คน	99.98	27 คน	0.02
21. คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	52,775 คน	52,624 คน	99.71	151 คน	0.29
22. รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	88,002 คร.	87,830 คร.	99.80	172 คร.	0.20
23. คราวเรือนมีการเก็บออมเงิน	88,002 คร.	86,798 คร.	98.63	1,204 คร.	1.37
หมวดที่ 5 ค่านิยม มี 8 ตัวชี้วัด					
24. คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา	243,440 คน	223,145 คน	91.66	20,295 คน	8.34
25. คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	243,440 คน	225,820 คน	92.76	17,620 คน	7.24
26. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	235,635 คน	235,585 คน	99.98	50 คน	0.02
27. ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	53,001 คน	52,998 คน	99.99	3 คน	0.01
28. ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	3,014 คน	3,014 คน	100.00	0 คน	0.00
29. ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	2,683 คน	2,681 คน	99.93	2 คน	0.07
30. คราวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ ของชุมชน หรือท้องถิ่น	88,002 คร.	87,982 คร.	99.98	20 คร.	0.02
31. ครอบครัวมีความอบอุ่น	88,002 คร.	87,970 คร.	99.96	32 คร.	0.04

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมุกดาหาร

1.2.4 ระบบการบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP) และการใช้ประโยชน์ในระบบ Logbook TPMAP

ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) สามารถใช้ระบุปัญหาความยากจนในระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น/ท้องที่ จังหวัด ประเทศ หรือปัญหาความยากจนรายประเด็น ซึ่งทำให้การแก้ปัญหาตรงกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น และสามารถออกแบบนโยบาย โครงการในการแก้ปัญหาให้ตรงกับความต้องการหรือสภาพปัญหาได้ โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ได้พัฒนาระบบ TPMAP และ Logbook TPMAP เพื่อใช้เป็นข้อมูลการพัฒนาคน

ที่มาของข้อมูล TPMAP : ใช้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ มายืนยันซึ่งกันและกัน หรืออีกนัยหนึ่ง "คนจนเป้าหมาย" ใน TPMAP ก็คือคนจนใน จปฐ. ที่ไปลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ โดยได้กำหนดมิติของความยากจน ออกเป็น 5 มิติ ได้แก่ 1. ด้านสุขภาพ 2. ด้านความเป็นอยู่ 3. ด้านการศึกษา 4. ด้านรายได้ 5. ด้านการเข้าถึงการบริการของรัฐ

ประโยชน์ของระบบ TPMAP

1) นำมาใช้ช่วยแก้ปัญหาความยากจนได้โดยสามารถใช้ช่วยระบุปัญหาที่เกี่ยวกับความยากจน โดยสามารถใช้ตอบคำถาม 3 ข้อ ได้แก่ คนจนอยู่ที่ไหน คนจนมีปัญหาอะไร จะฟันความยากจนได้อย่างไร

2) สามารถเปรียบเทียบข้อมูลปีต่อปี ทำให้เห็นสภาพปัญหาว่ามีทิศทางการปรับลดหรือรุนแรงมากขึ้นเพียงใด ซึ่งสามารถนำมาใช้ประเมินปัจจัยที่อาจส่งผลต่อปัญหาดังกล่าว หรือประเมินประสิทธิภาพของนโยบายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นได้ ซึ่งจะช่วยให้การแก้ปัญหาตรงจุด และเลือกนโยบายได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3) ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์กับผู้กำหนดนโยบาย และหน่วยงานแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้สามารถออกนโยบายและปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาได้ตรงจุด โดยในอนาคต TPMAP จะผนวกรวมข้อมูลจากมิติอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อให้การวิเคราะห์ครอบคลุมและแม่นยำขึ้น

ครัวเรือนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดความยากจน ในระบบ TPMAP Logbook

จังหวัดมุกดาหาร มีครัวเรือนเป้าหมายตามระบบ TPMAP ปี 2566 จำนวน 506 ครัวเรือน 1,602 คน 548 ปัญหา แยกตามอำเภอ ดังนี้

ที่	อำเภอ	ครัวเรือน เป้าหมาย	จำนวน คน	มิติด้าน				
				สุขภาพ	ความ เป็นอยู่	การศึกษา	รายได้	การเข้าถึง บริการฯ
1	เมืองมุกดาหาร	50	157	11	18	5	17	1
2	นิคมคำสร้อย	182	631	36	29	4	128	0
3	ดอนตาล	34	88	0	9	6	26	0
4	คำชะอี	13	32	2	7	0	4	0
5	ดงหลวง	5	21	0	0	2	3	0
6	หว้านใหญ่	207	625	79	9	13	124	0
7	หนองสูง	15	48	1	6	6	2	0
	รวม	506	1,602	129	78	36	304	1

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมุกดาหาร

1.3 ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

1.3.1 ศาสนา

ประชาชนจังหวัดมุกดาหารส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีศาสนสถานในพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 435 แห่ง จำแนกเป็น วัดจำนวน 416 แห่ง โบสถ์คริสต์ จำนวน 18 แห่ง มัสยิด จำนวน 1 แห่ง มีจำนวนพระภิกษุ จำนวน 1,933 รูป และสามเณร จำนวน 93 รูป

ตารางที่ 12 ศาสนสถาน พระภิกษุและสามเณร จังหวัดมุกดาหาร แยกรายอำเภอ พ.ศ. 2566

อำเภอ	วัด ¹	ที่พัทธสงฆ์ ¹	พระภิกษุ ¹	สามเณร ¹	โบสถ์คริสต์ ²	มัสยิด ²
เมืองมุกดาหาร	146	82	672	59	9	1
นิคมคำสร้อย	66	33	322	1	3	0
ดอนตาล	50	16	167	0	1	0
หว้านใหญ่	18	13	71	6	4	0
คำชะอี	64	35	287	10	0	0
ดงหลวง	38	26	218	12	1	0
หนองสูง	34	28	193	5	0	0
รวม	416	233	1,933	93	18	1

ที่มา : ¹สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดมุกดาหาร

²สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดมุกดาหาร

1.3.2 ประเพณีและวัฒนธรรม

ประชาชนจังหวัดมุกดาหารยึดมั่นและสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมอย่างเหนียวแน่น และต่อเนื่อง คนมุกดาหารเป็นคนใจดีกิริยามารยาทอ่อนน้อมถ่อมตน และเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน ซึ่งจากหลักฐานที่ได้รวบรวมไว้ มีปรากฏถึง 8 ชนเผ่า ดั้งคำขวัญของมุกดาหาร ตอนหนึ่งว่า “แปดเผ่าชนพื้นเมือง” ได้แก่ เผ่าไทยอีสาน ผู้ไทย ไทยบูร (ไทยข่า) ไทยบูร (ไทยกระโซ่) ไทยกะเลิง ไทยแสก ไทยย้อ และไทยกุลลา

ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหาร

ลำพญา เป็นท่วงทำนองเพลงที่มีความไพเราะ เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง เป็นการนำเอาสร้อยคำมาร้อยเรียงเป็นทำนองให้เกิดความไพเราะในเนื้อหา เน้นการเกี่ยวพาราสี คติพจน์ คาพังเพยสอนใจ ขนบธรรมเนียม ประเพณี รวมไปถึงเศรษฐกิจการเมือง เพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัย เป็นการประยุกต์ผสมผสานตามแบบภูมิปัญญาไทยอย่างลงตัว

การฟ้อนผู้ไท เป็นศิลปะการแสดงที่ขึ้นชื่อของชาวผู้ไท ซึ่งจะควบคู่ไปกับการรำผู้ไท

ไซ่ถั่งบั้ง เป็นของชาวไซ่ อำเภอดงหลวง แสดงในโอกาสที่เป็นงานใหญ่ๆ เช่น งานแต่งงาน หรืองานบุญ การเลี้ยงผีบ้านผีเรือน การแสดงไซ่ถั่งบั้ง (ถั่ง แปลว่า กระทุ้ง บั้ง แปลว่า กระบอกไม้) ถือว่าเป็นการแสดงที่สำคัญที่สุดและเป็นพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ มีวิธีการไม่ซับซ้อน

งานบุญส่วงเฮือมุกดาหาร ในช่วงเทศกาลออกพรรษาของทุกปี มีการจัดงาน 2-3 วัน ติดต่อกันคือ ในช่วงวันขึ้น 13-15 ค่ำ เดือนสิบเอ็ด เป็นงานที่จัดขึ้นตามความเชื่อ ความศรัทธาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คู่บ้านคู่เมือง และเทพเจ้าแห่งลำน้ำโขงของกลุ่มคนทั้งสองฝั่งโขง

พิธีช้างน้ำนอง เป็นพิธีที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ ในงานประเพณีแข่งเรือออกพรรษาของจังหวัดมุกดาหาร ก่อนเริ่มพิธีการแข่งขัน เรือทุกลำจะต้องเข้าร่วมขบวนเรือ ไปรวมกัน ณ ทำน้ำจืดใดจุดหนึ่ง จากนั้นจะร่วมกันพายเรือล่องลงมาตามลำน้ำโขง ระหว่างการพายเรือก็จะโห่ร้องเอาฤกษ์เอาชัย เคาะเกราะ ตีกลองเป็นจังหวะ ขณะที่ฝีพายจะวิดน้ำขึ้นบนฟ้า ฝอยน้ำจากไม้พายจะกระเซ็นขึ้นบนอากาศ คล้ายกับโคลงช้างกำลังเล่นน้ำ จนทำให้บริเวณน้ำแห่งนั้นเป็นคลื่นใหญ่ ชัดเข้ากระทบฝั่ง น้ำล้นตลิ่งและเกิดเสียงดัง คนโบราณจึงเปรียบลักษณะดังกล่าวว่าเป็น “พิธีช้างน้ำนอง”

1.4 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

1.4.1 การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดมุกดาหารมีเส้นทางคมนาคมขนส่งสายหลักที่เป็นโครงข่ายสำคัญที่เชื่อมระหว่างจังหวัดและเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน โดยทางรถยนต์

1) จากกรุงเทพมหานครถึงจังหวัดมุกดาหาร

เส้นทางที่ 1 กรุงเทพมหานคร – จังหวัดนครราชสีมา – อำเภอบ้านไผ่ – จังหวัดมหาสารคาม – จังหวัดร้อยเอ็ด – อำเภอโพนทอง – อำเภอคำชะอี – จังหวัดมุกดาหาร

เส้นทางที่ 2 กรุงเทพมหานคร – จังหวัดนครราชสีมา – อำเภอประทาย – อำเภอพุทไธสง – อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย – อำเภอเกษตรวิสัย – อำเภอสุวรรณภูมิ – จังหวัดยโสธร – อำเภอทรายมูล – อำเภอกุดชุม – อำเภอเลิงนกทา – อำเภอนิคมน้ำอ้อม – จังหวัดมุกดาหาร

เส้นทางที่ 3 กรุงเทพมหานคร – จังหวัดนครราชสีมา – อำเภอบ้านไผ่ – อำเภอบรบือ – จังหวัดมหาสารคาม – จังหวัดกาฬสินธุ์ – อำเภอสมเด็จ – อำเภอกุฉินารายณ์ – อำเภอคำชะอี – จังหวัดมุกดาหาร

เส้นทางที่ 4 กรุงเทพมหานคร – จังหวัดนครราชสีมา – จังหวัดขอนแก่น – อำเภอยางตลาด – จังหวัดกาฬสินธุ์ – บ้านนาไคร้ อำเภอกุฉินารายณ์ - อำเภอคำชะอี - จังหวัดมุกดาหาร

2) จังหวัดใกล้เคียงและเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 สายหนองคาย-อุบลราชธานี หรือ ถนนชยางกูร เริ่มจากแยกถนนมิตรภาพสายเก่า ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 233 ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย (สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 1 หนองคาย - เวียงจันทน์) ไปทางทิศตะวันออกทอดยาวไปตามแม่น้ำโขง ผ่านเข้าจังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม (สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 3 นครพนม - คำม่วน) จังหวัดมุกดาหาร (สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 2 มุกดาหาร - สะหวันนะเขต) จังหวัดยโสธร จังหวัดอำนาจเจริญ และไปสิ้นสุดที่ตัวเมืองจังหวัดอุบลราชธานี

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 12 สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 2 (มุกดาหาร - สะหวันนะเขต) จังหวัดมุกดาหาร – อำเภอคำชะอี - จังหวัดกาฬสินธุ์ บ้านนาไคร้ อำเภอกุฉินารายณ์ - อำเภอยางตลาด - จังหวัดขอนแก่น อำเภอชุมแพ - จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอหล่มสัก - จังหวัดพิษณุโลก - จังหวัดสุโขทัย อำเภอบ้านด่านลานหอย – จังหวัดตาก อำเภอแม่สอด และสิ้นสุดที่สะพานมิตรภาพไทย - พม่า

1.4.2 ไฟฟ้า

การใช้ไฟฟ้าของภาคประชาชนและภาคธุรกิจต่างๆ ในจังหวัดมุกดาหาร ในปี 2564 มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด 111,834 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 3,600 ราย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.33 ปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นสถานธุรกิจและอุตสาหกรรม ร้อยละ 55.44 รองลงมาคือที่อยู่อาศัย ร้อยละ 38.35 โดยปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ใช้ในจังหวัดรวมทั้งสิ้น 362.36 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง สามารถให้บริการไฟฟ้าครอบคลุม 7 อำเภอ ในปีที่ผ่านมาพบว่าแนวโน้มการใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2563 ใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา 23.23 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.85

ตารางที่ 13 สถานการณ์ใช้ไฟฟ้าจำแนกรายอำเภอ จังหวัดมุกดาหาร ปี 2564

อำเภอ	จำนวน ผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (กิโลวัตต์/ชั่วโมง)				
		รวม	ที่อยู่อาศัย (ครัวเรือน)	สถานธุรกิจและ อุตสาหกรรม	ไฟฟรี	อื่น ๆ
มุกดาหาร	43,777	237.78	66.56	159.65	8.10	3.47
ดอนตาล	13,336	22.46	14.14	6.16	0.95	1.21
นิคมคำสร้อย	12,934	29.22	16.34	10.57	1.28	1.03
หว้านใหญ่	7,214	14.51	9.23	3.55	0.75	0.98
คำชะอี	14,120	23.71	14.95	6.77	1.84	0.15
หนองสูง	8,173	12.14	7.48	3.79	0.76	0.11
ดงหลวง	7,097	16.50	6.15	8.92	1.32	0.11
ต.กกตูม	5,183	6.04	4.10	1.50	0.33	0.11
รวม	111,834	362.36	138.95	200.91	15.33	7.17

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมุกดาหาร

1.4.3 ประปา

จังหวัดมุกดาหารมีสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาคสาขามุกดาหาร จำนวน 1 แห่ง ให้บริการในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร โดยใช้ น้ำจากแม่น้ำโขงเป็นแหล่งน้ำดิบ โดยมีเขตจำหน่ายน้ำในความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค สาขามุกดาหาร อีกจำนวน 5 แห่ง คือ คำชะอี ดอนตาล หวานใหญ่ ดงหลวง และนิคมคำสร้อย มีจำนวนผู้ใช้น้ำประปาส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 19,640 ราย ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการ 158.53 ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 14 สถานการณ์ใช้น้ำประปาจังหวัดมุกดาหาร ปี 2565

รายละเอียด	ปริมาณ
กำลังการผลิต (ลบ.ม./วัน)	51,120
ปริมาณน้ำที่ผลิตได้ (ลบ.ม./ปี)	7,227,216
ปริมาณน้ำที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้น้ำ (ลบ.ม./ปี)	5,155,020
จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)	19,640

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคสาขามุกดาหาร : ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2565

1.4.4 ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

1) **ด้านศุลกากร** ที่ตั้ง ด้านศุลกากรมุกดาหาร ต.บางทรายใหญ่ อ.เมืองมุกดาหาร จ.มุกดาหาร 49000 ประกอบด้วยจุดผ่านแดน มีดังนี้

1.1) จุดผ่านแดนถาวร มีจำนวน 2 จุด คือ

- ทำข้ามท่าเทียบเรือเทศบาลเมืองมุกดาหารกับเมืองโกสอนพมิวิหารซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2559

- สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 2 มุกดาหาร-สะหวันนะเขต

1.2) ด้านประเพณี มีตลาดในหมู่บ้านชายแดน 8 แห่ง ได้แก่

- อ.ห้วยใหญ่ 4 แห่ง ได้แก่ 1) บ้านสองคอน 2) บ้านห้วยใหญ่ 3) บ้านชะโนด และ 4) บ้านบางทรายน้อย

- อ.เมืองมุกดาหาร 3 แห่ง ได้แก่ 1) บ้านสัมปอ 2) บ้านบางทรายใหญ่ และ 3) บ้านนาสีนวน

- อ.ดอนตาล 1 แห่ง ได้แก่ บ้านดอนตาล

1.3) ช่องทางธรรมชาติ (ท่าเรือหมู่บ้าน) 24 แห่ง ได้แก่

- อ.ห้วยใหญ่ 5 แห่ง ได้แก่ 1) ท่าแก่งกะเบา 2) ท่าบ้านสองคอน 3) ท่าบ้านห้วยใหญ่ 4) ท่าบ้านพาลูกา และ 5) ท่าบ้านดาวเรือง

- อ.เมืองมุกดาหาร 11 แห่ง ได้แก่ 1) ท่าบ้านบางทรายใหญ่ 2) ท่าบ้านสงเปือย 3) ท่าบ้านนาโปใหญ่ 4) ท่าบ้านโปน้อย 5) ท่าศรีมงคล 6) ท่าบ้านบุงอุทัย 7) ท่าบ้านสัมปอ 8) ท่าบ้านเหล่าล้อม – โนนศรี 9) ท่าบ้านคอนสาย 10) ท่าบ้านนาแล และ 11) ท่าบ้านท่าไค้

- อ.ดอนตาล จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ 1) ท่าบ้านหนองหล่ม 2) ท่าบ้านโพธิ์ไทร 3) ท่าบ้านโคก 4) ท่าบ้านนาโพธิ์ 5) ท่าบ้านนาคาล 6) ท่าบ้านวินชัย 7) ท่าวัดดอนตาล และ 8) ท่าบ้านนาห้วยกอก

2) **ด้านตรวจพืช** ที่ตั้ง ด้านตรวจพืชมุกดาหาร สะพานมิตรไทย-ลาว แห่งที่ 2 ถนนชยางกูร ต.บางทรายใหญ่ อ.เมืองมุกดาหาร จ.มุกดาหาร 49000

- ห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น มี ไม่มี

- ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ มี ไม่มี

3) **ด้านตรวจประมง** ที่ตั้ง ด้านตรวจประมงมุกดาหาร เลขที่ 151 หมู่ 7 ต.บางทรายใหญ่ อ.เมืองมุกดาหาร จ.มุกดาหาร 49000

- ห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น มี ไม่มี

- ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ มี ไม่มี

4) **ด้านกักกันสัตว์** ที่ตั้ง ด้านกักกันสัตว์มุกดาหาร เลขที่ 146 ม. 1 ต.คำอาฮวน อ.เมืองมุกดาหาร จ.มุกดาหาร

- ห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น มี ไม่มี

- ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ มี ไม่มี

1.5 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

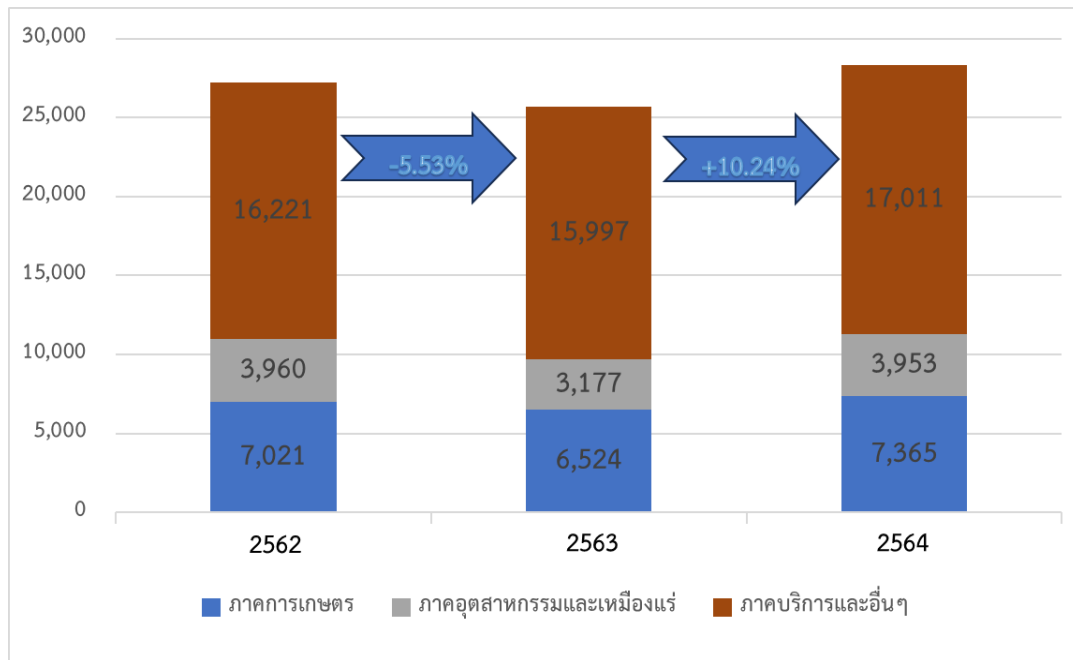
1.5.1 ผลิตภัณท์มวลรวมของจังหวัดมุกดาหาร (GPP)

เศรษฐกิจจังหวัดมุกดาหารพิจารณาจากผลิตภัณท์มวลรวมจังหวัดมุกดาหารในปี 2564 มีมูลค่า 28,329 ล้านบาท ปรับตัวสูงขึ้นจากปี 2563 ที่มีมูลค่า 25,698 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,631 ล้านบาท ส่งผลให้เศรษฐกิจจังหวัดมุกดาหารขยายตัวร้อยละ 10.24 เมื่อเทียบกับการหดตัวร้อยละ 5.53 ในปีที่ผ่านมา

ภาคเกษตรมีมูลค่า 7,365 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากมูลค่า 6,524 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งขยายตัวร้อยละ 12.89

ภาคนอกเกษตรมีมูลค่า 20,964 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 19,174 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา หรือขยายตัวร้อยละ 9.34

แผนภาพ 2 มูลค่าผลิตภัณท์มวลรวมจังหวัดมุกดาหาร แยกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2564

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โครงสร้างผลิตภัณท์มวลรวมจังหวัดมุกดาหาร ปี 2564 ประกอบด้วย กิจกรรมเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง คิดเป็นร้อยละ 26 รองลงมาเป็นกิจกรรมการขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ฯ คิดเป็นร้อยละ 15.99 และการผลิตอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 10.35 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมุกดาหาร ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต

กิจกรรมการผลิต	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)		โครงสร้างการผลิต ณ ราคาประจำปี (ร้อยละ)		อัตราการขยายตัว ณ ราคาอ้างอิง (ร้อยละ)	
	2563r	2564p	2563r	2564p	2563r	2564p
ภาคเกษตร	6,524	7,365	25.39	26.00	-7.08	12.89
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	6,524	7,365	25.39	26.00	-7.08	12.89
ภาคนอกการเกษตร	19,174	20,964	74.61	74.00	-4.99	9.34
อุตสาหกรรม	3,177	3,953	12.36	13.95	-19.77	24.43
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	63	53	0.25	0.19	-12.50	-15.87
การผลิตอุตสาหกรรม	2,436	2,931	9.48	10.35	-26.78	20.32
ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	463	688	1.80	2.43	16.62	48.60
การประปาและการจัดการของเสีย	215	282	0.84	1.00	31.90	31.16
บริการ	15,997	17,011	62.25	60.05	-1.38	6.34
การก่อสร้าง	1,082	1,170	4.21	4.13	-5.34	8.134
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ฯ	4,398	4,529	17.11	15.99	-7.06	2.98
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	1,010	1,141	3.93	4.03	-3.90	12.97
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	311	355	1.21	1.25	-10.89	14.15
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	213	216	0.83	0.76	-10.88	1.41
การเงินและการประกันภัย	2,085	2,161	8.11	7.63	2.21	3.65
กิจกรรมเกี่ยวกับข้อส่งหาริมทรัพย์	1,431	1,756	5.57	6.20	8.33	22.71
กิจกรรมวิชาชีพวิทยาศาสตร์/กิจกรรมทางวิชาการ	2	1	0.01	0.00	-88.24	-50.00
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	42	36	0.16	0.13	-54.35	-14.29
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	1,206	1,262	4.69	4.45	3.52	4.64
การศึกษา	2,576	2,642	10.02	9.33	-0.54	2.56
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	1,279	1,389	4.98	4.90	19.98	8.60
ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	74	85	0.29	0.30	-10.84	14.86
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	288	268	1.12	0.95	-13.51	-6.94
ผลิตภัณฑ์จังหวัด	25,698	28,329	100.0	100.0	-5.53	10.24
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (บาท)	61,776	67,203			-6.85	8.78
ประชากร (1,000 คน)	416	422			1.46	1.44

ที่มา : สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

1.5.2 การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน

1) การค้าชายแดน

ตารางที่ 18 การค้าชายแดน

(หน่วย : ล้านบาท)

การค้าชายแดน	2562	2563	2564	2562/2563		2563/2564	
				เพิ่ม/ลด	ร้อยละ	เพิ่ม/ลด	ร้อยละ
มูลค่าการค้าชายแดน	27,662.09	33,996.20	87,682	เพิ่ม	22.89	เพิ่ม	157.92
ส่งออก	11,501.88	15,700.13	55,469	เพิ่ม	36.50	เพิ่ม	253.31
นำเข้า	16,160.21	18,296.07	32,213	เพิ่ม	13.22	เพิ่ม	76.07
ดุลการค้า	-4,658.32	-2,595.24	23,256				

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมการค้าต่างประเทศ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

2) การค้าผ่านแดน

สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องประมวลผลหรือหน่วยเก็บข้อมูล ทองแดงบริสุทธิ์ พลังงานไฟฟ้า ส่วนประกอบของกล่อง เครื่องโทรศัพท์ เครื่องบันทึกหรืออุปกรณ์หน่วยความจำต่าง ๆ แผ่นวงจรพิมพ์ เครื่องจักรสำหรับวัดและตรวจสอบ สื่อเบลาสต์เซ็ตสตรีหรือเด็กหญิง และเหล็ก

สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องประมวลผลหรือหน่วยเก็บข้อมูล แผ่นวงจรพิมพ์ อุปกรณ์สำรองไฟฟ้า ทรานซิสเตอร์และอุปกรณ์กึ่งตัวนำที่คล้ายกัน น้ำตาลทราย น้ำมันเชื้อเพลิง ส่วนประกอบของกล่อง ผลไม้อบแห้ง ชิ้นส่วนของอื่น ๆ ทำด้วยพลาสติก และเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับให้สัญญาณ

ตารางที่ 19 มูลค่าการค้าผ่านแดนด้านจังหวัดมุกดาหาร

(หน่วย : ล้านบาท)

การค้าผ่านแดน	2562	2563	2564	2562/2563		2563/2564	
				เพิ่ม/ลด	ร้อยละ	เพิ่ม/ลด	ร้อยละ
มูลค่าการค้าผ่าน	46,798.51	37,824.17	21,904	ลด	19.18	ลด	42.09
ส่งออก	13,934.97	19,507.45	10,041	เพิ่ม	39.99	ลด	48.52
นำเข้า	32,863.54	18,316.68	11,863	ลด	44.26	ลด	35.23
ดุลการค้า	-18,928.57	1,190.77	-1,822				

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมการค้าต่างประเทศ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

1.5.3 อุตสาหกรรม

ตารางที่ 20 สถานประกอบการอุตสาหกรรม จำนวนเงินทุน และจำนวนคนงาน รายอำเภอ พ.ศ. 2565

อำเภอ	จำนวน (แห่ง)	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)		
			รวม	ชาย	หญิง
เมืองมุกดาหาร	95	5,385.55	1,632	1,308	324
นิคมคำสร้อย	8	209.40	262	166	96
ดอนตาล	8	32.00	36	26	10

อำเภอ	จำนวน (แห่ง)	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)		
			รวม	ชาย	หญิง
ดงหลวง	8	1,239.60	131	106	25
คำชะอี	6	34.13	20	18	2
ห้วยน้ำใหญ่	10	57.30	54	50	4
หนองสูง	3	95.26	65	51	14
รวม	138	7,053.24	2,200	1,725	475

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมุกดาหาร (ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2565)

ตารางที่ 21 จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จังหวัดมุกดาหาร แยกตามประเภทอุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรม	2561	2562	2563	2564
การเกษตร	24	13	15	15
อาหาร	23	11	12	13
เครื่องตี	3	1	1	2
สิ่งทอ	-	-	-	-
เครื่องแต่งกาย	3	-	-	-
เครื่องหนัง	1	-	-	-
ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	19	7	6	8
เฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	4	4	-	-
กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	2	1	1	1
สิ่งพิมพ์	-	-	-	-
เคมี	2	1	1	1
ปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	3	3	3	4
ยาง	13	7	9	8
พลาสติก	4	4	4	5
อโลหะ	33	21	21	20
โลหะ	-	-	-	-
ผลิตภัณฑ์โลหะ	25	11	12	8
เครื่องจักรกล	6	2	2	1
ไฟฟ้า	-	-	-	-
ขนส่ง	53	18	16	19
อื่น ๆ	32	24	25	23
รวม	250	128	128	128

ที่มา : - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมุกดาหาร (ข้อมูล ณ พฤษภาคม 2565) - ยังไม่เริ่มประกอบกิจการจำนวน 10 โรงงาน

1.6 ข้อมูลด้านแรงงาน

1.6.1 สถานภาพแรงงานและอัตราการว่างงาน จังหวัดมุกดาหาร พ.ศ. 2561-2565

ตารางที่ 22 แสดงสถานภาพแรงงานและอัตราการว่างงาน จังหวัดมุกดาหาร พ.ศ. 2561-2565

ปี พ.ศ.	ประชากร อายุ 15 ปี ขึ้นไป (คน)	ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน (คน)				ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน (คน)				อัตรา ว่างงาน (ร้อยละ)
		รวม	ผู้มี งานทำ	ผู้ ว่างงาน	รอ ฤดูกาล	รวม	ทำงาน บ้าน	เรียน หนังสือ	ทำงาน ไม่ได้/ อื่นๆ	
2561	275,392	192,440	192,010	431	0	82,952	20,506	22,735	39,711	0.22
2562	275,371	195,928	195,454	474	0	79,443	18,407	20,541	40,495	0.24
2563	275,167	193,652	191,983	1,669	0	81,515	16,047	22,132	43,335	0.86
2564	275,017	195,239	192,459	1,734	1,046	79,778	16,049	20,990	42,739	0.89
2565	349,526	236,282	233,500	905	1,877	113,244	27,124	24,739	61,381	0.44

ที่มา : รายงานสถานการณ์และดัชนีชี้วัดภาวะแรงงานจังหวัดมุกดาหาร ปี 2561-2565 สำนักงานแรงงานจังหวัดมุกดาหาร

1.6.2 แรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบในจังหวัดมุกดาหาร พ.ศ.2561-2565

ตารางที่ 23 แสดงแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบในจังหวัดมุกดาหาร พ.ศ.2561-2565

แรงงาน (คน)	2561	2562	2563	2564	2565
รวมแรงงานทั้งสิ้น (ผู้มีงานทำ)	205,432	199,818	199,788	196,069	233,500
แรงงานในระบบ	43,546	33,764	35,685	39,600	38,218
แรงงานนอกระบบ	161,886	166,054	164,103	156,469	195,282
สัดส่วนแรงงานนอกระบบต่อแรงงานทั้งสิ้น(%)	78.80	83.10	82.14	79.80	83.63

1.6.3 แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในจังหวัดมุกดาหาร พ.ศ. 2561-2565

ตารางที่ 24 แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในจังหวัดมุกดาหาร พ.ศ. 2561-2565

ปี.พ.ศ.	รวมทั้งสิ้น (คน)	แรงงานต่างด้าวถูกกฎหมาย (คน)		
		ทั่วไป	นำเข้ามาตาม MOU	พิสูจน์สัญชาติ
2561	627	128	488	11
2562	1,320	117	557	646*
2563	1,169	98	510	561**
2564	1,413	83	359	971***
2565	1,430	76	414	940***

ที่มา : รายงานสถานการณ์และดัชนีชี้วัดภาวะแรงงานจังหวัดมุกดาหาร ปี 2561-2565 สำนักงานแรงงานจังหวัดมุกดาหาร

* พิสูจน์สัญชาติคงเหลือและพิสูจน์สัญชาติ ดำเนินการจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ ** นำเข้ามาตามมติกรม. 20 สิงหาคม 2562

*** คนต่างด้าวมาตรา 62 ประเภทส่งเสริมการลงทุน, ประชาชนกลุ่มน้อย, มาตรา 64, นำเข้ามาตาม มติ กรม. 20 สิงหาคม 2562, มาตรา 63/2

2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.1 ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ 25 จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดมุกดาหาร

อำเภอ	จำนวนครั้วเรือน ¹	จำนวนครั้วเรือน ² เกษตรกร	ร้อยละจำนวนครั้วเรือน เกษตรกร/ครั้วเรือนทั้งหมด	จำนวนแรงงาน ภาคเกษตร (ราย)
เมืองมุกดาหาร	52,003	19,211	36.94	19,211
นิคมคำสร้อย	13,825	7,254	52.47	7,254
ดอนตาล	14,006	9,106	65.01	9,106
ดงหลวง	6,540	8,658	69.19	8,658
คำชะอี	15,973	9,651	60.42	9,651
หว้านใหญ่	12,514	3,581	54.76	3,581
หนองสูง	7,497	4,483	59.80	4,483
รวม	122,358	61,944	50.63	61,944

ที่มา : ¹สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

²ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร : ข้อมูล ณ พฤษภาคม 2565

2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ 26 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดมุกดาหาร

อำเภอ	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร						รวมพื้นที่ทำ การเกษตร	
		ข้าว		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		จำนวน (ไร่)	พื้นที่ เกษตร (ร้อยละ)
		จำนวน (ไร่)	พื้นที่ เกษตร (ร้อยละ)	จำนวน (ไร่)	พื้นที่ เกษตร (ร้อยละ)	จำนวน (ไร่)	พื้นที่ เกษตร (ร้อยละ)		
เมืองมุกดาหาร	771,916	139,615	18.09	62,645	8.12	60,448	7.83	262,708	34.03
นิคมคำสร้อย	235,724	55,425	23.51	49,396	20.96	20,082	8.52	124,903	52.99
ดอนตาล	319,327	72,386	22.67	45,975	14.40	54,381	17.03	172,742	54.10
ดงหลวง	672,598	46,871	6.97	70,271	10.45	55,939	8.32	173,801	25.73
คำชะอี	403,560	69,328	17.18	30,924	7.66	12,070	2.99	112,322	27.83
หว้านใหญ่	52,802	21,659	41.02	5,883	11.14	1,677	3.18	29,219	55.34
หนองสูง	256,467	36,643	14.29	11,151	4.35	1,622	0.63	49,416	19.27
รวม	2,712,394	441,926	16.29	276,245	10.18	206,219	7.60	924,390	34.08

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร : ข้อมูล ณ พฤษภาคม 2565

2.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

2.3.1 พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

จังหวัดมุกดาหาร มีอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน 4 แห่ง อ่างเก็บน้ำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคง จำนวน 17 แห่ง พื้นที่ชลประทาน 49,720 ไร่ ความจุอ่างเก็บน้ำ 101.34 ล้านลูกบาศก์เมตร

ตารางที่ 27 อ่างเก็บน้ำโครงการชลประทาน

ลำดับ	โครงการ/อ่างเก็บน้ำ	อำเภอ	พื้นที่ ชลประทาน	ความจุอ่างเก็บน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)
1	อ่างเก็บน้ำห้วยขี้เหล็ก (โครงการขนาดกลาง)	นิคมคำสร้อย	10,025	26.75
2	อ่างเก็บน้ำห้วยชะโนด (โครงการขนาดกลาง)	ดงหลวง	16,000	18.40
3	อ่างเก็บน้ำคันแทใหญ่ (โครงการขนาดกลาง)	คำชะอี	-	4.62
4	อ่างเก็บน้ำห้วยมุก (โครงการขนาดกลาง)	ดงหลวง	1,656	4.90
5	อ่างเก็บน้ำห้วยไผ่	ดงหลวง	1,600	12.80
6	อ่างเก็บน้ำห้วยพุง	ดงหลวง	3,000	4.50
7	อ่างเก็บน้ำห้วยพุง	ดงหลวง	1,405	4.00
8	อ่างเก็บน้ำห้วยหินลับ	ดงหลวง	1,700	4.00
9	อ่างเก็บน้ำห้วยไร่	ดงหลวง	1,500	2.80
10	อ่างเก็บน้ำห้วยทา	ดงหลวง	1,200	2.23
11	อ่างเก็บน้ำห้วยหอย	ดงหลวง	1,300	2.00
12	อ่างเก็บน้ำห้วยตะไถ	ดงหลวง	400	0.83
13	อ่างเก็บน้ำบ้านसानแว้	ดงหลวง	500	0.54
14	อ่างเก็บน้ำห้วยแคน	ดงหลวง	750	2.10
15	อ่างเก็บน้ำบ้านขาน้ำ	ดงหลวง	1,300	1.70
16	อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ 2	เมือง	3,284	2.68
17	อ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์	เมือง	800	0.74
18	อ่างเก็บน้ำห้วยหมากไฟ	เมือง	800	1.50
19	อ่างเก็บน้ำห้วยหินลาด	เมือง	-	1.35
20	อ่างเก็บน้ำห้วยขี้เหล็ก(ตอนบน)	ดอนตาล	1,000	1.20
21	อ่างเก็บน้ำถ้ำไม้ดู่	คำชะอี	1,500	1.70
รวม			49,720	101.33

ที่มา : โครงการชลประทานมุกดาหาร

2.3.2 แหล่งน้ำอื่นๆ

ตารางที่ 28 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า

ที่	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า							
	บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	อัตรา การสูบน้ำ เต็มศักยภาพ (ลบ.ม./วินาที)	พื้นที่ ได้รับ ประโยชน์ (ไร่)	ที่ตั้ง ฝั่งซ้าย/ ฝั่งขวา ของลำน้ำ
1	นาโปกลาง	-	ในเมือง	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,790	โขงฝั่งขวา
2	นาสีนวน	1	นาสีนวน	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,050	โขงฝั่งขวา
3	ท่าไคร้	7	นาสีนวน	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,490	โขงฝั่งขวา
4	สัมป่อย	8	นาสีนวน	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,080	โขงฝั่งขวา
5	ดงเย็น	1	ดงเย็น	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,150	ห้วยบังอีฝั่งซ้าย
6	แก้ง	5	คำป่าหลาย	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	500	ห้วยบางทราย ฝั่งขวา
7	บางทรายใหญ่เหนือ	1	บางทรายใหญ่	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,490	โขงฝั่งขวา
8	คำผักหนอก	2	บางทรายใหญ่	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,160	โขงฝั่งขวา
9	ดอนม่วย	1	บางทรายใหญ่	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,200	โขงฝั่งขวา
10	บางทรายใหญ่ใต้	2	บางทรายใหญ่	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.250	1,100	โขงฝั่งขวา
11	ตาลใหม่	11	ดอนตาล	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,500	โขงฝั่งขวา
12	นาห้วยกอก	4	ดอนตาล	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,100	โขงฝั่งขวา
13	ตาลรุ่ง	10	ดอนตาล	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,500	โขงฝั่งขวา
14	ดอนตาล	3	ดอนตาล	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,470	โขงฝั่งขวา
15	นาตาล	8	ดอนตาล	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,000	โขงฝั่งขวา
16	โนนสีทอง	1	ดอนตาล	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,320	โขงฝั่งขวา
17	นาโพธิ์	6	โพธิ์ไทร	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,550	โขงฝั่งขวา
18	โพธิ์ไทร	1	โพธิ์ไทร	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.350	1,230	โขงฝั่งขวา
19	โคก	4	โพธิ์ไทร	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,510	โขงฝั่งขวา
20	หนองหล่ม	3	โพธิ์ไทร	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.200	1,000	โขงฝั่งขวา
21	นาสะโน	8	นาสะเม็ง	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.400	1,000	โขงฝั่งขวา
22	ชะโนด	4	ชะโนด	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,420	โขงฝั่งขวา
23	บางทรายน้อย	2	บางทรายน้อย	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,000	โขงฝั่งขวา
24	ผักชะยา	1	บางทรายน้อย	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.400	1,500	โขงฝั่งขวา
25	ห้วยน้ำใหญ่	5	ห้วยน้ำใหญ่	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,840	โขงฝั่งขวา
26	ห้วยน้ำน้อย	2	ห้วยน้ำใหญ่	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,000	โขงฝั่งขวา
27	หนองแสง	8	ห้วยน้ำใหญ่	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,500	ห้วยชะโนด ฝั่งซ้าย
28	ดอนม่วง	7	ห้วยน้ำใหญ่	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.250	1,500	ห้วยชะโนดฝั่ง ขวา

ที่	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า							
	บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	อัตรา การสูบน้ำ เต็มศักยภาพ (ลบ.ม./วินาที)	พื้นที่ ได้รับ ประโยชน์ (ไร่)	ที่ตั้ง ฝั่งซ้าย/ ฝั่งขวา ของลำน้ำ
29	สองคอน	10	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,120	โขงฝั่งขวา
30	ดอนสวรรค์	10	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.500	3,600	โขงฝั่งขวา
31	ป่งขาม	8	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,260	โขงฝั่งขวา
32	สมสะอาด	6	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,100	โขงฝั่งขวา
33	ตี้ว	3	พังแดง	ดงหลวง	มุกดาหาร	0.250	1,050	ห้วยบางทราย ฝั่งซ้าย
34	ดอน	3	บางทรายน้อย	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.250	1,000	-
35	ชะโนดเหนือ	2	ชะโนด	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,200	ห้วยชะโนดฝั่ง ขวา
36	นิคม เกษตรกรรม ทหารผ่านศึก	1	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.265	1,170	ห้วยชะโนดฝั่ง ซ้าย
37	โคกขามเลียน	7	ดงเย็น	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	3,000	ห้วยบังอี่ฝั่งขวา
38	ป่งขาม	1	ป่งขาม ดงหมู	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	-	1,200	ห้วยชะโนดฝั่ง ซ้าย
39	โนนพวง	6	ดงเย็น	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.350	1,000	ห้วยบังอี่ฝั่งขวา
40	หนองแอก	5	บางทรายใหญ่	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	-	1,500	ห้วยบางทราย ฝั่งซ้าย
41	ทรายทอง	6	บางทรายน้อย	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	-	1,000	โขงฝั่งขวา
42	หนองน้ำเต้า	2	นาโสก	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.200	1,500	ห้วยหินสิวฝั่ง ขวา
43	ผาขาม	3	ภูวง	หนองสูง	มุกดาหาร	0.250	1,500	ห้วยบังอี่ฝั่งขวา
44	โคกสวาท	9	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.210	1,100	ห้วยชะโนดฝั่ง ขวา
45	เหล่าหมี	1	เหล่าหมี	ดอนตาล	มุกดาหาร	-	1,000	ห้วยทรายฝั่ง ขวา
46	เหล่าหมี	1	เหล่าหมี	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.210	1,000	ห้วยทรายฝั่ง ขวา
47	ป่าพะยอม	-	เหล่าหมี	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.210	950	ห้วยบังอี่ฝั่ง ซ้าย
48	นาโสก	-	นาโสก	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.210	1,100	-
49	นาถ่อนน้อย	-	โพนทราย	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.150	600	-
50	สุขสำราญ	-	บางทรายน้อย	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.250	1,500	ห้วยบางทราย ฝั่งซ้าย

ที่	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า							
	บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	อัตรา การสูบน้ำ เต็มศักยภาพ (ลบ.ม./วินาที)	พื้นที่ ได้รับ ประโยชน์ (ไร่)	ที่ตั้ง ฝั่งซ้าย/ ฝั่งขวา ของลำน้ำ
51	แก่งนาง	-	กกตูม	ดงหลวง	มุกดาหาร	0.150	700	-
52	วังโฮ	1	ภูวง	หนองสูง	มุกดาหาร	0.250	1,900	ห้วยบังอีฝั่ง ซ้าย
53	หนองแล้ง	-	ฝั่งแดด	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.250	1,000	ห้วยยางฝั่งขวา
54	ศรีถาวรพนา	-	กกตูม	ดงหลวง	มุกดาหาร	-	40	-
55	นาสีนวน	-	นาสีนวน	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.075	500	ห้วยตาเหล็ก ฝั่งขวา
56	หนองแอก	-	บางทรายน้อย	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	-	1,850	ห้วยบางทราย ฝั่งซ้าย
57	นาตะแบง	-	ภูวง	หนองสูง	มุกดาหาร	0.200	1,100	สองฝั่ง
58	ท่าไคร้ - นาแล	-	นาสีนวน	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	-	1,500	โขงฝั่งขวา
59	โพธิ์ไทร	-	โพธิ์ไทร	ดอนตาล	มุกดาหาร	-	1,000	โขงฝั่งขวา
60	นาดี	-	ป่งขาม	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.210	1,400	ห้วยชะโนดฝั่ง ขวา
61	บุง	-	ภูวง	หนองสูง	มุกดาหาร	0.100	500	ห้วยบังอีฝั่ง ซ้าย
62	หนองผือ	-	ห้วยน้ำใหญ่	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.100	400	ห้วยชะโนดฝั่ง ขวา
63	แซ้	-	บ้านค้อ	คำชะอี	มุกดาหาร	-	500	ห้วยอีต่างฝั่ง ซ้าย
64	นาคำ	-	ฝั่งแดด	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	-	1,000	ห้วยยางฝั่งขวา
65	คำเตาเหล็ก	-	บ้านแก้ง	ดอนตาล	มุกดาหาร	-	1,125	โขงฝั่งขวา
66	โคกป่งเปือย	-	นาโสก	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.150	750	ห้วยบังอีฝั่ง ซ้าย
67	หนองแสง	-	ห้วยน้ำใหญ่	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.250	950	ห้วยชะโนดฝั่ง ซ้าย
68	เหล่าล้อม	-	นาสีนวน	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.075	400	ห้วยตาเหล็ก ฝั่งซ้าย
69	โพธิ์เจริญ	-	ชะโนด	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	-	1,150	ห้วยชะโนดฝั่ง ขวา
รวม							83,165	

ที่มา : โครงการชลประทานมุกดาหาร

2.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.4.1 ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดมุกดาหาร

ตารางที่ 27 ข้อมูลแสดงการเพาะปลูกข้าวนาปี (กข 6) ปีการผลิต 2565/66

ที่	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เสียหาย (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
1	เมืองมุกดาหาร	15,620	104,037	-	104,037	47,641	458
2	นิคมคำสร้อย	5,012	37,134	-	37,134	25,271	681
3	ดอนตาล	7,741	57,649	-	57,649	28,613	496
4	ดงหลวง	6,253	39,675	-	39,675	21,894	552
5	คำชะอี	8,269	56,978	-	56,978	29,914	525
6	หว้านใหญ่	2,748	13,461	-	13,461	5,896	438
7	หนองสูง	4,359	33,062	-	33,062	19,433	588
รวม		49,485	341,994	-	341,994	178,662	522

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

หมายเหตุ (1) ปีการผลิต 2565/66 คือ การเพาะปลูกตั้งแต่ ก.ค. 65 - ก.ค. 66

(2) ข้อมูลผลผลิตเป็นข้อมูลประมาณการจากพื้นที่ปลูกจากระบบทะเบียนเกษตรกร ปี 65/66 ณ วันที่ 7 ธันวาคม 65 และผลผลิตเฉลี่ยจากการสุ่มวัดผลผลิตข้าว ปีการผลิต 2565/66

ตารางที่ 28 ข้อมูลแสดงการเพาะปลูกข้าวนาปี (ขาวดอกมะลิ 105) ปีการผลิต 2565/66

ที่	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เสียหาย (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
1	เมืองมุกดาหาร	5,992	35,578	-	35,578	15,594	438
2	นิคมคำสร้อย	2,302	18,291	-	18,291	11,326	619
3	ดอนตาล	2,718	14,737	-	14,737	7,111	483
4	ดงหลวง	1,250	7,196	-	7,196	3,920	545
5	คำชะอี	2,397	12,350	-	12,350	5,624	455
6	หว้านใหญ่	1,679	8,198	-	8,198	3,353	409
7	หนองสูง	732	3,581	-	3,581	1,687	471
รวม		16,949	99,932	-	99,932	48,615	486

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

หมายเหตุ (1) ปีการผลิต 2565/66 คือ การเพาะปลูกตั้งแต่ ก.ค. 65 - ก.ค. 66

(2) ข้อมูลผลผลิตเป็นข้อมูลประมาณการจากพื้นที่ปลูกจากระบบทะเบียนเกษตรกร ปี 65/66 ณ วันที่ 7 ธันวาคม 65 และผลผลิตเฉลี่ยจากการสุ่มวัดผลผลิตข้าว ปีการผลิต 2565/66

ตารางที่ 29 ข้อมูลแสดงการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ปีการผลิต 2565/66

ที่	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เสียหาย (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
1	เมืองมุกดาหาร	1,597	17,352	-	17,352	60,594.25	3,492
2	นิคมคำสร้อย	643	6,315	-	6,315	24,010.87	3,802
3	ดอนตาล	2,163	22,330	-	22,330	85,121.48	3,812
4	ดงหลวง	4,036	45,824	-	45,824	139,186.25	3,037
5	คำชะอี	682	6,519	-	6,519	24,100.98	3,697
6	ห้วยน้ำใหญ่	39	251	-	251	787.36	3,140
7	หนองสูง	8	51	-	51	133.79	2,639
รวม		9,111	98,641	-	98,641	333,934.97	3,385

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

หมายเหตุ (1) ปีการผลิต 2565/66 คือ การเพาะปลูกตั้งแต่ ต.ค. 65 - ก.ย. 66

(2) ข้อมูลผลผลิตเป็นข้อมูลประมาณการจากพื้นที่ปลูกจากระบบทะเบียนเกษตรกร ปี 65/66 ณ วันที่ 7 ธันวาคม 65 และผลผลิตเฉลี่ยปี 64/65

ตารางที่ 30 ข้อมูลแสดงการเพาะปลูกอ้อยโรงงาน ปีการผลิต 2565/66

ที่	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
			อ้อยปีแรก	อ้อยต่อ	รวม		
1	เมืองมุกดาหาร	3,479	-	-	37,778	406,729	10,766
2	นิคมคำสร้อย	1,305	-	-	19,611	89,215	4,549
3	ดอนตาล	2,211	-	-	22,789	245,363	10,767
4	ดงหลวง	383	-	-	3,243	32,181	9,923
5	คำชะอี	662	-	-	1,870	26,552	14,199
6	ห้วยน้ำใหญ่	92	-	-	850	7,556	8,889
7	หนองสูง	21	-	-	68	560	8,245
รวม		8,153	-	-	86,209	808,157	9,374

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

หมายเหตุ (1) ปีการผลิต 2565/66 คือ การเพาะปลูกตั้งแต่ ต.ค. 65 - ก.ย. 66

(2) ข้อมูลผลผลิตเป็นข้อมูลประมาณการจากพื้นที่ปลูกจากระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร ณ วันที่ 8 ธันวาคม 65 และผลผลิตเฉลี่ยปี 64/65

ตารางที่ 31 ข้อมูลแสดงการเพาะปลูกยางพารา ปีการผลิต 2565

ที่	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เสียหาย (ไร่)	พื้นที่เปิดกรีด (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
1	เมืองมุกดาหาร	6,344	54,241	-	50,840	10,874	213
2	นิคมคำสร้อย	4,368	43,399	-	42,604	9,236	216
3	ดอนตาล	4,717	45,394	-	43,638	9,378	214
4	ดงหลวง	6,385	59,898	-	55,494	12,063	217
5	คำชะอี	2,366	19,856	-	18,972	4,115	216
6	ห้วยน้ำใหญ่	596	5,028	-	4,983	1,109	222
7	หนองสูง	1,196	8,361	-	7,784	1,556	200
รวม		25,972	236,177	-	224,315	48,331	214

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

หมายเหตุ (1) ปีการผลิต 2565 คือ การเพาะปลูกตั้งแต่เดือน ม.ค. 2565 - ธ.ค. 2565

(2) แหล่งที่มาของข้อมูล: การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดมุกดาหาร

ตารางที่ 32 ข้อมูลแสดงการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ปีการผลิต 2565

ที่	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เสียหาย (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
1	เมืองมุกดาหาร	91	555	-	555	1,377	2,482
2	นิคมคำสร้อย	80	575	-	575	1,354	2,355
3	ดอนตาล	41	215	-	215	256	1,188
4	ดงหลวง	205	1,223	-	1,223	1,919	1,569
5	คำชะอี	28	177	-	177	523	2,950
6	ห้วยน้ำใหญ่	8	24	-	24	52	2,169
7	หนองสูง	68	407	-	407	581	1,426
รวม		520	3,175	-	3,175	6,060	1,909

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

หมายเหตุ (1) ปีการผลิต 2565 คือ การเพาะปลูกตั้งแต่เริ่มปลูก - ปี 2566

(2) ข้อมูลผลผลิตเป็นข้อมูลประมาณการจากพื้นที่ปลูกจากการขึ้นทะเบียนในระบบทะเบียนเกษตรกร ปี 2565

ณ วันที่ 8 ธันวาคม 2565 และผลผลิตเฉลี่ยปี 2565 จากระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร

2.4.2 ด้านการปลูกสัตว์ของจังหวัดมุกดาหาร

ตารางที่ 33 ข้อมูลด้านการปลูกสัตว์ของจังหวัด

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
โคเนื้อ	19,463	84,653	84,653	ตัว	28,500	2,412,610,500
กระบือ	4,351	17,461	17,461	ตัว	38,000	663,518,000
สุกร	1,892	34,484	34,484	ตัว	9,800	337,943,200
ไก่พื้นเมือง	21,416	880,923	880,923	ตัว	100	88,092,300
ไก่เนื้อ	91	130,571	130,571	ตัว	100	13,057,100
แพะ	139	1,924	1,924	ตัว	3,000	577,2000

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ กรมปศุสัตว์ : ข้อมูล ณ เมษายน 2566

2.4.3 ด้านการประมงของจังหวัดมุกดาหาร

ตารางที่ 34 ข้อมูลด้านการประมงของจังหวัด ปี 2565

ลำดับ	ชนิดสัตว์น้ำ	ชนิดบ่อ	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	ขนาดพื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	จำนวนผลผลิต (ตัว)	จำนวนปล่อย (ตัว)
1	ปลานิล	บ่อดิน	8,435	7,909.57	952	3,173,751	5,289,000
		กระชัง	72	13.89	2,578.84	2,578,840	3,356,000
		อื่นๆ	114	149.38	8.6	287,000	480,000
2	ปลาดุก	บ่อดิน	520	465.33	156	625,000	890,000
		กระชัง	8	0.53	0.43	1720	2,500
3	ปลาตะเพียน	บ่อดิน	4,424	4,046.89	467.19	2,335,984	3,900,000
4	ปลากดแก้ว	กระชัง	8	0.11	20	6,000	10,000
		บ่อดิน	122	40	43.55	30,000	61,000
รวม			13,573	12,585.59	4163.06	9,002,295	13,917,500

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร

2.4.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ 35 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	ทะเบียนเลขที่/วันที่ขึ้นทะเบียน	ผู้ขอขึ้นทะเบียน
ผ้า (ไหม+ฝ้าย) ผ้าหมักโคลนหนองสูง	ทะเบียนเลขที่ สข 60100090 วันที่ขึ้นทะเบียน 10 สิงหาคม 2559	จังหวัดมุกดาหาร และกลุ่มผู้ผลิต จำนวน 7 กลุ่ม ที่อยู่ศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร

ที่มา : กรมทรัพย์สินทางปัญญา (<http://www.ipthailand.go.th>)

2.4.5 ข้อมูลเกษตรกรที่ดำเนินกิจกรรมรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดมุกดาหาร

ตารางที่ 36 ข้อมูลเกษตรกรที่ยั่งยืนจังหวัดมุกดาหาร

ที่	ประเภทเกษตรกรรมยั่งยืน	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ที่มา
1	เกษตรอินทรีย์	509	2,821.05	
	1.1 ข้าว			
	Organic Thailand	2,528	15,995	ศูนย์วิจัยข้าวอุบลราชธานี , กษจ.มุกดาหาร
	PGS	55	439.50	สพด.มุกดาหาร
	SDGsPGS	69	679.65	
	1.2 พืชผสมผสาน			
		50	-	สปก.มุกดาหาร
		13	44.4	ศพพ.มุกดาหาร , กษจ.มุกดาหาร
	1.3 ประมง สัตว์น้ำอินทรีย์ (ปลานิล,ปลาตะเพียน)	55	7.5	ปม.มุกดาหาร
2	เกษตรผสมผสาน	149	-	ศพท.หลัก 7 ราย , ศพท.เครือข่าย 138 ราย ปราชญ์ชาวบ้าน 4 ราย-
3	เกษตรธรรมชาติ	-	-	-
4	เกษตรทฤษฎีใหม่	2,861	-	กษ.มุกดาหาร 5 ประสานฯ 2,731 ราย 1 ตำบลฯ 3 ราย ทฤษฎีใหม่ปี 66 127 ราย
		45	-	สปก.มุกดาหาร
5	วนเกษตร	557	5,567	สปก.มุกดาหาร
	รวม	4,121	8,388	

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร รวบรวม (ข้อมูล ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2565)

2.4.6 ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

จำนวนเกษตรกรที่ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของแยกป็นชนิดสินค้า ดังนี้

ตารางที่ 37 ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

(หน่วย : ราย)

ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร ที่ขึ้นทะเบียน	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร				
		เกษตรอินทรีย์	PGS /SDGsPGS	GAP	SL	GFM
พืช	62,446	63	124	473		
ข้าว	53,558	2,628		120		
ประมง	14,342	55		290	555	
ปศุสัตว์	29,075			76		287
ยางพารา	26,777			204		

ที่มา : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

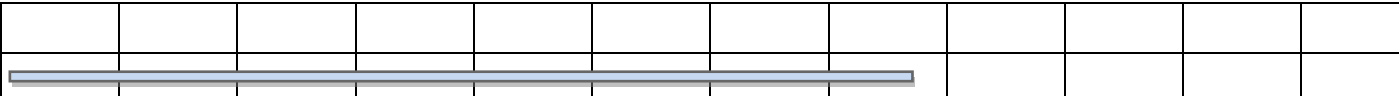
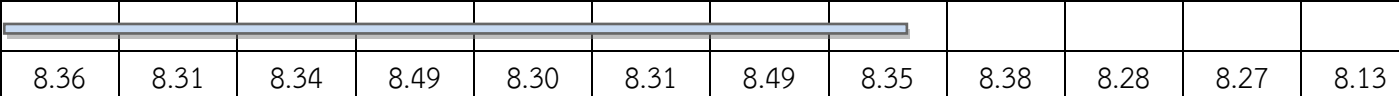
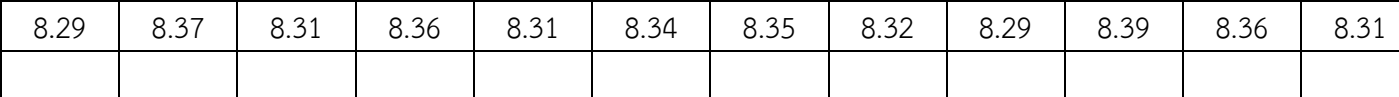
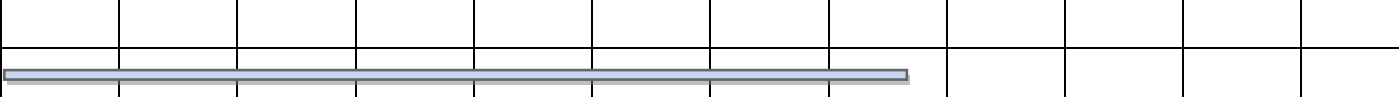
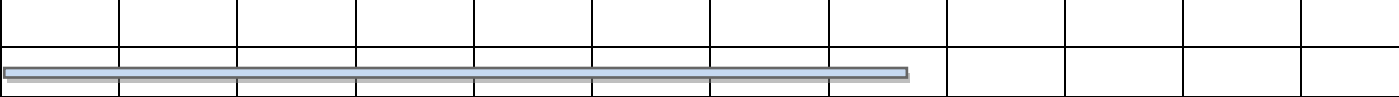

2.4.6 การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ 38 ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี การเพาะปลูก 2564/2565											
	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.
พืชไร่												
๑. ข้าวนาปี												
ช่วงเวลาการเพาะปลูก												
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)										1.59	96.19	2.22
๒. ข้าวนาปี้ง												
ช่วงเวลาการเพาะปลูก												
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)				85.29	14.71							
๓. มันสำปะหลัง												
ช่วงเวลาการเพาะปลูก												
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	7.77	20.63	21.89	15.12	0.71	0.43	0.49	2.21	4.80	13.49	7.80	4.67
๔. อ้อยโรงงาน												
ช่วงเวลาการเพาะปลูก												
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	24.77	16.66	8.44	0.54	0	0	0	0.23	0.23	0	17.00	32.14
พืชสวน												
๕. ยางพารา												
ช่วงเวลาการเพาะปลูก												
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	18.65	8.05	1.57	0	0	1.88	2.89	6.20	4.03	10.1	20.96	25.65

ชนิดสินค้า	ปี การเพาะปลูก 2564/2565											
	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.
ปศุสัตว์												
๖. ไก่พื้นเมือง												
ช่วงเวลาการเพาะเลี้ยง												
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	8.43	8.22	8.38	8.29	8.34	8.33	8.23	8.46	8.38	8.28	8.35	8.31
๗. ไก่เนื้อ												
ช่วงเวลาการเพาะเลี้ยง												
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	8.36	8.31	8.34	8.49	8.30	8.31	8.49	8.35	8.38	8.28	8.27	8.13
๘. เป็ดเนื้อ												
ช่วงเวลาการเพาะเลี้ยง												
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	8.29	8.37	8.31	8.36	8.31	8.34	8.35	8.32	8.29	8.39	8.36	8.31
๙. ไก่เนื้อ												
ช่วงเวลาการเพาะเลี้ยง												
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	8.33	8.33	8.33	8.33	8.33	8.33	8.33	8.33	8.33	8.33	8.33	8.33
๑๐. กระบือ												
ช่วงเวลาการเพาะเลี้ยง												
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	8.23	8.45	8.36	8.33	8.32	8.25	8.52	8.46	7.99	8.38	8.49	8.34
ประมง												
๑๑. ปลานิล												
ช่วงเวลาการเพาะเลี้ยง												
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	18.24	7.92	5.55	16.90	4.22	3.32	2.88	4.20	10.28	4.00	4.31	18.19

 : ช่วงเดือนที่ทำการเพาะปลูก/เพาะเลี้ยง

2.4.7 ข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตร ณ ผ่านด่านสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 2

1) ข้อมูลการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ ณ ด่านกักกันสัตว์มุกดาหาร

ตารางที่ 41 ข้อมูลสินค้าปศุสัตว์ส่งออก ณ ด่านกักกันสัตว์มุกดาหาร

ชนิดสินค้า	สินค้าปศุสัตว์ส่งออก									
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
		(ล้านบาท)		(ล้านบาท)		(ล้านบาท)		(ล้านบาท)		(ล้านบาท)
โค (ตัว)	16,540	496.2	40,915	1,227.45	56,449	1,693.47	38,572	934.927	32,141	1,285.640
กระบือ (ตัว)	3,509	105.27	5,242	157.26	4,134	122.1	1,865	54.824	20	0.800
แพะ (ตัว)	-	0	8,920	26.76	30,471	91.413	42,990	111.039	167,483	502.449
สุกร (ตัว)	5,377	5.221	20,382	29.876	296,218	1,403.65	487,277	2,436.39	1,560	10.140
ม้า (ตัว)	-	-	-	-	-	-	-	-	234	4.212
เปิดเนื้อ (ตัว)	-	-	-	-	-	-	-	-	148,000	12.580
ไก่เนื้อ (ตัว)	159,900	12.792	57,000	4.56	77,500	9.3	-	0	6,000	0.276
เนื้อเป็ด (กก.)	7,448	0.335	20,646	0.929	14,077	2.15	3,865	0.215	960	0.004
เนื้อโค (กก.)	440	0.11	1,551	0.388	1,868	0.374	4,038	1.444	800	0.080
เนื้อสุกร (กก.)	135	0.009	4,177	0.292	8,118	0.568	66,298	5.879	2,541.50	0.508
ชิ้นส่วนสุกร (กก.)	135,241	5.41	34,390	1.376	14,295	0.643	1,650	0.074	-	-
เครื่องในสุกร (กก.)	189,000	10.395	-	0	-	0	26,630	0.474	-	-
เนื้อไก่ (กก.)	257,875	9.026	51,260	1.794	51,260	1.282	28,940	0.487	87,250	2.181
ซากไก่ (กก.)	500	0.01	23,647	0.473	-	0	-	0	73,000	1.825
ขาไก่ (กก.)	40	0.002	1,512	0.06	-	0	26,400	0.855	-	-
โครงไก่ (กก.)	-	0	-	0	-	0	-	0	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าปศุสัตว์ส่งออก									
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ	มูลค่า (ล้านบาท)
เครื่องในไก่ (กก.)	62,652	1.566	360	0.009	-	0	-	0	32,750	
ไส้กรอกไก่แช่แข็ง (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	-	10,002	0.490
ไส้กรอกหมูแช่แข็ง (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	-	71,683.20	3.512
ไข่ไก่ (ฟอง)	-	-	-	-	-	-	-	-	2,169,000	8.676
รวม		646.346		1,451.23		3,418.84		3,546.60		1,833.37

ที่มา : ด้านกักกันสัตว์มุกดาหาร ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2566

2) ข้อมูลการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำ ณ ด้านตรวจประมงมุกดาหาร

ตารางที่ 42 ข้อมูลสินค้าสัตว์น้ำส่งออก ณ ด้านตรวจประมงมุกดาหาร

ชนิดสินค้า	สินค้าสัตว์น้ำส่งออก									
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัว/กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)
สัตว์น้ำมีชีวิต	72,420	5.826	19,360	2.502	18,545	1.446	34,978,250 (ตัว)	7.730	73,790	5.137
ซากสัตว์น้ำ	351,154	21.935	258,572	25.385	86,368	6.614	796,855 (กิโลกรัม)	31.393	1,355,029	41.846
ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ	97,098	8.086	155,303	10.685	103,377	8.483	1,640,847 (กิโลกรัม)	72.005	2,244,016	153.985
รวม	520,672	35.847	433,235	38.572	208,291	16.543	34,978,250 (ตัว) 2,437,702 (กิโลกรัม)	111.13	3,672,835	200.968

ที่มา : ด้านตรวจประมงมุกดาหาร ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2566

3) ข้อมูลการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ ณ ด้านตรวจประมงมุกดาหาร

ตารางที่ 43 ข้อมูลสินค้าสัตว์น้ำนำเข้า ณ ด้านตรวจประมงมุกดาหาร

ชนิดสินค้า	สินค้าสัตว์น้ำนำเข้า									
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (ล้านบาท)
สัตว์น้ำมีชีวิต	-	-	-	-	-	-	-	-	1,500	0.126
ซากสัตว์น้ำ	-	-	-	-	-	-	-	-	1,000	0.056
ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	-	-	-	-	2,500	0.182

ที่มา : ด้านตรวจประมงมุกดาหาร ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2566

4) ข้อมูลการส่งออกสินค้าพืช ณ ด้านตรวจพืชมุกดาหาร

ตารางที่ 44 ข้อมูลสินค้าพืชส่งออก ณ ด้านตรวจพืชมุกดาหาร

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า									
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)
1. สุกุลมะก่องข้าว, ตอบ แตบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ต้นแคบ้าน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
3. ลูกเร่ว (AMOMI SEMEN)	24.00	720,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. แอปเปิ้ลผลสด (APPLE)	172.00	4,250,025.00	137.60	3,440,000.00	18.60	480,270.00	-	-	-	-	
5. กล้วยผลสด (BANANA)	299.60	3,129,621.60	-	-	-	-	-	-	-	-	
6. หมากผลสด (BETEL NUT)	3,107.34	62,100,689.35	47.00	462,390.00	833.30	14,861,344.50	610.1	12,197,955.00	-	-	
7. พริกขี้หนูผลสด (BIRD CHILLI)	284.18	4,466,594.25	-	-	-	-	-	-	-	-	
8. ข้าวเหนียวดำเมล็ดแห้ง (BLACK GLUTINOUS RICE)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9. ข้าวกล้อง, ข้าวสีนิลเมล็ดแห้ง (BLACK RICE)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10. เฟื่องฟ้าต้นสด (BOUGAINVILLEA SPECTABILIS)	330 ต้น	59,400.00	11,710 ต้น	1,377,260.82	75,759 ต้น	8,672,555.74	78,086 ต้น	9,607,893.50	574,962.00	2,852,530.51	
11. ปลายข้าว เมล็ดแห้ง (BROKEN RICE)	1,859.49	16,571,090.00	833.24	10,977,547.00	703.00	17,392,120.00	3,347.60	23,962,275.60	1,172.550	15,499,468.14	
12. แคนตาลูปผลสด (CANTALOUPE)	186.40	3,034,700.00	149.20	2,921,500.00	21.40	344,874.00	-	-	-	-	

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	บาท)
13. ต้นมะเฟือง ต้นสด (CARAMBOLA PLANT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. ต้นกระโดน ต้นสด (CAREYA PHAERICA)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. มะม่วงหิมพานต์ เมล็ด สด (CASHEW NUT)	3,775.00	58,491,600.00	242.30	104,973,800.00	890.41	37,505,448.00	2,041.20	78,640,000.00	1,722.300	83,967,648.26	
16. ต้นพริกขี้หนู,พริกขี้หนู จินดา ต้นสด (CHILLI PEPPER PLANT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17. มะพร้าวแกง ผลสด (COCONUT)	-	-	46.40	1,362,000.00	-	-	-	-	-	-	-
18. พุทรา, พุทราอินเดีย ผลสด COMMON JUJUBE)	3.00	45,000.00	2.50	50,000.00	1.50	30,000.00	-	-	-	-	-
19. กล้วยไข่ ผลสด (DAINTY BANANA)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20. ดีปลี ผลสด (DEE-PEE)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21. กาบมะพร้าวแห้ง เปลือกแห้ง (DRIED COCONUT HUSK)	55.35	1,099,804.50	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
22. มะพร้าวแห้ง ผลแห้ง (DRIED COCONUT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23. ดีปลีแห้ง ผลแห้ง (DRIED LONG PEPPER)	81.95	672,250.00	90.00	2,700,000.00	-	-	-	-	-	-	-
24. ลำไยแห้ง ผลแห้ง (DRIED LONGAN)	44,281.71	1,501,335,221	5,474.72	212,470,768.60	44.43	1,525,260.00	39.50	1,353,185.22	-	-	-
25. มะม่วงแห้ง ผลแห้ง (DRIED MANGO)	113.38	3,982,416.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26. มะคำดีควาย ผลแห้ง (DRIED SOAPBERRY)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27. ทุเรียน ผลสด (DURIAN)	372,871.65	14,203,487,709	81,616.76	3,085,253,491	20,874.03	1,980,978,482	24,808.80	3,735,639,530.8	6,135.408	757,539,903.04	
28. ต้นกัลยาพฤกษาคาลิปตัสต้นยู คาลิปตัส ต้นสด (EUCALYPTUS PLANT)	55	143,887.20	500,073	2,521,700.00	90,000	1,350,000.00	200,000	240,000.00	-	-	-
29. ข้าวหอม เมล็ดแห้ง (FRAGRANT RICE)	3,560.66	83,386,361.50	-	-	375.87	14,492,255.20	604.10	12,766,140.10	2,679.882	52,989,798.15	
30. ทุเรียนแช่แข็ง (FROZEN DURIAN)	5,193.71	208,972,080.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31. ลำไยแช่แข็ง (FROZEN LONGAN)	110.00	4,030,400.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
32. มะม่วงแช่แข็ง (FROZEN MANGO)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33. ข้าวเหนียว เมล็ดแห้ง (GLUTINOUS RICE)	7,893.32	151,395,252.50	1,608.59	38,508,599.20	364.47	24,518,865.00	853.20	14,657,946.00	-	-	-
34. ต้นฝรั่ง ต้นสด (GUAVA PLANT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35. สกุกชงโค,ชบา, กระเจียบ ต้นสด (HIBISCUS SPP.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36. เมล็ดพริกฮอตนัม เมล็ด แห้ง (HOT PEPPER SEED)	-	450.00	-	-	0.00	212.76	0.01	3,200.00	-	-	-
37. ต้นขนุน (JACK FRUIT PLANT)	-	-	400	12,000.00	-	-	-	-	-	-	-
38. ขนุน ผลสด (JACK FRUIT)	29,910.39	182,604,355.51	11,173.90	72,604,351.00	5,529.20	35,704,490.00	1,452.10	12,355,380.00	-	-	-
39. ข้าวญี่ปุ่นเมล็ดแห้ง (JAPANESE RICE)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40. ต้นมะกรูด (KAFFIR LIME PLANT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41. ลางสาด ผลสด (LANGSAT)	8.10	121,500.00	826.20	35,899,200.00	54.00	2,802,600.00	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
42. ต้นมะนาว (LIME PLANT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43. ลองกอง ผลสด (LONG KONG)	811.00	15,421,000.00	1,359.90	67,485,100.00	275.60	16,108,186.50	-	-	-	-	-
44. ลำไย ผลสด (LONGAN)	267,963.03	7,713,595,644	63,421.71	1,712,153,879	5,417.21	140,917,994.9	,198.90	55,805,892.15	24,150.00	740,000.00	
45. ลิ้นจี่ ผลสด (LYCHEE)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
46. มะกอกน้ำ ผลสด (MAKOK NAM)	5,500.00	73,000.00	-	-	1.00	15,000.00	-	-	-	-	-
47. ส้มเปือกล่อน ผลสด (MANDARIN)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
48. มะม่วง ผลสด (MANGO)	198.80	3,325,500.00	180.70	3,451,300.00	25.60	379,380.00	-	-	-	-	-
49. มังคุด ผลสด (MANGOSTEEN)	181,759.36	9,439,032,867	82,448.19	3,367,077,397	10,271.19	696,421,823.70	2,988.70	845,523,569.92	915.049	22,268,525.00	
50. เมล็ดพันธุ์แตงเทศ เมล็ดแห้ง (MELON SEED)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
51. แตงไทย ผลสด (MUSK MELON)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
52. มะละกอ ต้นสด (PAPAYA PLANT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
53 มะละกอ ผลสด (PAPAYA)	12.50	221,000.00	14.00	260,000.00	1.00	15,000.00	-	-	-	-	-
54. แอปเปิ้ล, ลูกแพร์, สาลี่ ผล สด (PEAR ,CHINESE PEAR)	-	-	-	-	0.59	18,319.50	-	-	-	-	-
55. สับปะรด ผลสด (PINEAPPLE)	194.40	2,768,000.00	122.20	1,944,500.00	10.00	137,500.00	-	-	-	-	-
56. มะขามเทศ ต้นสด (PITHE CELLOBIUM DULCE)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
57. ส้มโอ ผลสด (POMELO)	2,841.46	34,527,303.34	373.30	5,603,640.00	305.00	3,177,045.00	70.00	833,400.00	2.240	739,200.00	-
58. ฟักทอง ผลสด (PUMPKIN)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
59. เงาะ ผลสด (RAMBUTAN)	979.80	16,306,280.00	1,456.80	20,017,200.00	1,836.90	17,555,712.00	444.00	4,314,960.00	-	-	-
60. ข้าวแดง เมล็ดแห้ง (RED RICE)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
61. ชมพู่ ผลสด (ROSE APPLE)	257.00	2,835,200.00	75.50	3,883,525.00	-	-	-	-	-	-	-
62. ต้นอ้อย ต้นสด (SACCHARUM OFFICINARUM)	20,000 ต้น	2,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
63. ต้นกระท้อน ต้นสด (SANTOL PLANT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
64. หอมแดง หัวแห้ง (SHALLOT)	2,719.60	28,275,300.00	242.50	2,600,850.00	457.20	4,637,220.00	-	-	-	-	-
65. ต้นมะเขือ ต้นสด (SOLANUM PLANT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
66. เมล็ดพันธุ์สควอท เมล็ดแห้ง (SQUASH SEED)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
67. ต้นมะยม ต้นสด (STAR-GOOSEBERRY PLANT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
68. ต้นน้อยหน่า ต้นสด (SUGAR APPLE PLANT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
69. ท่อนพันธุ์อ้อย ต้นสด (SUGAR CANE CUTTING)	34,036.80	27,512,240.00	7,961.80	9,007,344.00	3,570.00	3,421,200.00	-	-	-	-	-
70. เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด หวาน เมล็ดแห้ง (SWEET CORN SEED)	-	-	0.01	2,496.00	-	-	-	-	-	-	-
71. ส้มเขียว, ส้มเกลี้ยง ผล สด (SWEET ORANGE)	150.50	3,029,000.00	576.81	4,412,787.68	22.30	420,820.00	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
72. มันเทศ หัวสด (SWEET POTATO)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
73. มะขาม(หวาน) ฝักแห้ง (SWEET TAMARIND)	1,316.75	4,845,994.00	712.20	24,648,130.00	364.15	9,549,270.00	-	-	-	-	-
74. เผือก หัวสด (TARO)	2.00	35,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
75. เมล็ดพันธุ์มะเขือเทศ เมล็ดแห้ง (TOMATO SEED)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
76. เมล็ดพันธุ์แตงโม เมล็ด แห้ง (WATER MELON SEED)	0.13	9,000.00	63.00	20,999.99	-	9,900.00	-	-	-	-	-
77. แตงโม ผลสด (WATER MELON)	39.00	351,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
78. ฟักเขียว ผลสด (WAX GOURD)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
79. มะพร้าวอ่อน ผลสด (YOUNG COCONUT)	161.27	1,138,110.00	44.40	1,332,000.00	-	-	-	-	-	-	-
80. จิกนา, จิก, กระโดน ทู่ ต้นสด (BARRINGTONIA ACUTANGULA)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
81. เมล็ดพันธุ์พริกชี้หู เมล็ดแห้ง (BIRD CHILLI SEED)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
82. เนื้อมะพร้าวขูด เนื้อ ผลสด (COCONUT POWDER)	476.00	495,520.00	-	-	4.80	24,240.00	-	-	-	-	-
83. หมากผู้หมากเมีย ต้น สด (CORDYLINE FRUTICOSA)	-	-	45.12	1,344,960.00	-	-	-	-	-	-	-
84. เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด เมล็ดแห้ง (CORN SEED)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
85. ต้นน้ำเต้าญี่ปุ่น ต้นสด (IA CUJETE)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
86. ต้นแคขาว ต้นสด (DOLICHAN DRONE SERRULATA)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
87. กระจี้บแดงแห้ง ดอกแห้ง (DRIED ROSELLE)	6.00	384,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
88. หอมแดงแห้งสไลด์ แห้ง-แผ่น-หัว (DRIED SHALLOT)	160.00	1,792,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
89. ลำไยอบแห้ง แช่แข็ง (FROZEN DRIED LONGAN)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
90. สับปะรดแช่แข็ง (FROZEN PINEAPPLE)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
91. ถั่วแขก เมล็ดสด (GARDEN BEAN)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
92. ฝรั่งผลสด (GUAVA)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
93. แก้วมังกร ต้นสด (HYLOCEREUS UNDATUS)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
94. สกุลงาชิม ต้นสด (IXORA SPP.)	-	-	-	-	-	-	100 ตัน	700.00	-	-	-
95. ต้นกลางสาต ต้นสด (LANSIUM PARASITICUM)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
96. มะม่วง ต้นสด (MANGO PLANT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97. ต้นหม่อน ต้นสด (MORUS ALBA)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
98. ถั่วเขียว เมล็ดแห้ง (MUNG BEAN)	-	-	-	-	-	-	8.00	280,000.00	-	-	-
99. แก้ว ต้นสด (MURRAYA PANICULATA)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100. สมุนไพรแห้ง (NATURAL HERB)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
101. หญ้าเนเปีย, หญ้า ช้าง ต้นสด (PENNISETUM PURPUREUM)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
102. เมล็ดพันธุ์ถั่วแดง เมล็ดแห้ง (RED BEAN SEEDS)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
103. ถั่วแดง เมล็ดแห้ง (RED BEAN)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
104. ต้นชมพู ต้นสด (ROSE APPLE PLANT)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
105. น้ำมันถั่วดาว อินคา น้ำมัน-เมล็ด (SACHA INCHI OIL)	0.15	155,755.50	-	-	-	-	-	-	-	-	-
106. แป้งทำจากถั่ว อินคา แห้ง ผง-ผล (SACHA INCHI POWDER)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
107. ถั่วดาวอินคา (พืช น้ำมัน) น้ำมัน-เมล็ด (SACHA INCHI)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
108. เหลืองอินเดีย ต้นสด (TABEBUIA CHRYSANTHA)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
109. ต้นรูกฟ้า ต้นสด (TERMINALIA ALATA)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110. ข้าวขาว เมล็ดแห้ง (WHITE RICE)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
111. ปาล์มทางกระรอก ต้น สด (WODYETIA BIFURCATA)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
112. สกุหลาบญ้า ต้นสด (ZOYSIA SPP.)	-	-	-	-	-	-	5,200 ชิ้น	52,000.00	-	-	-
113. เมล็ดพันธุ์ชวนชม เมล็ดแห้ง (ADENIUM SEED)	251 เมล็ด	502.00	535,710 เมล็ด	121,302.35	400 เมล็ด	3,399.60	534 เมล็ด	7,650.08	-	-	-
114. ต้นไม้ประดับ ต้นสด (ADENIUM SOCOTRANUM)	2	9,120.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
115. ชวนชม ต้นสด (ADENIUM SPP.)	66	29,339.95	1,088	178,150.00	49	29,499.85	16	44,500.00	-	-	-
116. ไม้สับ, ไม้ชิ้น แห้ง (WOOD CHIPS)	-	-	-	-	428,331.14	997,160,734.20	761,145.47	2,466,269,195.8	656,755,240	1,493,150,495.28	-
117. ลูกผสมแคทลียา ต้น สด (CATTLEYA HYBRIDS)	-	-	-	-	100	10,000.00	-	-	-	-	-
118. กาบมะพร้าว แห้งก้าน (COCONUT HUSK)	-	-	600.00	270,000.00	52.00	66,600.00	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	
119. สั่งทำ,หูหนู ต้นสด (DIOSPYROS BUXIFOLIA)	-	-	-	-	500	3,000.00	-	-	-	-	-
120. สกูดเปป, หัวใจล้าน ดวง ต้นสด (DISCHIDIA SPP.)	-	-	-	-	500		-	-	-	-	-
121. หมากแห้ง ผลแห้ง (DRIED BETEL NUT)	50.95	1,202,474.35	-	-	176.75	3,255,000.00	-	-	-	-	-
122. โคนต้นมันสำปะหลัง ก้าน-สด (DRIED CASSAVA STUMP)	-	-	-	-	60.00	120,000.00	-	-	-	-	-
123. กันเกรา ต้นสด (FAGRAEA FRAGRANS)	-	-	-	-	500	6,000.00	-	-	-	-	-
124. เห็ดเข็มทอง ต้นสด (GOLDEN MUSHROOM)	-	-	-	-	2.02	33,996.90	-	-	-	-	-
125. โส่ย่า, นมลำเตี้ย, หัวใจ ทศกณฐ์ ต้นสด HOYA SPP.	-	-	-	-	71	6,699.95	-	-	-	-	-
126. เมล็ดพินิจู๊ถั่วเขียว เมล็ดแห้ง (MUNG BEAN SEED)	-	-	16.75	586,250.00	14.80	518,000.00	-	-	-	-	-
127. สกูดเฟินใบมะขาม, กูดสร้อย,เฟินตีนตะขาบ ต้นสด (NEPHROLEPIS SPP.)	-	-	-	-	500	12,500.00	-	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	
128. อินทผาลัม ต้นสด (PHOENIX DACTYLIFERA)	-	-	761	171,495.11	1,337	1,347,997.72	-	-	5,178	6,172,868.45	
129. ถั่วมะแฮะ เมล็ดแห้ง (PIGEON PEA)	-	-	-	-	2.50	85,000.00	-	-	-	-	
130. สกุหลินมังกร ต้นสด (SANSEVIERIA SPP.)	-	-	150	3,000.00	500	5,000.00	-	-	-	-	
131. ขี้เลื่อยอัดเม็ด เมล็ด แห้ง (SAWDUST PELLET)	13.94	8,364.00	12.00	7,200.00	12.00	10,800.00	-	-	-	-	
132. ขี้เลื่อย ต้นแห้ง (SAWDUST)	46,258.58	93,596,461.45	471,284.32	948,607,366.50	152,764.44	321,609,003.30	-	-	-	-	
133. ส้มซ่า ผลสด (SOUR ORANGE)	-	-	-	-	0.87	44,935.50	-	-	-	-	
134. ปอเทือง เมล็ดแห้ง (SUNN HEMP SEED)	-	-	11.00	253,000.00	27.70	637,100.00	-	-	-	-	
135. เมล็ดพันธุ์พริกยักษ์, พริกหยวก เมล็ดแห้ง (SWEET PEPPER SEED)	-	-	-	-	0.00	20.00	-	-	-	-	
136. ลูกผสมแวนด้า ต้นสด (VANDA HYBRIDS)	-	-	-	-	120	12,000.00	-	-	-	-	
137. ต้นโมกบ้าน ต้นสด (WRIGHTIA RELIGIOSA)	-	-	-	-	150	10,500.00	-	-	-	-	

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
138. กระเทียมหัวแห้ง (GARLIC)	462.00	9,240,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
139. ปาล์ม ต้นสด (WASHINGTONIA ROBUSTA)	75	90,000.00	141	162,700.00	-	-	3,623 ตัน	831,954.14	-	-	-
140. ลูกสำรอง ผลแห้ง (DRIED SOMRONG)	-	-	116.00	3,538,000.00	-	-	-	-	-	-	-
141. มังคุดแช่แข็ง ผลสด แช่แข็ง (FROZEN MANGOSTEEN)	-	-	51.00	102,000.00	-	-	-	-	-	-	-
142. สับปะรดสี ต้นสด (AECHMEA MERTENSII)	-	-	160 ตัน	800.00	-	-	-	-	-	-	-
143. ต้นไผ่ต้นสด (BAMBUSIA SPP.)	-	-	-	-	-	-	130 ตัน	3,900.00	-	-	-
144. บอนสีต้นสด (CALADIUM SPP.)	-	-	-	-	-	-	500 ตัน	7,500.00	-	-	-
145. ท่อนพันธุ์มัน สำปะหลังต้นสด (CASSAVA CUTTING)	-	-	-	-	-	-	62.80	2,440,000.00	-	-	-
146. ส้มมะปิต, มะนาวหวาน, ส้มจี๊ด ต้นสด (CITRUS MADURENSIS)	-	-	-	-	-	-	20 ตัน	4,800.00	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
147. กระเทียมบด (อบแห้ง) หัวแห้ง (DEHYDRATED GRIND GARLIC)	-	-	-	-	-	-	164.90	24,222,311.26	-	-	-
148. กำแพงเงิน ต้นสด (DIANELLA SPP.)	-	-	-	-	-	-	100 ตัน	1,500.00	-	-	-
149. ต้นมะตาดต้นสด (DILLENIA INDICA)	-	-	-	-	-	-	753 ตัน	39,909.00	-	-	-
150. จิงแง่งสด (GINGER)	-	-	-	-	-	-	40.00	360,000.00	-	-	-
151. ธูป(หอม)แห้ง (INCENSE STICK)	-	-	-	-	-	-	14.00	210,000.00	-	-	-
152. สกุลาปาล์ม ออสเตรเลียต้นสด (LIVISTONA SPP.)	-	-	-	-	-	-	143 ตัน	365,819.90	-	-	-
153. ต้นไม้ประดับ ต้นสด (MONSTERA ADANSONII)	-	-	-	-	-	-	2 ตัน	11,800.00	-	-	-
154. พลูแฉกต้นสด (MONSTERA DELICIOSA)	-	-	-	-	-	-	200 ตัน	12,000.00	-	-	-
155. ผลิตภัณฑ์จาก ยางพาราน้ำยางแห้ง (PARA RUBBER PRODUCT)	-	-	-	-	-	-	196.60	10,187,704.80	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	
156. ฟีโลเดนดรอนต้นสด (PHILODENDRON SPP.)	-	-	-	-	-	-	1 ตัน	2,000.00	-	-	-
157. อินทผาลัม ต้นสด (PHOENIX DACTYLIFERA)	-	-	-	-	-	-	5,729 ตัน	2,012,391.90	1,470 ตัน	1,961,800.00	
158. หญ้าไผ่ดำ ต้นสด	-	-	-	-	-	-	60 ตัน	7,200.00	-	-	-
159. ลูกผสมลั่นทม ต้นสด (PLUMERIA HYBRIDS)	-	-	-	-	-	-	1000 ตัน	15,000.00	-	-	-
160. หนวดปลาหมึกต้น สด (SCHEFFLERA SPP.)	-	-	-	-	-	-	50 ตัน	1,500.00	-	-	-
161. ต้นไม้ประดับต้นสด (SCINDAPSUS TREUBII)	-	-	-	-	-	-	5 ตัน	2,500.00	-	-	-
162. หอมแดงหัวแห้ง	-	-	-	-	-	-	1,212.00	13,078,980.00	-	-	-
163. ปอเทือง เมล็ดแห้ง (SUNN HEMP SEED)	-	-	-	-	-	-	56.60	1,272,375.00	-	-	-
164. มะขาม (หวาน) ฝัก แห้ง (SWEET AMARIND)	-	-	-	-	-	-	144.00	3,024,000.00	-	-	-
165. ออมต้นสด (SYNGONIUM PODOPHYLLUM)	-	-	-	-	-	-	300 ตัน	4,500.00	-	-	-
167. ไม้ไผ่เสียบลูกชิ้น ต้น แห้ง (BAMBOO SHEET)	-	-	-	-	-	-	0.01	728.00	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า										
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	(บาท)
168. ซาฮกเกี้ยน , ซาญี่ปุ่น ต้นสด (CARMONA RETUSA)	-	-	-	-	-	-	30 ต้น	2,370.00	-	-	-
169. ไม้ยูคาลิปตัสต้นแห้ง (EUCALYPTUS WOOD)	-	-	-	-	-	-	49.8	40,329.90	-	-	-
170. ต้นคริสติน่าต้นสด (KRISTINA HYBRID)	-	-	-	-	-	-	50 ต้น	200.00	-	-	-
171. ยางพารา(ยางคัพล้มพ์) น้ำยางแห้ง (LUMPS)	-	-	-	-	-	-	2,420.97	157,444,532.30	-	-	-
172. ขี้เถ้าแกลบ แห้ง ผง- เปลือกแห้ง (PADDY HUSK ASH)	-	-	-	-	-	-	6.60	36,000.00	-	-	-
173. สกูปาล์ม ต้นสด (PHOENIX SPP.)	-	-	-	-	-	-	70 ต้น	70,000.00	-	-	-
174. ตาเบบูยา ต้นสด (TABEBUIA SPP.)	-	-	-	-	-	-	41 ต้น	13,331.97	-	-	-
175. เมล็ดพันธุ์แตงโม เมล็ดแห้ง (WATER MELON SEED)	-	-	-	-	-	-	0.01	1,500.00	-	-	-
176. หญ้าขนน้อย, ง่วน น้อย ต้นสด (ZOYSIA MATRELLA)	-	-	-	-	-	-	0.50	5,600.00	-	-	-

ที่มา : ด้านตรวจพืชผักอาหาร ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2566

5) ข้อมูลการนำเข้าสินค้าพืช ฌ ด้านตรวจพืชผักอาหาร

ตารางที่ 45 ข้อมูลสินค้าพืชนำเข้า ฌ ด้านตรวจพืชผักอาหาร

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า									
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)
1.กระเทียม (Garlic) Allium sativum	2,935.00	58,642,586.00	2,405.00	39,995,000.00	1,130.00	18,080,000.00	2,792.00	47,707,284.01	75,000	1,200,000
2.หอมหัวใหญ่ (Onion) Allium cepa	149.00	819,500.00	90.00	495,000.00	30.00	165,000.00	-	-	-	-
3.ขี้เลื่อย (Sawdust)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.ชัน (Dammar gum)	998.00	10,806,359.00	742.00	8,711,077.00	585.00	505,807.00	285.00	3,516,159.95	-	-
5.ตู้โชว์ทำด้วยไม้ (Wooden carbinet)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.บานหน้าต่าง (Casement window)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.เฟอร์นิเจอร์ (Furniture)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.มะขามเปียก (Tamarind pulp) Tamarindus indica	1,438.00	1,574,287.60	90.00	227,545.00	-	-	-	-	460	4024921.5
9.มันสำปะหลัง (Cassava) Manihot esculenta Crantz	7,245.00	31,598,962.82	4,860.00	25,827,349.90	21,625.00	115,231,402.30	-	-	45,180	286593169.1
10.เมล็ดกาแฟดิบ (Coffee bean) Coffea spp.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.ไม้จ๊อย (Wood joint)	1,174.00	7,799,873.80	361.00	3,786,230.83	476.00	2,977,932.91	229.46	1,436,348.49	76,920	56,2896

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า									
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)
12.ไม้แดงแปรรูป (Maydang sawnwood) <i>Xylia xylocarpa</i>	-	-	-	-	137.00	1,122,676.70	1,826.00	14,911,708.68	-	-
13.ไม้ปาเก้ (Wood parquet)	290.00	5,058,519.87	241.00	2,306,598.54	381.00	3,049,120.59	281.15	2,211,546.45	-	-
14.ไม้แปรรูป (Sawn timber)	4,635.10	38,401,053.86	4,476.85	35,890,570.54	2,496.65	23,305,685.02	98.91	767,637.62	2,505.983	19,912,320.29
15.ไม้วงกบประตู (Wooden casing)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.ไม้วงกบหน้าต่าง (Wooden sash window)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17.ยางเครพ (Rubber crape) <i>Hevea brasiliensis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18.เฟอร์นิเจอร์ทำด้วยไม้ (Wooden furniture)	-	-	-	-	4.90	217,250.36	-	-	-	-
19.มะขาม (Tamarind pod) <i>Tamarindus indica</i>	75.00	131,482.55	25.00	43,012.50	-	-	-	-	-	-
20.ไม้ขอบประตู (Wooden door frame)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21.ไม้ยางนาแปรรูป (Yang sawnwood) <i>Dipterocarpus alatus</i>	103.90	871,158.87	-	-	-	-	-	-	-	-
22.ไม้ตะเคียนแปรรูป (Ta-khian sawnwood) <i>Hopea odorata</i>	-	-	-	-	109.80	1,566,005.60	1,435.92	12,225,826.60	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าที่นำเข้า									
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)
23.ไม้ตะแบกแปรรูป (Bungor sawnwood) Lagerstroemia floribunda	-	-	-	-	36.20	334,698.46	105.13	878,945.12	-	-
24.เปลือกบง (Bong bark) Persea kurzii	153.90	1,216,130.29	-	-	-	-	-	-	-	-
25.พริกสด (Fresh chilli) Capsicum annuum	165.70	3,553,858.75	-	-	-	-	-	-	-	-
26.กล้วย (Banana) Musa spp.	-	-	141.00	1,213,128.58	-	-	-	-	-	-
27.ข้าวเหนียว 10% (Glutinous rice) Oryza sativa	-	-	64.00	310,818.55	2,976.00	15,704,711.87	-	-	-	-
28.มะนาว (Lime) Citrus spp.	-	-	2.20	16,752.89	-	-	-	-	-	-
29.มะละกอ (Papaya) Carica papaya L.	-	-	0.60	2,558.62	-	-	-	-	-	-
30.มันเทศ (Sweet potato) Ipomoea batatas	-	-	60.00	103,490.31	-	-	-	-	-	-
31.ไม้อัด (Plywood)	-	-	1,317.50	31,714,633.10	-	-	-	-	-	-
32.เศษไม้สับ (Wood chips)	-	-	6,957.50	2,695,803.11	1,687.00	646,972.91	-	-	981.500	957,796.43
33.ส้ม (Orange) Citrus spp.	-	-	21.50	182,753.93	-	-	-	-	-	-
34.เก้าอี้ไม้ (Wooden chair)	-	-	-	-	1,788.70	1,454,382.00	-	-	-	-
35.แครอทสด (Fresh carrot) Daucus carota	-	-	-	-	24.00	407,354.90	-	-	-	-

ชนิดสินค้า	สินค้าพืชนำเข้า									
	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)
36.ชั้นวางสินค้า (Shelf)	-	-	-	-	1.30	359,054.19	-	-	-	-
37.โต๊ะไม้ (Wooden table)	-	-	-	-	1.50	579,288.38	-	-	-	-
38.ปลายข้าว (Broken rice) Oryza spp.	-	-	-	-	2,080.00	8,780,580.80	-	-	-	-
39.แป้งข้าวโพด (Corn flour) Zea mays	-	-	-	-	20.00	1,361,945.26	-	-	-	-
40.เครื่องครัวทำด้วยไม้	-	-	-	-	-	-	1.12	205,726.06	-	-
41.จุกไม้ก๊อก	-	-	-	-	-	-	0.0036	63,298.06	-	-
42.ซ็อนไม้ไผ่	-	-	-	-	-	-	0.019	31,678.65	1.5127	361952.98
43.แปรงไม้ไผ่ขงซา	-	-	-	-	-	-	0.16	266,080.76	0.114	247212.89
44.เฟอร์นิเจอร์ทำด้วยไม้	-	-	-	-	-	-	3.93	535,758.73	-	-
45.มันสำปะหลัง	-	-	-	-	-	-	20,820.00	111,245,897.20	30.00	545,074.14
46.มันเส้น	-	-	-	-	-	-	73,330.00	387,762,878.10	-	-
47.ไม้มะค่าแปรรูป	-	-	-	-	-	-	63.92	466,305.23	-	-
48.ยางไม้	-	-	-	-	-	-	15	181,093.20	-	-
49.ยางไม้ธรรมชาติ	-	-	-	-	-	-	238.00	2,113,407.12	-	-
50.ส่วนประกอบเฟอร์นิเจอร์ทำ ด้วยไม้	-	-	-	-	-	-	2.92	207,263.82	-	-

ที่มา : ด้านตรวจพืชผักอาหาร ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2566

2.4.8 ข้อมูลสินค้า OTOP จังหวัดมุกดาหาร

ตารางที่ 46 จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ และมูลค่าสินค้า (OTOP) จังหวัดมุกดาหาร

รายการ	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565
ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP (ราย)	528	707	731	757	824
1. กลุ่มผู้ผลิตชุมชน	393	537	559	580	619
2. ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว	135	170	172	176	197
3. ผู้ผลิตวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	-	-	-	1	8
มูลค่าสินค้า OTOP (บาท)	680,732,642	1,098,916,448	1,132,585,784	1,238,747,735	802,144,328*

หมายเหตุ : * ตั้งแต่เดือน ต.ค. 64 - มี.ค. 65

ตารางที่ 47 จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ลงทะเบียนของจังหวัดมุกดาหาร

รายการ	จำนวน OTOP สะสม พ.ศ. 2557 -2565 (ผลิตภัณฑ์)	จำนวนสุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP ปี 2564 ที่ผ่านการคัดสรร รอบที่ 1 และ รอบที่ 2
อาหาร	379	19
เครื่องดื่ม	54	1
ผ้าและเครื่องแต่งกาย	566	58
ของใช้	591	41
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	100	1
รวม	1,690	120

ตารางที่ 48 ผลการคัดสรรสุดยอด 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ไทย ปี 2562 จังหวัดมุกดาหาร (รอบที่ 1 และ รอบที่ 2)

ระดับดาว	ประเภทผลิตภัณฑ์					รวม
	อาหาร	เครื่องดื่ม	ผ้า ฯ	ของใช้	สมุนไพร ฯ	
1 ดาว	2	-	-	1	-	3
2 ดาว	3	-	2	3	-	8
3 ดาว	8	-	11	17	-	36
4 ดาว	6	1	33	19	1	60
5 ดาว	-	-	12	1	-	13
รวม	19	1	58	40	1	120

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมุกดาหาร

หมายเหตุ : ปรับข้อมูลสะสม ถึง ปี 2564

2.5 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

2.5.1 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ 49 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

อำเภอ	สหกรณ์ภาคการเกษตร		สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	
	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
เมืองมุกดาหาร	8	36,133	6	7,317
นิคมคำสร้อย	5	2,076	1	68
ดอนตาล	9	10,028	-	-
ดงหลวง	4	4,224	-	-
คำชะอี	3	2,307	2	916
หว้านใหญ่	2	151	-	-
หนองสูง	4	4,956	1	73
รวม	35	59,875	10	8,374

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร ข้อมูล ณ พฤษภาคม 2565

2.5.2 กลุ่มเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร

ตารางที่ 50 จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ปี 2565

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร ¹		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ²		กลุ่มยุวเกษตรกร ²		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ²	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมือง	6	739	14	292	13	252	126	2,980
คำชะอี	9	1,254	15	250	9	135	159	2,726
นิคมคำสร้อย	6	1,122	6	119	5	75	124	2,788
หนองสูง	7	732	18	793	6	120	94	1,712
ดงหลวง	9	837	7	166	6	76	112	2,442
ดอนตาล	6	649	4	3	5	78	59	1,118
หว้านใหญ่	4	374	5	119	5	92	92	1,046
รวม	47	5,707	69	1,802	49	828	766	14,812

ที่มา : ¹สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร

²สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

2.6 ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ 51 จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดมุกดาหาร

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร												
	อาสา ฝน หลวง	ครู บัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอ ดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	อาสา สมัคร สหกรณ์	อาสา สมัคร ชลประทาน	เศรษฐกิจ การเกษตร อาสา	อาสา ปฏิรูป ที่ดินฯ	ชาวนา อาสา	ครูยาง อาสา	ไหม อาสา
เมือง มุกดาหาร	2	22	0	183	162	149	3	0	1	7	0	0	0
นิคมคำสร้อย	1	24	0	78	87	79	5	0	1	1	0	1	20
ดอนตาล	1	17	0	66	71	63	2	0	1	2	0	1	0
ดงหลวง	1	28	0	64	67	60	5	6	1	1	0	3	0
คำชะอี	1	41	0	96	98	88	9	0	1	3	1	3	0
หว้านใหญ่	1	14	0	30	49	43	4	0	1	0	0	1	0
หนองสูง	1	13	0	42	52	44	8	0	1	4	0	0	10
รวม	8	159	0	559	586	526	36	6	7	18	1	9	30

ที่มา : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.7 ข้อมูลจำนวนเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่

ตารางที่ 52 ข้อมูลจำนวนเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ ปี 2565

อำเภอ	จำนวนผู้เข้าร่วม โครงการฯ ทั้งหมด (ราย)	ผ่านการประเมิน คุณสมบัติ Smart Farmer (ราย)	ผ่านการประเมิน คุณสมบัติ Smart Farmer ต้นแบบ (ราย)	เกษตรกรรุ่นใหม่ (ราย)
เมืองมุกดาหาร	170	143	27	48
นิคมคำสร้อย	170	143	23	34
ดอนตาล	170	146	24	26
ดงหลวง	170	157	31	41
คำชะอี	170	150	17	31
หว้านใหญ่	170	151	16	31
หนองสูง	170	143	17	31
รวม	1,190	1,033	155	242

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร : ข้อมูล ณ พฤษภาคม 2565

2.8 จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด ภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ (โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)

ตารางที่ 53 จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ราย)
คำชะอี	1
ดงหลวง	1
หนองสูง	1
นิคมคำสร้อย	1
รวม	4

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร

3. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

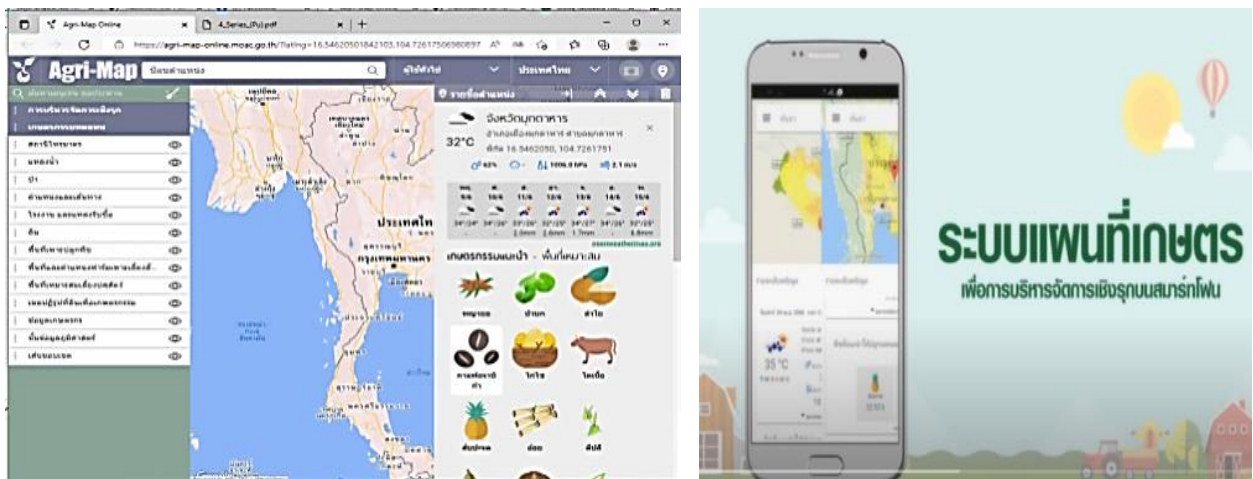
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร จัดประชุมหารือหรือร่วมผู้แทนโครงการชลประทาน มุกดาหาร สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร ร่วมให้ข้อมูลที่สำคัญในการนำข้อมูลชุดดินมาซ้อนทับกับพื้นที่น้ำ และผังแปลงพื้นที่จริงในการเพาะปลูกพืช เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรฯ

3.1 เครื่องมือใช้ในการวิเคราะห์ (Agri-Map Online และ WMSC) ดังนี้

1) ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-Map Online)

ในเวปไซต์ <https://agri-map-online.moac.go.th/> หรือ Agri-Map Mobile เป็นเครื่องมือแสดงผลข้อมูลเชิงภูมิสารสนเทศพร้อมระบบแนะนำผลการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตด้วยพืชทดแทน ในรูปแบบเว็บแผนที่แบบออนไลน์ เป็นเครื่องมือบริหารจัดการเกษตรครอบคลุมทุกพื้นที่ และพัฒนาเพิ่มความสะดวกต่อการใช้งาน สามารถเข้าถึงข้อมูลพร้อมติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง รอบด้าน ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การเพาะปลูก และผลผลิตด้านการเกษตรได้ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ จนถึงตำบล ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต ในมิติของปัจจัยการผลิตอุปสงค์และอุปทาน โดยแสดงการใช้พื้นที่เกษตรกรรมให้เกิดความสมดุลและมีเป้าหมายสำหรับบริหารจัดการสินค้าเกษตร การใช้พื้นที่เกษตรกรรม การพัฒนาแหล่งน้ำทั้งบนดินและแหล่งน้ำใต้ดิน ที่สำคัญเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับสามารถตอบโจทย์การช่วยเหลือ และแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรรายพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้จากทุกที่ทุกเวลาผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

แผนภาพ 5 Agri-Map Online ในเวปไซต์ <https://agri-map-online.moac.go.th/>หรือAgri-Map Mobile

2) ฐานข้อมูลข่าวสารในการบริหารจัดการน้ำ แอปพลิเคชัน WMSC (Water Watch and

Monitoring System For Warning Center) แสดงสถานการณ์น้ำประจำวัน ข้อมูลน้ำในอ่าง ข้อมูลน้ำฝน ข้อมูลน้ำท่า ข้อมูลการเกษตร และพื้นที่เพาะปลูกบนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา ซึ่งเป็นการจัดเก็บรวบรวมฐานข้อมูลให้เป็นระบบและรูปแบบที่ทันสมัย การใช้งานง่าย สะดวก รวดเร็ว ทำหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสารในการบริหารจัดการน้ำ ประโยชน์ของแอปพลิเคชัน WMSC ครอบคลุมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำได้รวดเร็ว และกระจายข่าวสารได้ทันสถานการณ์

แผนภาพ 6 แอปพลิเคชัน WMSC Mobile

เมนูรายงานสถานการณ์น้ำประจำวัน

เมนูกล้องติดตามสถานการณ์น้ำ

ข้อสังเกตเครื่องมือใช้ในการวิเคราะห์

ในการใช้เครื่องมือในพื้นที่ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ เจ้าหน้าที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ทราบถึงการมีเครื่องมือ ข้อมูลไปใช้ประโยชน์ดังกล่าว รวมทั้ง การไม่สามารถเข้าถึงข้อมูล ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น (1) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ (2) มีข้อจำกัดเรื่องการเดินทางเข้าถึง เช่น อุปกรณ์เทคโนโลยี มือถือสมาร์ทโฟนงบประมาณ ค่าบริการ (3) ขาดองค์ความรู้ และทักษะการใช้เทคโนโลยี การทำเกษตรสมัยใหม่ เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา

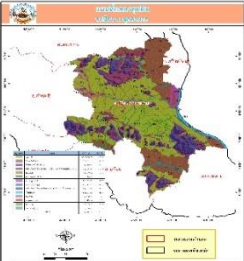

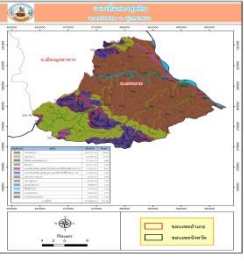
1) ฝึกจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ในการใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-Map Online) และแอปพลิเคชัน WMSC แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

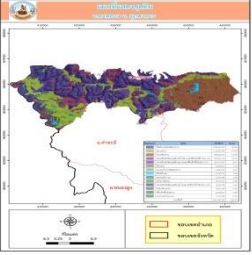
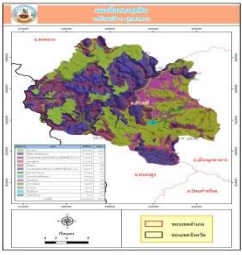
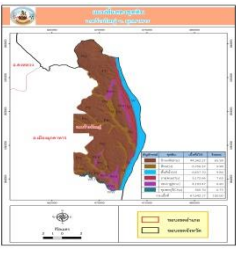
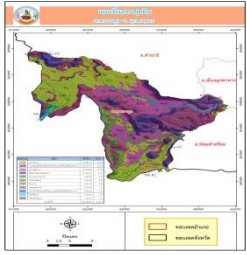
2) ขอความร่วมมือหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บรรจुरื่องการใช้งานระบบฯ ในการจัดทำโครงการ/กิจกรรม/ประชุมต่างๆ อาจมีการประชาสัมพันธ์ช่วงหลังท้ายของงาน ในการให้ความรู้การใช้งานระบบฯ แนะนำเมนูหลักๆ ให้กับอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด เช่น หมอดินอาสา เกษตรหมู่บ้าน ประมงอาสา ประชาชนชาวบ้าน เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ เป็นต้น เพื่อเป็นกระบอกเสียงกระจายความรู้สู่เกษตรกรสามารถใช้งานได้อย่างกว้างขวางต่อไป

3) สร้างสื่อที่ประชาสัมพันธ์ แนะนำการใช้งานง่ายๆ เบื้องต้น ในรูปแบบต่างๆ เช่น การทำอินโฟกราฟฟิค ทำคลิปแนะนำลง Youtube Facebook Tik Tok หรือแปะลิงค์เชื่อมต่อเว็บไซต์หน่วยงานต่างๆ

3.2 การวิเคราะห์แผนที่ชุดดินชั้นน้ำในพื้นที่ยังหวัดและอำเภอ เพื่อศึกษาคุณสมบัติลักษณะของดินและแนวทางแก้ไข มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 54 แสดงชุดดินส่วนใหญ่ 3 ลำดับแรก รายจังหวัด/อำเภอ

จังหวัด/อำเภอ	ชุดดินส่วนใหญ่ 3 ลำดับแรก
จังหวัดมุกดาหาร 	1) ภูพาน (PU) เนื้อที่ 790,878 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.93 2) พท.ลาดชันเชิงซ้อน (SC) เนื้อที่ 501,392.22 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.61 3) ปักธงชัย (Ptc) เนื้อที่ 495,499.15 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.38
อำเภอเมือง 	1) ภูพาน (PU) เนื้อที่ 306,728.58 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.71 2) ปักธงชัย (Ptc) เนื้อที่ 133,132.12 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.67 3) พท.ลาดชันเชิงซ้อน (SC) เนื้อที่ 98,739.41 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.10
อำเภอนิคมน้ำคำสร้อย 	1) ภูพาน (PU) เนื้อที่ 101,066.59 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.57 2) ปักธงชัย (Ptc) เนื้อที่ 68,622.56 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 27.54 3) พท.ลาดชันเชิงซ้อน (SC) เนื้อที่ 26,054.67 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.46
อำเภอดอนตาล 	1) ปักธงชัย (Ptc) เนื้อที่ 150,751.52 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 48.49 2) ภูพาน (PU) เนื้อที่ 61,359.12 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.74 3) พท.ลาดชันเชิงซ้อน (SC) เนื้อที่ 27,606.70 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.88

จังหวัด/อำเภอ	ชุดดินส่วนใหญ่ 3 ลำดับแรก
อำเภอดงหลวง 	1) พท.ลาดชันเชิงซ้อน (SC) เนื้อที่ 198,315.47 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 35.29 2) ภูพาน (PU) เนื้อที่ 110,233.04 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.62 3) ปกรังชัย (Ptc) เนื้อที่ 98,630.69 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.55
อำเภอคำชะอี 	1) ภูพาน (PU) เนื้อที่ 158,169.53 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 36.63 2) พท.ลาดชันเชิงซ้อน (SC) เนื้อที่ 121,549.58 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.15 3) ปกรังชัย (Ptc) เนื้อที่ 76,928.91 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.81
อำเภอห้วยใหญ่ 	1) ปกรังชัย (Ptc) เนื้อที่ 44,362.27 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 65.58 2) สีสท (St) เนื้อที่ 6,750.37 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.98 3) พื้นที่น้ำ (W) เนื้อที่ 6,657.70 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.84
อำเภอหนองสูง 	1) ภูพาน (PU) เนื้อที่ 53,321.14 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.28 2) หน่วยดินเชิงซ้อนชุดดินน้ำเขียวและที่ดินหินพื้น* (Wk-RC) เนื้อที่ 42,319.97 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.24 3) เขมราฐ (Kmr) เนื้อที่ 32,478.08 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.84

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร , Agri-Map Online

ตารางที่ 55 แสดงคุณสมบัติลักษณะของดินและการดำเนินการให้ได้ประโยชน์ที่ดินมากขึ้น

กลุ่มชุดดิน/ลักษณะดิน	การดำเนินการให้ได้ประโยชน์ที่ดินมากขึ้น
<p>กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอน</p> <p>1) กลุ่มชุดดินที่ 40 : ภูพาน (PU) ดินปนทรายขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ควรมีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ 2) จัดระบบการปลูกพืชที่เหมาะสม ปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล 3) ปรับปรุงบำรุงดินอยู่เสมอโดยเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น 4) พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก
<p>2) กลุ่มชุดดินที่ 40 : ปักธงชัย (Ptc) เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปน แดงเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.5-6.0) ดินล่างเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีแดงปนเหลืองถึงสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5)</p> <p>ปัญหาที่พบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ดินอาจถูกชะล้างพังทลายได้ง่าย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร 2) ในกรณีที่ต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและชุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง 3) สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว
<p>3) กลุ่มชุดดินที่ 62 : พท.ลาดชันเชิงซ้อน (SC) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษาสำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร</p> <p>ปัญหาที่พบ : มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจัดกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ควรมีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ 2) จัดระบบการปลูกพืชที่เหมาะสม 3) ปรับปรุงบำรุงดินอยู่เสมอโดยเพิ่มอินทรีย์วัตถุและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น 4) พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก
<p>กลุ่มชุดดินในพื้นที่ลุ่ม</p> <p>4) กลุ่มชุดดินที่ 22 : สีทน (St) เป็นดินร่วนหยาบลึกมาก ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเนื้อหยาบปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปัญหาที่พบ เนื้อดินค่อนข้างปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำนาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) การทำนากการดำเนินการให้ใช้ประโยชน์ที่ดินได้เพิ่มขึ้น โดยการจัดการคันนาให้เหมาะสม เพื่อควบคุมระดับน้ำในช่วงฤดูฝน 2) พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก 3) ปรับปรุงบำรุงดินอยู่เสมอโดยเพิ่มอินทรีย์วัตถุและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น 4) ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล

กลุ่มชุดดิน/ลักษณะดิน	การดำเนินการให้ได้ประโยชน์ที่ดินมากขึ้น
<p>5) กลุ่มชุดดินที่ 17 : เขมราฐ (Kmr)</p> <p>กลุ่มดินร่วมละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลวถึงค่อนข้างเลวความอุดมสมบูรณ์ต่ำ <u>ปัญหาที่พบ</u> ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนนํ้า และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำปัญหา กับพืชที่ไม่ชอบน้ำ</p>	<p>1) ปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดินและสมบัติทางกายภาพของดิน โดยการใส่ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสด</p> <p>2) ไขทำนาควรวัดหาแหล่งน้ำในพื้นที่โดยการขุดสระ เพื่อกักเก็บน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก</p> <p>3) หากไขปลูกพืชไร ไม้ผล ไม้ยืนต้น ต้องทำทางระบายน้ำออกจากพื้นที่</p>

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร

3.3 การใช้แผนที่แสดงชุดดินชั้นน้ำและผังแปลงพื้นที่เพาะปลูกจังหวัดและอำเภอ เพื่อประกอบการการวิเคราะห์ข้อมูลสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญจังหวัด

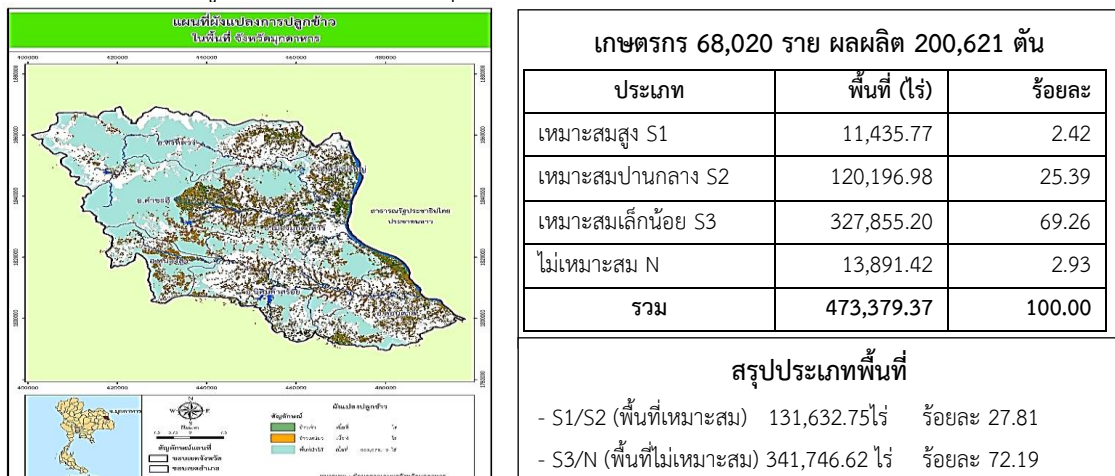
การจำแนกชั้นความเหมาะสมของที่ดิน หลักการของ FAO Framework ได้จำแนกอันดับความเหมาะสมของที่ดินเป็น 2 อันดับ (Order) คือ อันดับที่เหมาะสม (Order S ; Suitability) และอันดับที่ไม่เหมาะสม (Order N ; Not Suitability) และจาก 2 อันดับ ที่ได้ แบ่งย่อยออกเป็น 4 ชั้น ดังนี้

- S1 หมายถึง ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (Highly suitable)
- S2 หมายถึง ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately suitable)
- S3 หมายถึง ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (Marginally suitable)
- N หมายถึง ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not suitable)

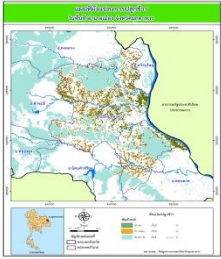
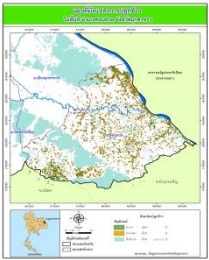
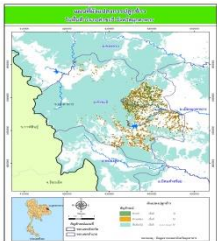
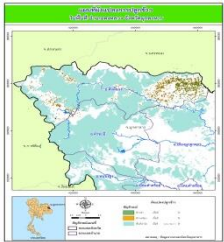
1. การวิเคราะห์ข้อมูลสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญจังหวัดมุกดาหาร จุดเน้นทางทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรที่สำคัญ (Positioning) ประกอบด้วย 1) ด้านพืช ได้แก่ ข้าวนาปี มันสำปะหลัง 2) ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ โคเนื้อ และแพะ 3) ด้านประมง ได้แก่ ปลาตกแก้ว มีรายละเอียด ดังนี้

1) ด้านพืช : ข้าวนาปี การเพาะปลูกข้าวนาปี (กข 6 และข้าวดอกมะลิ 105) ภาพรวมจังหวัดมุกดาหาร ใช้น้ำฝนเป็นหลัก มีการปลูกข้าวทุกอำเภอ พื้นที่เพาะปลูกมากที่สุดอยู่ที่อำเภอเมืองมุกดาหาร รองลงมาอำเภอดอนตาล และอำเภอค้ำชะอี ตามลำดับ มีรายละเอียดดังนี้

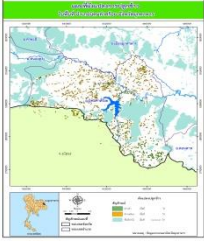
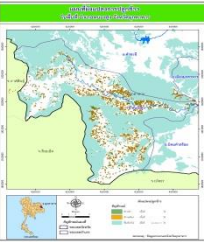
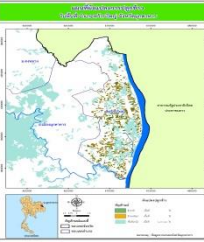
แผนภาพ 7 แผนที่การปลูกข้าวในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร

ตารางที่ 56 ข้อมูลแผนที่มีการปลูกข้าวในพื้นที่จังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอ

จำแนกรายอำเภอ	เกษตรกรและผลผลิต*/ประเภทพื้นที่**	สรุปประเภทพื้นที่**																		
1. อำเภอเมือง 	เกษตรกร 21,889 ราย ผลผลิต 65,337 ตัน <table border="1"> <thead> <tr> <th>ประเภท</th> <th>พื้นที่ (ไร่)</th> <th>ร้อยละ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>เหมาะสมสูงS1</td> <td>3,45.16</td> <td>2.48</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมปานกลางS2</td> <td>44,728.35</td> <td>28.08</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมเล็กน้อยS3</td> <td>106,219.68</td> <td>66.69</td> </tr> <tr> <td>ไม่เหมาะสม N</td> <td>4,371.70</td> <td>2.74</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td>159,264.89</td> <td>100.00</td> </tr> </tbody> </table>	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	เหมาะสมสูงS1	3,45.16	2.48	เหมาะสมปานกลางS2	44,728.35	28.08	เหมาะสมเล็กน้อยS3	106,219.68	66.69	ไม่เหมาะสม N	4,371.70	2.74	รวม	159,264.89	100.00	- S1/S2 (พื้นที่เหมาะสม) 48,673.56 ไร่ ร้อยละ 30.56 - S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 110,591.70 ไร่ ร้อยละ 69.43
ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ																		
เหมาะสมสูงS1	3,45.16	2.48																		
เหมาะสมปานกลางS2	44,728.35	28.08																		
เหมาะสมเล็กน้อยS3	106,219.68	66.69																		
ไม่เหมาะสม N	4,371.70	2.74																		
รวม	159,264.89	100.00																		
2. อำเภอดอนตาล 	เกษตรกร 10,423 ราย ผลผลิต 19,821 ตัน <table border="1"> <thead> <tr> <th>ประเภท</th> <th>พื้นที่ (ไร่)</th> <th>ร้อยละ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>เหมาะสมสูงS1</td> <td>34.38</td> <td>0.05</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมปานกลางS2</td> <td>19,684.22</td> <td>27.48</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมเล็กน้อยS3</td> <td>51,359.36</td> <td>71.69</td> </tr> <tr> <td>ไม่เหมาะสม N</td> <td>557.95</td> <td>0.78</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td>71,635.91</td> <td>100.00</td> </tr> </tbody> </table>	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	เหมาะสมสูงS1	34.38	0.05	เหมาะสมปานกลางS2	19,684.22	27.48	เหมาะสมเล็กน้อยS3	51,359.36	71.69	ไม่เหมาะสม N	557.95	0.78	รวม	71,635.91	100.00	- S1/S2 (พื้นที่เหมาะสม) 19,718.58 ไร่ ร้อยละ 27.53 - S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 51,917.35 ไร่ ร้อยละ 72.48
ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ																		
เหมาะสมสูงS1	34.38	0.05																		
เหมาะสมปานกลางS2	19,684.22	27.48																		
เหมาะสมเล็กน้อยS3	51,359.36	71.69																		
ไม่เหมาะสม N	557.95	0.78																		
รวม	71,635.91	100.00																		
3. อำเภอกำชะอี 	เกษตรกร 11,592 ราย ผลผลิต 34,948 ตัน <table border="1"> <thead> <tr> <th>ประเภท</th> <th>พื้นที่ (ไร่)</th> <th>ร้อยละ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>เหมาะสมสูงS1</td> <td>2,043.34</td> <td>2.68</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมปานกลางS2</td> <td>12,534.29</td> <td>16.42</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมเล็กน้อยS3</td> <td>58,746.25</td> <td>76.94</td> </tr> <tr> <td>ไม่เหมาะสม N</td> <td>3,032.71</td> <td>3.97</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td>76,356.59</td> <td>100.01</td> </tr> </tbody> </table>	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	เหมาะสมสูงS1	2,043.34	2.68	เหมาะสมปานกลางS2	12,534.29	16.42	เหมาะสมเล็กน้อยS3	58,746.25	76.94	ไม่เหมาะสม N	3,032.71	3.97	รวม	76,356.59	100.01	- S1/S2 (พื้นที่เหมาะสม) 14,577.63 ไร่ ร้อยละ 19.1 - S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 61,779.02 ไร่ ร้อยละ 80.91
ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ																		
เหมาะสมสูงS1	2,043.34	2.68																		
เหมาะสมปานกลางS2	12,534.29	16.42																		
เหมาะสมเล็กน้อยS3	58,746.25	76.94																		
ไม่เหมาะสม N	3,032.71	3.97																		
รวม	76,356.59	100.01																		
4. อำเภอดงหลวง 	เกษตรกร 7,622 ราย ผลผลิต 22,354 ตัน <table border="1"> <thead> <tr> <th>ประเภท</th> <th>พื้นที่ (ไร่)</th> <th>ร้อยละ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>เหมาะสมสูงS1</td> <td>2,972.07</td> <td>6.79</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมปานกลางS2</td> <td>5,974.88</td> <td>13.65</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมเล็กน้อยS3</td> <td>31,813.66</td> <td>72.66</td> </tr> <tr> <td>ไม่เหมาะสม N</td> <td>3,021.94</td> <td>6.90</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td>43,782.55</td> <td>100.00</td> </tr> </tbody> </table>	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	เหมาะสมสูงS1	2,972.07	6.79	เหมาะสมปานกลางS2	5,974.88	13.65	เหมาะสมเล็กน้อยS3	31,813.66	72.66	ไม่เหมาะสม N	3,021.94	6.90	รวม	43,782.55	100.00	- S1/S2 (พื้นที่เหมาะสม) 8,946.95 ไร่ ร้อยละ 20.44 - S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 34,835.65 ไร่ ร้อยละ 79.56
ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ																		
เหมาะสมสูงS1	2,972.07	6.79																		
เหมาะสมปานกลางS2	5,974.88	13.65																		
เหมาะสมเล็กน้อยS3	31,813.66	72.66																		
ไม่เหมาะสม N	3,021.94	6.90																		
รวม	43,782.55	100.00																		

จำแนกรายอำเภอ	เกษตรกรและผลผลิต*/ประเภทพื้นที่**	สรุปประเภทพื้นที่**																		
5. อำเภอนิคมน้ำจืด 	เกษตรกร 7,076 ราย ผลผลิต 28,626 ตัน <table border="1"> <thead> <tr> <th>ประเภท</th> <th>พื้นที่ (ไร่)</th> <th>ร้อยละ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>เหมาะสมสูงS1</td> <td>2,412.87</td> <td>4.60</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมปานกลางS2</td> <td>15,411.65</td> <td>29.39</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมเล็กน้อยS3</td> <td>33,738.77</td> <td>64.34</td> </tr> <tr> <td>ไม่เหมาะสม N</td> <td>873.89</td> <td>1.67</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td>52,437.18</td> <td>100.00</td> </tr> </tbody> </table>	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	เหมาะสมสูงS1	2,412.87	4.60	เหมาะสมปานกลางS2	15,411.65	29.39	เหมาะสมเล็กน้อยS3	33,738.77	64.34	ไม่เหมาะสม N	873.89	1.67	รวม	52,437.18	100.00	- S1/S2 (พื้นที่ที่เหมาะสม) 17,824.47 ไร่ ร้อยละ 33.99 - S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 34,612.68 ไร่ ร้อยละ 66.01
ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ																		
เหมาะสมสูงS1	2,412.87	4.60																		
เหมาะสมปานกลางS2	15,411.65	29.39																		
เหมาะสมเล็กน้อยS3	33,738.77	64.34																		
ไม่เหมาะสม N	873.89	1.67																		
รวม	52,437.18	100.00																		
6. อำเภอหนองสูง 	เกษตรกร 5,071 ราย ผลผลิต 19,528 ตัน <table border="1"> <thead> <tr> <th>ประเภท</th> <th>พื้นที่ (ไร่)</th> <th>ร้อยละ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>เหมาะสมปานกลางS2</td> <td>16,328.35</td> <td>37.81</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมเล็กน้อยS3</td> <td>24,822.31</td> <td>57.48</td> </tr> <tr> <td>ไม่เหมาะสม N</td> <td>2,033.22</td> <td>4.71</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td>43,183.88</td> <td>100.00</td> </tr> </tbody> </table>	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	เหมาะสมปานกลางS2	16,328.35	37.81	เหมาะสมเล็กน้อยS3	24,822.31	57.48	ไม่เหมาะสม N	2,033.22	4.71	รวม	43,183.88	100.00	- S2 (พื้นที่ที่เหมาะสม) 16,328.40ไร่ ร้อยละ37.81 - S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 26,855.51ไร่ ร้อยละ62.19			
ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ																		
เหมาะสมปานกลางS2	16,328.35	37.81																		
เหมาะสมเล็กน้อยS3	24,822.31	57.48																		
ไม่เหมาะสม N	2,033.22	4.71																		
รวม	43,183.88	100.00																		
7. อำเภอห้วยใหญ่ 	เกษตรกร 4,347 ราย ผลผลิต 10,007 ตัน <table border="1"> <thead> <tr> <th>ประเภท</th> <th>พื้นที่ (ไร่)</th> <th>ร้อยละ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>เหมาะสมสูงS1</td> <td>27.96</td> <td>0.10</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมปานกลางS2</td> <td>5,535.20</td> <td>20.72</td> </tr> <tr> <td>เหมาะสมเล็กน้อยS3</td> <td>21,154.74</td> <td>79.18</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td>26,717.90</td> <td>100.00</td> </tr> </tbody> </table>	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	เหมาะสมสูงS1	27.96	0.10	เหมาะสมปานกลางS2	5,535.20	20.72	เหมาะสมเล็กน้อยS3	21,154.74	79.18	รวม	26,717.90	100.00	- S1/S2 (พื้นที่ที่เหมาะสม) 5,563.16 ไร่ ร้อยละ 20.82 - S3 (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 21,233.88ไร่ ร้อยละ79.18			
ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ																		
เหมาะสมสูงS1	27.96	0.10																		
เหมาะสมปานกลางS2	5,535.20	20.72																		
เหมาะสมเล็กน้อยS3	21,154.74	79.18																		
รวม	26,717.90	100.00																		

ที่มา : แผนภาพสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดมุกดาหาร ,โครงการชลประทานมุกดาหาร , ผังแปลงฯ สนง.เกษตรจังหวัด

*ข้อมูล สนง.เกษตรจังหวัดมุกดาหาร แสดงการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ปีการผลิต 2564/65

**ข้อมูล agri-map-online สืบค้นเมื่อมิถุนายน 2565

ข้อสังเกตการปลูกข้าวนาปี

1) พื้นที่ปลูกข้าวทุกอำเภอส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 341,746.61 ไร่ ร้อยละ 72.19 และ S1/S2 (พื้นที่เหมาะสม) 131,632.75 ไร่ ร้อยละ 27.81

2) การเพาะปลูกข้าวนาปีใช้น้ำฝนเป็นหลัก จะพบปัญหาฝนทิ้งช่วงเดือน ก.ค. - ส.ค.

3) ผลตอบแทนไม่คุ้มค่ากับการลงทุน แต่เกษตรกรก็ยังทำนาอยู่ เนื่องจาก เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ เพาะปลูกตามวิถีดั้งเดิมก็จะทำนาเรื่อยมา โดยไม่ได้คำนึงถึงสภาพพื้นที่ดินเหมาะสมหรือไม่ มีเหตุผลเพื่อลดรายจ่ายในการซื้อข้าวสารบริโภคในครัวเรือน เหลือก็จำหน่าย ถึงราคาผลผลิตตกต่ำแต่อย่างไร ก็ได้รับเงินช่วยเหลือจากภาครัฐบาล เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา

1) การเพาะปลูกในพื้นที่ S1/S2 (พื้นที่เหมาะสม) ไม่ปรับเปลี่ยนการปลูกข้าว มุ่งเน้นให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ผลผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก เช่น ข้าวปลอดภัย GAP อินทรีย์ และเป็นสินค้าอัตลักษณ์ สำหรับการเพาะปลูกในพื้นที่ S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) ปรับเปลี่ยนข้าวเป็นสินค้าอื่น โดยปรับเปลี่ยนการผลิตไปเป็นสินค้าทางเลือกอื่น เช่น ปลูกพืชผสมผสาน มันสำปะหลัง เลี้ยงโคเนื้อ โคขุน แพะ สุกร โดยปลูกพืชอาหารสัตว์ร่วมด้วย เป็นต้น

2) การปรับปรุงบำรุงดิน การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์ การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ การรณรงค์ไถกลบตอซัง การจัดหาปุ๋ยโดโลไมต์ และการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด

3) ส่งเสริมการเพาะปลูกพืชหลังนาตามความต้องการของตลาด เช่น ถั่วลิสง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูการทำนา เป็นต้น

4) การบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ การบริหารจัดการน้ำ สนับสนุนแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน

5) สนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น การเกษตรแบบแปลงใหญ่ เครื่องจักรกลปัจจัยการผลิต รวมทั้งแหล่งเงินทุนและสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำในการจูงใจให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปเป็นสินค้าทางเลือกอื่น

6) พัฒนาองค์ความรู้และงานวิจัยสำหรับการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

7) ภาครัฐร่วมลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้กับสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร เช่น โรงอบเมล็ดเพื่อปรับปรุงคุณภาพผลผลิตระหว่างรอการขาย โรงตัดแต่งโคเนื้อ เป็นต้น

2) **ด้านพืช : มันสำปะหลัง** เป็นพืชที่ใช้น้ำน้อย เหมาะกับพื้นที่ดอน ปลูกทุกอำเภอในจังหวัดมุกดาหาร พื้นที่ปลูกมากที่สุดที่อำเภอดงหลวง เพราะสภาพพื้นที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่ รองลงมาอำเภอดอนตาล และอำเภอเมืองมุกดาหาร รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 57 ข้อมูลการปลูกมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอ

จังหวัด/อำเภอ เกษตรกรและผลผลิต*	ประเภทพื้นที่**			สรุปประเภทพื้นที่**
	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	
จังหวัดมุกดาหาร เกษตรกร 12,152 ราย ผลผลิต 385,020.64 ตัน	เหมาะสมปานกลางS2	58,212.81	60.66	- S2 (พื้นที่เหมาะสม) 58,212.81 ไร่ ร้อยละ 60.66 -S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 37,751.70 ไร่ ร้อยละ 39.34
	เหมาะสมเล็กน้อยS3	6,407.12	6.68	
	ไม่เหมาะสมN	31,344.58	32.66	
	รวม	95,964.51	100.00	

จังหวัด/อำเภอ เกษตรกรและผลผลิต*	ประเภทพื้นที่**			สรุปประเภทพื้นที่**
1. อำเภอดงหลวง เกษตรกร 4,502 ราย ผลผลิต 157,198.28 ตัน	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	-S2 (พื้นที่เหมาะสม) 13,027.60 ไร่ ร้อยละ 42.35 -S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 17,732.72 ไร่ ร้อยละ 57.65
	เหมาะสมปานกลางS2	13,027.60	42.35	
	เหมาะสมเล็กน้อยS3	3,176.42	10.33	
	ไม่เหมาะสมN	14,556.30	47.32	
	รวม	30,760.32	100.00	
2. อำเภอเมืองมุกดาหาร เกษตรกร 2,903 ราย ผลผลิต 81,210.49 ตัน	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	-S2 (พื้นที่เหมาะสม) 19,920.60 ไร่ ร้อยละ 64.40 -S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 11,011.84 ไร่ ร้อยละ 35.60
	เหมาะสมปานกลางS2	19,920.60	64.4	
	เหมาะสมเล็กน้อยS3	1,490.69	4.82	
	ไม่เหมาะสมN	9,521.15	30.78	
	รวม	30,932.44	100.00	
3. อำเภอดอนตาล เกษตรกร 2,752 ราย ผลผลิต 87,943.31 ตัน	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	-S2 (พื้นที่เหมาะสม) 8,891.29 ไร่ ร้อยละ 84.61 -N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 1,616.84 ไร่ ร้อยละ 15.39
	เหมาะสมปานกลางS2	8,891.29	84.61	
	ไม่เหมาะสมN	1,616.84	15.39	
	รวม	10,508.13	100.00	
4. อำเภอคำชะอี เกษตรกร 1,060 ราย ผลผลิต 30,791.12 ตัน	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	-S2 (พื้นที่เหมาะสม) 2,392.20 ไร่ ร้อยละ 59.35 -S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 1,638.73 ไร่ ร้อยละ 40.65
	เหมาะสมปานกลางS2	2,392.20	59.35	
	เหมาะสมเล็กน้อยS3	1,177.93	29.22	
	ไม่เหมาะสมN	460.80	11.43	
	รวม	4,030.93	100.00	
5. อำเภอนิคมน้ำร่อย เกษตรกร 865 ราย ผลผลิต 26,527.11 ตัน	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	-S2 (พื้นที่เหมาะสม) 10,601.30 ไร่ ร้อยละ 84.83 -S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 1,895.46 ไร่ ร้อยละ 15.17
	เหมาะสมปานกลางS2	10,601.30	84.83	
	เหมาะสมเล็กน้อยS3	384.49	3.08	
	ไม่เหมาะสมN	1,510.97	12.09	
	รวม	12,496.76	100.00	
6. อำเภอหนองสูง เกษตรกร 42 ราย ผลผลิต 723.72 ตัน	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	-S2 (พื้นที่เหมาะสม) 3,012.67 ไร่ ร้อยละ 78.96 -S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 802.75 ไร่ ร้อยละ 21.04
	เหมาะสมปานกลางS2	3,012.67	78.96	
	เหมาะสมเล็กน้อยS3	177.59	4.65	
	ไม่เหมาะสมN	625.16	16.39	
	รวม	3,815.42	100.00	

จังหวัด/อำเภอ เกษตรกรและผลผลิต*	ประเภทพื้นที่**			สรุปประเภทพื้นที่**
7. อำเภอห้วยใหญ่ เกษตรกร 28 ราย ผลผลิต 626.60 ตัน	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	-S2 (พื้นที่เหมาะสม) 367.15 ไร่ ร้อยละ 10.73 -S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 3,053.36 ไร่ ร้อยละ 89.27
	เหมาะสมปานกลางS2	367.15	10.73	
	ไม่เหมาะสมN	3,053.36	89.27	
	รวม	3,420.51	100.00	

ที่มา : * ข้อมูล สنج.เกษตรจังหวัดมุกดาหาร แสดงการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ปีการผลิต 2564/65

**ข้อมูล agri-map-online สืบค้นเมื่อมิถุนายน 2565

ข้อสังเกตการปลูกมันสำปะหลัง

- พื้นที่ที่เหมาะสมปลูกมันสำปะหลังส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่
  - S2 (พื้นที่เหมาะสม) 58,212.81 ไร่ ร้อยละ 60.66 ได้แก่ อำเภอดอนตาล ร้อยละ 84.61 อำเภอนิคมน้ำอ้อย ร้อยละ 84.83 อำเภอหนองสูง ร้อยละ 78.96 อำเภอเมืองมุกดาหาร ร้อยละ 64.40 และอำเภอคำชะอี ร้อยละ 59.35 ตามลำดับ
  - S3/N (พื้นที่ไม่เหมาะสม) 37,751.70 ไร่ ร้อยละ 39.34 ได้แก่ อำเภอห้วยใหญ่ ร้อยละ 89.27 และอำเภอดงหลวง ร้อยละ 57.65 ตามลำดับ
- มันสำปะหลังไม่ได้คุณภาพ ผลผลิตหัวเล็ก น้ำหนักน้อย เปอร์เซ็นต์แป้งต่ำ
- การปลูกมันสำปะหลังแต่เพียงชนิดเดียวติดต่อกันนาน โดยไม่มีการปลูกพืชหมุนเวียน ไม่มีการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี ในที่สุดดินจะจืดและขาดธาตุอาหาร
- ไม่มีการควบคุมการสูญเสียเนื้อดินและน้ำ หรือมีการควบคุมการสูญเสียไม่เพียงพอ ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ทุกปีมีผลทำให้เกิดการสูญเสียเนื้อดินที่มีคุณภาพดี เช่น เม็ด ดินเนื้อละเอียด อินทรีย์วัตถุและธาตุอาหาร
- ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ค่าปุ๋ย ค่าพันธุ์ ค่าจ้างแรงงาน ฯลฯ

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมและคัดเลือกพันธุ์ให้เหมาะกับพื้นที่ สภาพภูมิอากาศและคุณลักษณะดิน จะช่วยลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง
- พัฒนาและแก้ไขปัญหาการผลิต ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม ใช้ระบบน้ำหยดเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต และเก็บเกี่ยวเมื่อมันสำปะหลังมีอายุ 9 เดือนขึ้นไป จะได้หัวมันที่มีเปอร์เซ็นต์แป้งสูงให้สร้างมูลค่าเพิ่ม
- การใช้นวัตกรรมได้ส่งเสริมการผลิตอาหารโคนม สูตร TMR (Total Mixed Ration) เพื่อจำหน่ายให้สหกรณ์โคนมและเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม โดยใช้ส่วนผสมหลักจากต้นมันสำปะหลัง เช่น ใบ ยอด หัวมัน หรือมันเส้นสะอาด และนำเหง้ามันตากแห้งมาเผาทำเป็นถ่านเชื้อเพลิง
- ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและปรับปรุงบำรุงดิน ปลูกในระบบเกษตรดีที่เหมาะสม หรือ GAP

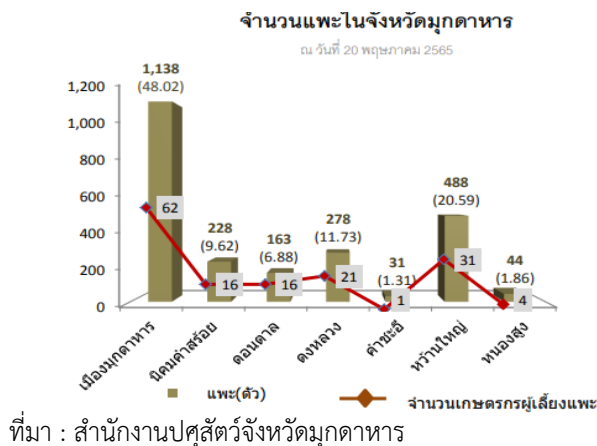

แนวทางการพัฒนา

- 1) ส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรรายย่อย
- 2) พัฒนาคุณภาพเนื้อโคที่ตลาดต้องการ
- 3) การฝึกอบรมเกษตรกรในการให้เลี้ยงโค ด้วยวิทยาการ ความรู้ใหม่ บันทึกข้อมูลฟาร์มด้วยมือถือ เชื่อมโยงกับสหกรณ์การเกษตรหนองสูง ผ่านแอปพลิเคชัน เขียนวีว การประกวดเนื้อโคขุนคุณภาพ เพื่อประชาสัมพันธ์การเลี้ยงโคขุนจังหวัดมุกดาหาร
- 4) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์พัฒนาฟาร์มเข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมให้ฟาร์มเลี้ยงโคเนื้อ ผ่านการประเมินการจัดการป้องกันโรคในฟาร์ม GFM และยื่นประเมินเพื่อรับเป็นฟาร์ม GAP เพื่อยกระดับการจัดการฟาร์มโคเนื้อ เพื่อรองรับโรงงานชำแหละโคเนื้อ GMP ที่ไม่เคยอบรมมาตรฐานฟาร์มและพัฒนาฟาร์ม
- 5) พัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อเพื่อเพิ่มมูลค่า เพื่อการส่งออกไปยังเวียดนามผ่าน สปป.ลาว
- 6) เพิ่มพื้นที่หรือปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ เช่น หญ้า ถั่ว ข้าวโพด ฯลฯ
- 7) เพิ่มการใช้วัตถุดิบได้ส่งเสริมการผลิตอาหารโคนม สูตร TMR (Total Mixed Ration) โดยใช้ส่วนผสมหลักจากต้นมันสำปะหลัง เช่น ใบ ยอด หัวมัน หรือมันเส้นสะอาด

4) **ด้านปศุสัตว์ : แพะ** การเลี้ยงแพะจังหวัดมุกดาหารเป็นจัดส่งออกแพะไปยังต่างประเทศ ซึ่งแพะให้ผลตอบแทนสูง คลอดลูกครั้งละ 2 ตัว ตั้งท้อง 150 วัน อายุ 6-8 เดือน ก็จำหน่ายได้ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะจำนวน 151 ราย มีแพะจำนวน 2,370 ตัว เลี้ยงมากสุดในอำเภอเมือง เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ จำนวน 62 ราย มีแพะจำนวน 1,138 ตัว คิดเป็นร้อยละ 48.02 รองลงมา อำเภอหว้านใหญ่ เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ จำนวน 31 ราย มีแพะจำนวน 488 ตัว และอำเภอดงหลวง 21 ราย มีแพะจำนวน 278 ตัว คิดเป็นร้อยละ 11.73

แผนภาพ 9 ข้อมูลแสดงจำนวนประชากรแพะในจังหวัดมุกดาหาร ปี 2565

ตารางแสดงจำนวนแพะและเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในจังหวัดมุกดาหาร

อำเภอ	แพะ		เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ	
	(ตัว)	ร้อยละ	(ราย)	ร้อยละ
เมืองมุกดาหาร	1,138	48.02	62	41.06
นิคมคำสร้อย	228	9.62	16	10.60
ดอนตาล	163	6.88	16	10.60
ดงหลวง	278	11.73	21	13.91
คำชะอี	31	1.31	1	0.66
หว้านใหญ่	488	20.59	31	20.53
หนองสูง	44	1.86	4	2.65
มุกดาหาร	2,370	100	151	100

ข้อสังเกตการเลี้ยงแพะ

- 1) ผู้บริโภคในประเทศยังไม่นิยมบริโภคเท่าที่ควร จึงเน้นการส่งออก
- 2) ขาดความรู้ด้านการเลี้ยงดูการจัดการการป้องกัน ดูแลสุขภาพสัตว์ และรักษาโรคพยาธิ
- 3) ขาดแคลนพ่อแม่พันธุ์ที่ดีเพื่อใช้ในการปรับปรุงพันธุ์
- 4) ปัญหาขาดแคลนอาหารหยาบในฤดูแล้ง และปัญหาด้านประสิทธิภาพการผลิต
- 5) ด้านการตลาดจำหน่ายผลผลิตและราคาที่ไม่แน่นอน เนื่องจาก สภาวะตลาดขึ้นอยู่กับอุปสงค์อุปทาน ของผู้บริโภค

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาการเลี้ยงแพะเข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน GAP
- 2) ฝึกอบรมการเลี้ยงสัตว์เข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน GAP เพื่อส่งเสริมให้ฟาร์มเลี้ยงแพะ ผ่านการประเมินการจัดการป้องกันโรคในฟาร์ม GFM และยื่นประเมินเพื่อรับเป็นฟาร์ม GAP เพื่อยกระดับการจัดการฟาร์มเพื่อรองรับโรงงานชำแหละ GMP ที่ไม่เคยอบรมมาตรฐานฟาร์ม
- 3) การจัดทำสื่อโฆษณาและเผยแพร่ สนับสนุนวัสดุพัฒนาฟาร์มที่มีความพร้อมในการพัฒนาฟาร์ม
- 4) เพิ่มพื้นที่หรือปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ เช่น แปะลง มันสำปะหลัง ฯลฯ
- 5) ส่งเสริมเครือข่ายตลาดกลุ่มผู้ประกอบการมีแนวคิดที่จะพัฒนาเป็นสมาคมแพะเนื้อคุณภาพจังหวัด
- 6) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในจังหวัดมุกดาหารสามารถส่งไปจำหน่ายทั้งตลาดในและต่างประเทศก้าวสู่การนำอาหารไทยเนื้อแพะคุณภาพของไทยสู่อาเซียน

5) **ด้านประมง : ปลาสดแก้ว** จังหวัดมุกดาหาร พัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงปลาสดแก้วให้มีคุณภาพและเป็นปลามูลค่าสูง จังหวัดมุกดาหาร มีการดำเนินการก่อสร้างอาคารเพาะพันธุ์ปลาสดแก้ว (อาคารเพาะฟัก/บ่ออนุบาล/บ่อเพาะอาหารธรรมชาติสำหรับผลิตปลาคุณภาพสูง และดำเนินการอบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตปลาสัตว์และประมง ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมุกดาหาร

แนวทางการพัฒนา

- 1) ส่งเสริมและพัฒนาการเพาะและอนุบาลปลาสดแก้ว
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงปลาสดแก้ว
- 3) การเตรียมความพร้อมในการรับรองมาตรฐานการผลิตปลาสดแก้วตามมาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (GAP)
- 4) การส่งเสริมการจำหน่ายและการตลาด
- 5) เพิ่มผลผลิตปลาสดแก้วในแหล่งน้ำชุมชน

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ โดยเลือกใช้ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่จะมีผลกระทบต่อพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ฉบับบททวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รายละเอียดดังนี้

3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยเครื่องมือ SWOT Analysis

S จุดแข็ง (ภายใน)	W จุดอ่อน (ภายใน)
S1 ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์มีความเหมาะสมในการทำการเกษตรที่หลากหลายด้วยองค์ประกอบทางกายภาพ ดิน น้ำ สภาพภูมิอากาศ พลังงานทดแทน (พลังลม พลังแสงอาทิตย์) มีแม่น้ำโขงไหลผ่านระยะทาง 72 กิโลเมตร เป็นต้นทุนทางกายภาพการผลิตทางเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	W1 ระบบการบริหารจัดการน้ำชลประทานและนอกเขตชลประทานเพื่อการเกษตรไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และการใช้พื้นที่ทางการเกษตรส่วนใหญ่ไม่ได้ยึดตามพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตร (Zoning by Agri-map) ของกรมพัฒนาที่ดิน
S2 ประชากรมีการประกอบอาชีพการเกษตรที่หลากหลายและมีสินค้าเกษตรสำคัญ เช่น ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า (ข้าวอินทรีย์) มันสำปะหลัง ยางพารา อ้อย โคน้ำ (โคขุน) สุก ร ปลูกถั่ว ปลูกถั่ว และปลูกธรรมชาติแม่น้ำโขง	W2 เกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยวอาศัยพึ่งพาธรรมชาติเป็นหลักและยังมีการใช้สารเคมีทางการเกษตร
S3 มีภาคอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากภาคเกษตร เช่น โรงงานแปรรูปโคขุน (สหกรณ์โคขุนหนองสูง) โรงงานแป้งมันสำปะหลัง โรงงานน้ำตาล และโรงงานยางแท่ง-ยางเครป	W3 เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เรื่องการวางแผนการผลิตทางการเกษตร การแปรรูปผลผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่
S4 มีเกษตรกรต้นแบบ ประชาชนชาวบ้าน Smart Farmer Young Smart Farmer เป็นตัวอย่างทำเกษตรสมัยใหม่ ทั้งด้านการผลิต การแปรรูป และการจำหน่ายในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีสถาบันการเกษตร รวมทั้งอาสาสมัครเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้านต่างๆ เช่น หมอดินอาสา เกษตรหมู่บ้าน อาสาปศุสัตว์ ประมงอาสา อนุรักษ์ชี้อาสา ชวนอาสา อนุรักษ์อาสา ฯลฯ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐครอบคลุมทุกด้าน	W4 ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งการบริหารจัดการรวมกลุ่มที่ดี การจัดการผลผลิตเพื่อลดต้นทุน การเชื่อมโยงคลัสเตอร์ การทำการตลาดเพื่อต่อราคา
S5 มีชนบทธรรมนิยมประเพณีศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมเป็นอัตลักษณ์ เช่น ๘ ชนเผ่าพื้นเมือง , ประเพณีค่านิยมด้านการเกษตร เช่น บุญกองข้าว บุญคุณลาน สืบสานวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม	W5 ปัญหาหนี้สินครัวเรือนภาคการเกษตรทั้งในระบบและนอกระบบ
S6 มีพื้นที่การเกษตรที่มีศักยภาพสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	W6 ระบบการขนส่งสินค้าเกษตรมีเฉพาะการขนส่งทางบก ไม่มีระบบทางราง ทางเรือ และทางอากาศ

<u>S จุดแข็ง (ภายใน)</u>	<u>W จุดอ่อน (ภายใน)</u>
S7 มีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 2 (มุกดาหาร – สะหวั่นนะเขต) ซึ่งแขวงสะหวั่นนะเขตเป็นเมืองเศรษฐกิจอันดับ 2 ของ สปป.ลาว และอยู่ในเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก – ตะวันตก (East – West Economic Corridor : EWEC) เป็นเส้นทางการค้าเชื่อมโยงลาว เวียดนาม และจีนได้	W7 แรงงานภาคการเกษตรเข้าสู่ผู้สูงอายุและการเกษตรแบบดั้งเดิมขาดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และเกษตรกรรุ่นใหม่สนใจอาชีพเกษตรน้อยลง
	W8 แรงงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการบางส่วนไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองทำให้ขาดโอกาสในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยเครื่องมือ SWOT Analysis

<u>O โอกาส (ภายนอก)</u>	<u>T ภัยคุกคาม(ภายนอก)</u>
O1 ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนเกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรมูลค่าสูง แปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม เกษตรแม่นยำ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อให้ได้มาตรฐานสากล การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาที่ยั่งยืน	T1 ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้น เช่น ค่าปุ๋ย ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าจ้างแรงงาน รวมทั้งค่าครองชีพ
O2 ภาครัฐกำหนดให้จังหวัดมุกดาหารเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สนับสนุนการทำเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล	T2 การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น อาจก่อให้เกิดภัยธรรมชาติ และการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
O3 กระแสความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ อาหารสุขภาพเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน ทำให้เพิ่มปริมาณการผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ และเพิ่มพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์	T3 ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นไปตามอุปสงค์และอุปทาน ตามสถานการณ์ด้านการเมือง สภาวะเศรษฐกิจโลก
O4 การเปลี่ยนแปลงสู่สังคมดิจิทัล เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ อาทิ ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-map Online) ระบบฐานข้อมูลบริหารจัดการน้ำ wmsc และโดรน (Drone) อากาศยานไร้คนขับ เป็นต้น	
O5 โครงการก่อสร้างทางรถไฟรางคู่ (บ้านไผ่ – มหาสารคาม – ร้อยเอ็ด - มุกดาหาร – นครพนม) และโครงการก่อสร้างท่าอากาศยานมุกดาหาร	
O6 ทักษะที่พึงประสงค์ของกำลังคนในสาขาเกษตรสมัยใหม่ การตลาดดิจิทัลและท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ปี พ.ศ. 2565 ตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	

3.3 การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

<u>SO ประเด็นการพัฒนาเชิงรุก</u>	<u>WO ประเด็นการพัฒนาเชิงแก้ไข</u>
S1/S2/S4/O1 ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนและสินค้าเกษตร ที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยแบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	W1/W3/O2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร ให้สอดคล้องกับภูมิประเทศและภูมิสังคม รองรับการผลิตภาคการเกษตร
S2/S3/S4/O1/O2 ส่งเสริมการทำเกษตรสมัยใหม่เกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เกษตรแม่นยำ โมเดลเศรษฐกิจ BCG ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน	W3/W4/W5/O4 พัฒนาเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร ในด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
S4/O4 ส่งเสริมประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ด้านการเกษตร ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	
S5/O1/O3/O5 ส่งเสริมสินค้าเกษตรอัตลักษณ์/ส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงเกษตร	
S2/O3 เพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
<u>ST ประเด็นการพัฒนาเชิงป้องกัน</u>	<u>WT ประเด็นการพัฒนาเชิงรับ</u>
S2/T1/T2/T4 ส่งเสริมองค์ความรู้ในการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร	W3/W5/T1/T3 พัฒนาส่งเสริมงานวิจัย องค์ความรู้ ให้เกษตรกรในเรื่องการวางแผนการผลิต การตลาด การบริหารจัดการผลผลิตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
S4/T3 ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร สร้างการรวมกลุ่มเกษตรกร ให้เข้มแข็งและสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	W3/W2/W4/T1/T2/T3 ส่งเสริมการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตรของจังหวัดผ่านเครือข่ายต่างๆ และแบบฟอร์มออนไลน์
S4/T4 ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยพิบัติล่วงหน้าจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง	

ส่วนที่ 4

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมุกดาหาร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

1. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“เกษตรมูลค่าสูง อาหารปลอดภัย เกษตรกรพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน”

2. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

2.1 ผลผลิตภัณฑมวลรวมของจังหวัด ภาคการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี

2.2 เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

3. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรมูลค่าสูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าหมาย เกษตรกรประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. Smart Farmer และ Young Smart Farmer เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี

2. โครงการพระราชดำริได้รับสนับสนุนขยายผล ร้อยละ 80 ต่อปี

3. เกษตรกรและบุคลากรทางการเกษตรเข้าถึงและใช้ประโยชน์ระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ร้อยละ 70 ต่อปี

4. คริวเรือนเกษตรกรยากจนได้รับการแก้ไขปัญหา ร้อยละ 20 ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

2. เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทางการเกษตรเพื่อการแข่งขัน

2.1 ส่งเสริมพัฒนาการเกษตรภายใต้เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS)

2.2 สนับสนุนโครงการตามพระราชดำริ

2.3 พัฒนาและใช้ประโยชน์ระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร

โครงการสำคัญ (งบจังหวัด)

1. โครงการส่งเสริมองค์กรเกษตรกรต้นแบบและเกษตรกรปราดเปรื่อง

2. โครงการสนับสนุนโครงการตามพระราชดำริจังหวัดมุกดาหาร

โครงการสำคัญ (งบกระทรวง/กรม)

1. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
3. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
4. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์
5. โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดมุกดาหาร
6. โครงการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ภูผายล (พื้นที่จังหวัดสกลนคร นครพนม และมุกดาหาร)
7. โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ
8. โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน
9. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
10. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร
11. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน
12. โครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัย
13. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการพิเศษ
14. โครงการพัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
15. โครงการพัฒนาศักยภาพ Smart Farmer หม่อนไหม สู่วิถีความเป็นมืออาชีพ
16. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ด้านหม่อนไหม)
17. โครงการเกษตรกรรมยั่งยืน (โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่)
18. โครงการเกษตรกรรมยั่งยืน (โครงการเกษตรอินทรีย์)
19. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก(Agri-Map)
20. โครงการพัฒนามาตรฐานการบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
21. โครงการพัฒนาศักยภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
22. โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
23. โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจฯ ธุรกิจชุมชน
24. โครงการการสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรประจำปี
25. โครงการตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างสหกรณ์และสมาชิก
26. โครงการฝึกอบรมเศรษฐกิจการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์ (อบรม)
27. โครงการการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นกล้าเศรษฐกิจพอเพียง
28. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่
29. โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
30. โครงการศิลปอาชีพ
31. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการบัญชีในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน

- 32.โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร
- 33.โครงการเสริมสร้างการจัดการทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน
- 34.โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป
- 35.โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก)
- 36.โครงการการกรีดยางอย่างถูกวิธี
- 37.โครงการการใช้ปุ๋ยเพื่อปรับปรุงดินในสวนยางพารา
- 38.โครงการการปรับปรุงคุณภาพผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว
- 39.โครงการการปรับปรุงเทคนิคการกรีดยางอย่างถูกวิธีเพื่อเพิ่มผลผลิต
- 40.โครงการการป้องกันและกำจัดโรคและศัตรูยาง
- 41.โครงการการออกแบบสวนยางตามหลักเกษตรกรรมยั่งยืน
- 42.โครงการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางดีเด่น ระดับจังหวัด
- 43.โครงการส่งเสริมการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่
- 44.โครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (Smart Farmer)
- 45.โครงการส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
- 46.โครงการสนับสนุนโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษุนัขบ้า
- 47.โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน
- 48.โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- 49.โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร
- 50.โครงการสร้างเกษตรกรปราดเปรื่อง
- 51.โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แบบแปลงใหญ่
- 52.โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่
- 53.โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรมูลค่าสูงที่ยั่งยืน

ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เป้าหมาย สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. การทำเกษตรสมัยใหม่เพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า 10 แปลง/ฟาร์ม ต่อปี
2. พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่ ต่อปี
3. แปลง/ฟาร์มที่ได้รับการรับรอง GAP เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี
4. พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่ ต่อปี
5. พื้นที่ดินเหมาะสมต่อการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการทำเกษตรสมัยใหม่ด้วยระบบเทคโนโลยีทางการเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
2. ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนและสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน ความปลอดภัยแบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตและปัจจัยการผลิต

โครงการสำคัญ (งบจังหวัด)

1. โครงการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
2. โครงการส่งเสริมเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรสมัยใหม่
3. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร
4. โครงการส่งเสริมการผลิตพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
5. โครงการเกษตรผสมผสานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการสำคัญ (งบกลุ่มจังหวัด)

1. โครงการส่งเสริมพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดสนุก

โครงการสำคัญ (งบกระทรวง/กรม)

1. โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
2. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)
3. โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
4. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
5. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา
6. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง
7. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย
8. โครงการส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
9. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป
10. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
11. โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร
12. โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์
13. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ (กิจกรรม : การพัฒนาเกษตรอินทรีย์)
14. โครงการทดสอบพันธุ์มะเขือเทศรับประทานสดผลใหญ่ในโรงเรือนแหล่งปลูกต่างๆ
15. โครงการประเมินพันธุ์มันสำปะหลังเพื่อผลผลิตและแป้งสูง : การเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร (ลูกผสม ปี 2560 - 2562)
16. โครงการบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ(ไผ่ ยางพารา พันธุ์ไม้หอม ปาล์ม น้ำมัน)
17. โครงการตรวจสอบปัจจัยการผลิต/ศัตรูพืช ออกใบรับรองและควบคุมกำกับดูแล พ.ร.บ.
18. โครงการตรวจสอบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช

- 19.โครงการทดสอบและพัฒนาการผลิตไพลเพื่อเพิ่มผลผลิตคุณภาพของกลุ่มผู้ปลูกสมุนไพรจังหวัดมุกดาหาร
- 20.โครงการทดสอบและพัฒนาการผลิตอ้อยด้วยวิธีการจัดการแบบผสมผสานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในกลุ่มเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร
- 21.โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 22.โครงการพัฒนาสุขภาพสัตว์
- 23.โครงการตรวจสอบรับรองสินค้าคุณภาพปศุสัตว์
- 24.โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
- 25.โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์
- 26.โครงการส่งเสริมปศุสัตว์อินทรีย์
- 27.โครงการอาหารนมสำหรับเด็กและเยาวชน
- 28.โครงการจัดการสวัสดิภาพสัตว์
- 29.โครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและชันสูตรโรคสัตว์
- 30.โครงการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

เป้าหมาย สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมีมูลค่าสูง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. ผลผลิตการเกษตรได้รับการสร้างมูลค่าเพิ่ม เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมเพิ่มขึ้นปีละ จำนวน 1 แห่ง ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรที่สำคัญเพื่อการแข่งขัน
2. ส่งเสริมสินค้าเกษตรอัตลักษณ์
3. ส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงเกษตร

โครงการสำคัญ (งบจังหวัด)

1. โครงการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร
2. โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรอัตลักษณ์
3. โครงการส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงเกษตร

โครงการสำคัญ (งบกระทรวง/กรม)

1. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน
2. โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)
3. โครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q
4. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน
5. โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตรกร
6. โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร

7. โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร ระบบส่งเสริมการเกษตร
8. โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน
9. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่
- 10.โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตหม่อนไหมระบบแปลงใหญ่
- 11.โครงการยกระดับและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
- 12.โครงการส่งเสริมการผลิตหม่อนไหมอินทรีย์
- 13.โครงการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์
- 14.โครงการส่งเสริมและพัฒนางานหม่อนไหมเชิงพื้นที่
- 15.โครงการคัดเลือกเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
- 16.โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านหม่อนไหม
- 17.โครงการผลิตและกระจายพันธุ์หม่อนไหม
- 18.โครงการศูนย์เรียนรู้เชิงอนุรักษ์ด้านหม่อนไหม ไม้ย้อมสีและผ้าไหม
- 19.โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพด้านหม่อนไหม
- 20.โครงการพัฒนาการผลิตปศุสัตว์
- 21.โครงการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตร

เป้าหมาย ราคาสินค้าเกษตรดีและมีเสถียรภาพ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. แหล่งจำหน่ายสินค้า Q เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี
2. ตลาดและการกระจายสินค้าเกษตรที่สำคัญ มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพร้อยละ 75 ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

1. เพิ่มช่องทางการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตรของจังหวัด
2. ส่งเสริมเกษตรกรพันธสัญญา

โครงการสำคัญ (งบจังหวัด)

1. โครงการส่งเสริมตลาดเกษตรและการขนส่งสินค้าเกษตรยุคใหม่

โครงการสำคัญ (งบกระทรวง/กรม)

1. โครงการตลาดเกษตรกร
2. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
3. โครงการกลุ่มอาชีพประชาชนตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ

4. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมุกดาหาร (พ.ศ. 2566 - 2570) กับแผน 3 ระดับ

<p>แผน ระดับ 1</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น</p> <p>ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า</p> <p>- ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ</p>
------------------------	--

<p>แผน ระดับ 2</p>	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>ประเด็น การเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ผลิตรถยนต์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ● แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรปลอดภัย <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน 	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>ประเด็น การเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ผลิตรถยนต์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ● แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายแผนย่อย เกษตรชีวภาพ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้นวิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้อง กับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ 	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม</p> <p>แห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)</p> <p>หมวดหมู่ที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น - แนวทางการพัฒนา การยกระดับขีดความสามารถ ของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 	<p>นโยบายและแผนระดับชาติ</p> <p>ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ</p> <p>นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ 11 : เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร</p> <p>แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รองรับนโยบาย : การรักษาความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ</p>
------------------------	--	--	---	--

<p>แผน ระดับ 3</p>	<p>เป้าหมายและแนวทางการพัฒนา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>“ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคกลุ่ม แม่น้ำโขง”</p> <p>พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่ เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษเมือง ชายแดน รวมทั้งระเบียงเศรษฐกิจภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ให้เป็นพื้นที่ เศรษฐกิจหลักของภาค</p> <p>-----</p> <p>แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 พ.ศ. 2566-2570 (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร)</p> <p>“เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เมืองน่าอยู่ น่าเที่ยว น่าลงทุน ประตุ การค้าสู่อนุภาคกลุ่มแม่น้ำโขง”</p> <p>ประเด็นพัฒนาที่ 1 พัฒนาสินค้าเกษตร มูลค่าสูงอย่างยั่งยืน</p>	<p>แผนพัฒนาจังหวัดมุกดาหาร พ.ศ. 2566-2570</p> <p>“เมืองการค้าทันสมัย เกษตรคุณภาพสูง ท่องเที่ยวชายโขง เชื่อมโยงสู่สากล”</p> <p>การยกระดับมาตรฐาน การเกษตรและ ต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรม</p>	<p>แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570</p> <p>“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่ น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี”</p> <p>ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาค เกษตร</p>	<p>แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการ พัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564-2570</p> <p>“เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและ ฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทาง ชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม”</p> <p>การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้ เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่าง ยั่งยืน</p>
-------------------------------	---	--	---	--

สาระสำคัญ แผนพัฒนา การเกษตร และสหกรณ์ ของจังหวัด	เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด “เกษตรมูลค่าสูง อาหารปลอดภัย เกษตรกรพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน”	ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา 1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด ภาคการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี 2. เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
---	---	--

ประเด็นการ พัฒนาด้าน การเกษตร และสหกรณ์ ของจังหวัด	1. สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	2. ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตร มูลค่าสูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรม	3. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ตลอดห่วงโซ่อุปทาน	4. พัฒนาการตลาดและการกระจาย สินค้าเกษตร
---	---	---	---	--

เป้าหมาย	เกษตรกรประกอบอาชีพ ได้อย่างยั่งยืน	สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาด	สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป มีมูลค่าสูง	ราคาสินค้าเกษตรดีและ มีเสถียรภาพ
-----------------	---------------------------------------	---	--	-------------------------------------

ตัวชี้วัดและ ค่าเป้าหมาย	↓	1. Smart Farmer และ Young Smart Farmer เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี	1. การทำเกษตรสมัยใหม่เพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า 10 แปลง/ฟาร์ม ต่อปี	↓	1. ผลผลิตการเกษตรได้รับการสร้างมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ต่อปี	↓	1. แหล่งจำหน่ายสินค้า Q เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ต่อปี
	2. โครงการพระราชดำริได้รับสนับสนุนขยายผล ร้อยละ 80 ต่อปี	2. พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่ ต่อปี	2. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมเพิ่มขึ้นปีละ 1 แห่ง ต่อปี	2. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมเพิ่มขึ้นปีละ 1 แห่ง ต่อปี	2. การตลาดและการกระจายสินค้าเกษตรที่สำคัญ มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพร้อยละ 75 ต่อปี		
	3. เกษตรกรและบุคลากรทางการเกษตรเข้าถึงและใช้ประโยชน์ระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ร้อยละ 70 ต่อปี	3. แปลง/ฟาร์มที่ได้รับการรับรอง GAP เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี					
	4. คริวเรือนเกษตรกรรายกจนได้รับการแก้ไขปัญหา ร้อยละ 20 ต่อปี	4. พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่ ต่อปี					
		5. พื้นที่ดินเหมาะสมต่อการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี					

5. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหาร (พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570)

จังหวัดมุกดาหาร

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : “เกษตรมูลค่าสูง อาหารปลอดภัย เกษตรกรพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร	ตข. 1 ร้อยละของ Smart Farmer และ Young Smart Farmer เพิ่มขึ้นต่อปี (ร้อยละ)	5	5	5	5	5	5
	ตข. 2 ร้อยละของโครงการพระราชดำริ ที่ได้รับสนับสนุนขยายผลต่อปี (ร้อยละ)	80	80	80	80	80	80
	ตข. 3 ร้อยละของเกษตรกรและบุคลากรทางการเกษตร ที่เข้าถึงและใช้ประโยชน์ระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตรต่อปี (ร้อยละ)	70	70	70	70	70	70
	ตข. 4 ร้อยละของคริวเรือนเกษตรกรรายกจน ที่ได้รับการแก้ไขปัญหา ต่อปี (ร้อยละ)	20	20	20	20	20	20

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการทำเกษตรกรรม ยั่งยืน ผลิตสินค้าเกษตร ปลอดภัยและเกษตรมูลค่า สูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม	ตขว. 5 จำนวนแปลง/ฟาร์มเกษตรสมัยใหม่ที่เพิ่มขึ้นต่อปีละ ไม่น้อยกว่า (แปลง/ฟาร์ม)	10	10	10	10	10	50
	ตขว. 6 จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนที่เพิ่มขึ้นต่อปี (ไร่)	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000
	ตขว. 7 ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์ม ที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ที่เพิ่มขึ้นต่อปี (ร้อยละ)	10	10	10	10	10	10
	ตขว. 8 จำนวนพื้นที่ชลประทานที่เพิ่มขึ้นต่อปี (ไร่)	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000
	ตขว. 9 ร้อยละของจำนวนพื้นที่ดินเหมาะสมต่อการเกษตรที่เพิ่มขึ้น ต่อปี (ร้อยละ)	5	5	5	5	5	5
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า เกษตรตลอดห่วงโซ่ อุปทาน	ตขว. 10 ร้อยละผลผลิตการเกษตรได้รับการสร้างมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้น ต่อปี (ร้อยละ)	10	10	10	10	10	10
	ตขว. 11 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมต่อปี (แห่ง)	1	1	1	1	1	5
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาดและการ กระจายสินค้าเกษตร	ตขว. 12 ร้อยละแหล่งจำหน่ายสินค้า Q ที่เพิ่มขึ้นต่อปี (ร้อยละ)	10	10	10	10	10	10
	ตขว. 13 ร้อยละของการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตรที่สำคัญ มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพต่อปี (ร้อยละ)	75	75	75	75	75	75

สรุปงบประมาณแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมุกดาหาร (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นการพัฒนา	แหล่ง งปม.	งบประมาณดำเนินการ (บาท)						ร้อยละ
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี	
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร		15,473,790	15,459,100	11,786,250	11,575,720	11,563,110	65,857,970	6.48
1. งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	1	5,776,000	5,776,000	2,117,110	1,919,510	1,919,510	17,508,130	
2. งบกระทรวง/กรม	2	9,697,790	9,683,100	9,669,140	9,656,210	9,643,600	48,349,840	
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรมูลค่าสูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม		174,152,917	238,223,817	205,166,753	137,743,453	137,773,853	893,060,793	87.92
1. งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	1	166,755,017	231,294,917	199,212,713	131,789,413	131,819,813	860,871,873	
2. งบกระทรวง/กรม	2	7,397,900	6,928,900	5,954,040	5,954,040	5,954,040	32,188,920	
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน		23,888,630	9,086,760	5,237,630	5,047,220	5,023,260	48,283,500	4.75
1. งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	1	21,964,400	7,230,600	3,446,400	3,927,200	3,927,200	40,495,800	
2. งบกระทรวง/กรม	2	1,924,230	1,856,160	1,791,230	1,120,020	1,096,060	7,787,700	
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตร		3,317,020	3,424,700	619,700	619,700	619,700	8,600,820	0.85
1. งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	1	3,097,320	3,205,000	400,000	400,000	400,000	7,502,320	
2. งบกระทรวง/กรม	2	219,700	219,700	219,700	219,700	219,700	1,098,500	
รวมทั้งสิ้นประเด็นการพัฒนา 1-4		216,832,357	260,192,877	216,808,833	148,984,593	148,978,423	991,797,083	100.00
1. งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	1	197,592,737	241,505,017	199,174,723	132,034,623	132,065,023	902,372,123	
2. งบกระทรวง/กรม	2	19,239,620	18,687,860	17,634,110	16,949,970	16,913,400	89,424,960	

หมายเหตุ : - แหล่งงบประมาณ ได้แก่ 1 หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

2 หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

3 หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4 หมายถึง งบประมาณอื่นๆ (เอกชน กองทุน เงินกู้)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
1. โครงการส่งเสริมองค์กรเกษตรกรต้นแบบและเกษตรกร ปราดเป็รื่อง			5,616,000	5,616,000	1,752,110	1,554,510	1,554,510	16,093,130
กิจกรรมหลักที่ 1.1 พัฒนาครัวเรือนยากจนทางการเกษตร เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน	1	วิทยาลัยชุมชน มุกดาหาร	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 พัฒนาศักยภาพแรงงานสู่เกษตรแม่นยำ ปลอดภัยสำหรับผู้ประกอบการมืออาชีพด้านเกษตรอัจฉริยะ	1	สถาบันพัฒนาฝีมือ แรงงาน 40 มุกดาหาร	1,616,000	1,616,000	197,600	0	0	3,429,600
กิจกรรมหลักที่ 1.3 เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ ภาคการเกษตรในจังหวัดมุกดาหาร	1	สนง.สหกรณ์จังหวัด มุกดาหาร	0	0	54,510	54,510	54,510	163,530
กิจกรรมหลักที่ 1.4 สร้างและพัฒนา Young Smart Farmer	1	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	2,500,000	2,500,000	0	0	0	5,000,000
2. โครงการสนับสนุนโครงการตามพระราชดำริจังหวัด มุกดาหาร			160,000	160,000	365,000	365,000	365,000	1,415,000
กิจกรรมหลักที่ 2.1 โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	1	วิทยาลัยการอาชีพ ดอนตาล	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000
กิจกรรมหลักที่ 2.2 อบรมเชิงปฏิบัติการ (รูปแบบออนไลน์/ออน ไซต์) เพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์	1	วิทยาลัยการอาชีพ นิคมคำสร้อย	40,000	40,000	245,000	245,000	245,000	815,000
รวมบงจังหวัด (1)			5,776,000	5,776,000	2,117,110	1,919,510	1,919,510	17,508,130

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
3. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดมุกดาหาร	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000
4. โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	142,000	142,000	142,000	142,000	142,000	710,000
5. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	49,600	49,600	49,600	49,600	49,600	248,000
6. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000
7. โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดมุกดาหาร	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	88,500	88,500	88,500	88,500	88,500	442,500
8. โครงการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ภูผายล (พื้นที่จังหวัดสกลนคร นครพนม และมุกดาหาร)	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	38,000	38,000	38,000	38,000	38,000	190,000
9. โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000
10. โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	42,000	42,000	42,000	42,000	42,000	210,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
11. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer)	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	143,000	143,000	143,000	143,000	143,000	715,000
12. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	113,000	113,000	113,000	113,000	113,000	565,000
13. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000
14. โครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัย	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	200,000
15. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการพิเศษ	2	ศูนย์หม่อมใหม่ฯ มุกดาหาร	115,520	109,740	104,250	99,370	94,400	523,280
16. โครงการพัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหม่อน เลี้ยงไหม	2	ศูนย์หม่อมใหม่ฯ มุกดาหาร	118,370	112,450	106,820	101,470	96,390	535,500
17. โครงการพัฒนาศักยภาพ Smart Farmer หม่อนไหม สู่ความ เป็นมืออาชีพ	2	ศูนย์หม่อมใหม่ฯ มุกดาหาร	20,690	19,650	18,660	17,720	16,830	93,550
18. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร (ด้านหม่อนไหม)	2	ศูนย์หม่อมใหม่ฯ มุกดาหาร	38,950	37,000	35,150	33,390	31,720	176,210
19. โครงการเกษตรกรมัยยั่งยืน (โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่)	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	300,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
20. โครงการเกษตรกรรมยั่งยืน (โครงการเกษตรอินทรีย์)	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	85,000	85,000	85,000	85,000	85,000	425,000
21. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่ เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก(Agri-Map)	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
22. โครงการพัฒนามาตรฐานการบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000
23. โครงการพัฒนาศักยภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกร	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	10,000
24. โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการ ธุรกิจเกษตร	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000
25. โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจฯ ธุรกิจชุมชน	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000
26. โครงการการสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรประจำปี	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	6,000,000
27. โครงการตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงิน ระหว่างสหกรณ์และสมาชิก	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	30,000
28. โครงการฝึกอบรมเศรษฐกิจการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิก สหกรณ์ (อบรม)	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
29. โครงการการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนกล้าเศรษฐกิจพอเพียง	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000
30. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
31. โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	60,000
32. โครงการศิลปาชีพ	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	60,000
33. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการบัญชีในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	10,000
34. โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	40,000
35. โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000	350,000
36. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	99,500	99,500	99,500	99,500	99,500	497,500
37. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก)	2	สนง.ตรวจบัญชีฯ มุกดาหาร	65,000	65,000	65,000	65,000	65,000	325,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
38. โครงการการกรีดยางอย่างถูกวิธี	2	การยางฯ จังหวัด มุกดาหาร	126,300	126,300	126,300	126,300	126,300	631,500
39. โครงการการใช้ปุ๋ยเพื่อปรับปรุงดินในสวนยางพารา	2	การยางฯ จังหวัด มุกดาหาร	57,600	57,600	57,600	57,600	57,600	288,000
40. โครงการการปรับปรุงคุณภาพผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว	2	การยางฯ จังหวัด มุกดาหาร	40,200	40,200	40,200	40,200	40,200	201,000
41. โครงการการปรับปรุงเทคนิคการกรีดยางอย่างถูกวิธี เพื่อเพิ่มผลผลิต	2	การยางฯ จังหวัด มุกดาหาร	54,240	54,240	54,240	54,240	54,240	271,200
42. โครงการการป้องกันและกำจัดโรคและศัตรูยาง	2	การยางฯ จังหวัด มุกดาหาร	25,800	25,800	25,800	25,800	25,800	129,000
43. โครงการการออกแบบสวนยางตามหลักเกษตรกรรมยั่งยืน	2	การยางฯ จังหวัด มุกดาหาร	12,900	12,900	12,900	12,900	12,900	64,500
44. โครงการคัดเลือกสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางดีเด่น ระดับ จังหวัด	2	การยางฯ จังหวัด มุกดาหาร	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
45. โครงการส่งเสริมการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่	2	การยางฯ จังหวัด มุกดาหาร	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	200,000
46. โครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร (Smart Farmer)	2	การยางฯ จังหวัด มุกดาหาร	132,700	132,700	132,700	132,700	132,700	663,500

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
47. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด มุกดาหาร	62,600	62,600	62,600	62,600	62,600	313,000
48. โครงการสนับสนุนโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษุนัขบ้า	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด มุกดาหาร	53,200	53,200	53,200	53,200	53,200	266,000
49. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด มุกดาหาร	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000
50. โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด มุกดาหาร	80,700	80,700	80,700	80,700	80,700	403,500
51. โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของ เกษตรกร	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด มุกดาหาร	12,600	12,600	12,600	12,600	12,600	63,000
52. โครงการสร้างเกษตรกรปราดเปรื่อง	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด มุกดาหาร	23,000	23,000	23,000	23,000	23,000	115,000
53. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แบบแปลงใหญ่	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด มุกดาหาร	63,000	63,000	63,000	63,000	63,000	315,000
54. โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด มุกดาหาร	255,800	255,800	255,800	255,800	255,800	1,279,000
55. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด มุกดาหาร	390,500	390,500	390,500	390,500	390,500	1,952,500

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
86. โครงการการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	2	สนง.สหกรณ์จังหวัด มุกดาหาร	458,600	458,600	458,600	458,600	458,600	2,293,000
87. โครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร	2	สนง.สหกรณ์จังหวัด มุกดาหาร	1,361,165	1,361,165	1,361,165	1,361,165	1,361,165	6,805,825
88. โครงการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้	2	สนง.สหกรณ์จังหวัด มุกดาหาร	2,560	2,560	2,560	2,560	2,560	12,800
89. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้ เข้มแข็งตามศักยภาพ	2	สนง.สหกรณ์จังหวัด มุกดาหาร	3,404,095	3,404,095	3,404,095	3,404,095	3,404,095	17,020,475
90. โครงการพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	สนง.สหกรณ์จังหวัด มุกดาหาร	108,000	108,000	108,000	108,000	108,000	540,000
91. โครงการพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	สนง.สหกรณ์จังหวัด มุกดาหาร	49,000	49,000	49,000	49,000	49,000	245,000
92. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน ของเกษตรกร	2	สนง.สหกรณ์จังหวัด มุกดาหาร	53,100	53,100	53,100	53,100	53,100	265,500
รวมงบกระทรวง/กรม (2)			9,697,790	9,683,100	9,669,140	9,656,210	9,643,600	48,349,840
รวมทุกงบภายใต้ประเด็นที่ 1			15,473,790	15,459,100	11,786,250	11,575,720	11,563,110	65,857,970

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรมูลค่าสูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
1. โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย			1,620,000	2,171,700	2,046,500	2,046,500	2,046,500	9,931,200
กิจกรรมหลักที่ 1.1 ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์	1	สนง.เกษตรและ สหกรณ์ จังหวัด มุกดาหาร	900,000	1,451,700	2,046,500	2,046,500	2,046,500	8,491,200
กิจกรรมหลักที่ 1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช สมุนไพรอินทรีย์จังหวัดมุกดาหาร	1	ศวพ.มุกดาหาร	720,000	720,000	0	0	0	1,440,000
2. โครงการส่งเสริมเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรสมัยใหม่			2,898,600	1,294,000	1,857,600	1,830,200	1,860,600	9,741,000
กิจกรรมหลักที่ 2.1 ปรับปรุงบำรุงดินพัฒนาเกษตรแม่นยำพืช เศรษฐกิจมันสำปะหลัง จังหวัดมุกดาหาร	1	สพด.มุกดาหาร	2,818,600	1,214,000	1,214,000	1,214,000	1,214,000	7,674,600
กิจกรรมหลักที่ 2.2 พัฒนาการผลิตและการใช้ประโยชน์ ชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืชของกลุ่มผลิตผักแปลงใหญ่ จ.มุกดาหาร	1	ศวพ.มุกดาหาร	80,000	80,000	80,000	52,600	83,000	375,600
กิจกรรมหลักที่ 2.3 โลกใบต่อซังข้าวและใส่ปุ๋ยอินทรีย์ คุณภาพสูง สูตรกรมพัฒนาที่ดินเพื่อปรับปรุงดินและเพิ่ม ผลผลิตข้าว	1	สพด.มุกดาหาร	0	0	563,600	563,600	563,600	1,690,800
3. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร			161,336,417	219,715,417	189,307,113	121,911,213	121,911,213	814,181,373

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
กิจกรรมหลักที่ 3.1 จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยวิธีพืชเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	1	สพด.มุกดาหาร	2,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	7,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร (ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม จำนวน 4 สายทาง)	1	แขวงทางหลวง ชนบทมุกดาหาร	99,445,000	95,700,000	65,200,000	0	0	260,345,000
กิจกรรมหลักที่ 3.3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร อำเภอคำชะอี (ก่อสร้างถนน/ก่อสร้างลานตากผลผลิต ทางการเกษตร/ก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม/สะพานท่อลอดเหลี่ยม จำนวน 54 แห่ง)	1	ที่ทำกาปกครอง อำเภอคำชะอี	57,811,717	57,811,717	58,824,513	58,824,513	58,824,513	292,096,973
กิจกรรมหลักที่ 3.4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร อำเภอหว้านใหญ่ (ก่อสร้างลานตากพืชผลทางการเกษตร/ ซ่อมแซมผิวจราจรลูกรัง จำนวน 9 แห่ง)	1	ที่ทำกาปกครอง อำเภอหว้านใหญ่	1,879,700	1,879,700	1,886,700	1,886,700	1,886,700	9,419,500
กิจกรรมหลักที่ 3.5 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เรือนจำชั่วคราวนาโสก	1	เรือนจำจังหวัด มุกดาหาร	0	3,124,000	2,195,900	0	0	5,319,900
กิจกรรมหลักที่ 3.6 งานก่อสร้างเพิ่มประสิทธิภาพทางหลวง เพื่อการเกษตร	2	แขวงทางหลวง มุกดาหาร	0	60,000,000	60,000,000	60,000,000	60,000,000	240,000,000
4. โครงการส่งเสริมการผลิตพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร			0	1,200,000	0	0	0	1,200,000
กิจกรรมหลัก จัดตั้งศูนย์ขยายพันธุ์มันสำปะหลัง พันธุ์ดี	1	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	0	1,200,000	0	0	0	1,200,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
8. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่ เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	834,000	834,000	834,000	834,000	834,000	4,170,000
9. โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	340,000	340,000	340,000	340,000	340,000	1,700,000
10. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	38,000	38,000	38,000	38,000	38,000	190,000
11. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หลังฤดูทำนา	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	65,000
12. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	116,400	116,400	116,400	116,400	116,400	582,000
13. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	39,600	39,600	39,600	39,600	39,600	198,000
14. โครงการส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	125,000	125,000	125,000	125,000	125,000	625,000
15. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานสินค้าเกษตร แปรรูป	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	75,000	75,000	75,000	75,000	75,000	375,000
16. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	641,700	641,700	641,700	641,700	641,700	3,208,500
17. โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	56,000	56,000	56,000	56,000	56,000	280,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
18. โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์	2	ศวพ.มุกดาหาร	133,360	133,360	-	-	-	266,720
19. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ (กิจกรรม : การพัฒนาเกษตรอินทรีย์)	2	ศวพ.มุกดาหาร	25,000	-	-	-	-	25,000
20. โครงการทดสอบพันธุ์มะเขือเทศรับประทานสดผลใหญ่ใน โรงเรือนแหล่งปลูกต่างๆ	2	ศวพ.มุกดาหาร	94,000	-	-	-	-	94,000
21. โครงการประเมินพันธุ์มันสำปะหลังเพื่อผลิตและแปรรูป สูง : การเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร (ลูกผสมปี 2560-2562)	2	ศวพ.มุกดาหาร	54,000	54,000	-	-	-	108,000
22. โครงการบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ (ไผ่ ยางพารา พันธุ์ไม้หอม ปาล์มน้ำมัน)	2	ศวพ.มุกดาหาร	22,500	22,500				45,000
23. โครงการตรวจสอบปัจจัยการผลิต/ศัตรูพืช ออก ใบรับรองและควบคุมกำกับดูแล พ.ร.บ.	2	ศวพ.มุกดาหาร	280,000	280,000				560,000
24. โครงการตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตGAP พืช	2	ศวพ.มุกดาหาร	235,000	235,000				470,000
25. โครงการทดสอบและพัฒนาการผลิตไพลเพื่อเพิ่มผลผลิต คุณภาพของกลุ่มผู้ปลูกสมุนไพรจังหวัดมุกดาหาร	2	ศวพ.มุกดาหาร	100,000	100,000				200,000
26. โครงการทดสอบและพัฒนาการผลิตอ้อยด้วยวิธีการจัดการ แบบผสมผสานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในกลุ่มเกษตรกร จังหวัดมุกดาหาร	2	ศวพ.มุกดาหาร	180,000	150,000				330,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
27. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	ศวพ.มุกดาหาร	320,000	320,000				320,000
28. โครงการพัฒนาสุขภาพสัตว์	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	1,528,100	1,528,100	1,528,100	1,528,100	1,528,100	7,640,500
29. โครงการตรวจสอบรับรองสินค้าคุณภาพปศุสัตว์	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	255,000	255,000	255,000	255,000	255,000	1,275,000
30. โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	93,700	93,700	93,700	93,700	93,700	468,500
31. โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาล ด้านปศุสัตว์	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	16,300	16,300	16,300	16,300	16,300	81,500
32. โครงการส่งเสริมปศุสัตว์อินทรีย์	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	44,840	44,840	44,840	44,840	44,840	224,200
33. โครงการอาหารนมสำหรับเด็กและเยาวชน	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	8,900	8,900	8,900	8,900	8,900	44,500
34. โครงการจัดการสวัสดิภาพสัตว์	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	200,000
35. โครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและชันสูตรโรคสัตว์	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	1,459,200	1,459,200	1,459,200	1,459,200	1,459,200	7,296,000
36. โครงการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	211,300	211,300	211,300	211,300	211,300	1,056,500

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
รวมงบประมาณ/กรม (2)			7,397,900	6,928,900	5,954,040	5,954,040	5,954,040	32,188,920
รวมทุกงบภายใต้ประเด็นที่ 2			174,152,917	238,223,817	205,166,753	137,743,453	137,773,853	893,060,793

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
1. โครงการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร			17,456,000	2,722,200	2,246,400	2,727,200	2,727,200	27,879,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1 ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตประมงจังหวัด มุกดาหาร	1	สนง.ประมงจังหวัด มุกดาหาร	14,000,000	2,058,000	1,519,200	2,000,000	2,000,000	21,577,200
กิจกรรมหลักที่ 1.2 ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตปศุสัตว์จังหวัด มุกดาหาร	1	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด มุกดาหาร	3,456,000	664,200	727,200	727,200	727,200	6,301,800
2. โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรอัตลักษณ์			868,400	868,400	0	0	0	1,736,800
กิจกรรมหลัก ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผ้าไหมย้อนครามหมัก โคลน มาตรฐานตรานกยูงพระราชทานฯ สู่ตลาดสากล	1	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	868,400	868,400	0	0	0	1,736,800
3. โครงการส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงเกษตร			3,640,000	3,640,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	10,880,000
กิจกรรมหลักที่ 3.1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดมุกดาหาร	1	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	2,440,000	2,440,000	0	0	0	4,880,000
กิจกรรมหลักที่ 3.2 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (เกษตรศรี วิถีเดือนตาล)	2	วิทยาลัยการอาชีพ ดอนตาล	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	6,000,000
รวมงบจังหวัด (1)			21,964,400	7,230,600	3,446,400	3,927,200	3,927,200	40,495,800

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
4. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	2	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดมุกดาหาร	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
5. โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)	2	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดมุกดาหาร	19,100	19,100	19,100	19,100	19,100	95,500
6. โครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q	2	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดมุกดาหาร	9,000	9,000	9,000	9,000	9,000	45,000
7. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	37,000	37,000	37,000	37,000	37,000	185,000
8. โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร ทดแทนแรงงานเกษตร	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	49,000	49,000	49,000	49,000	49,000	245,000
9. โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	66,500	66,500	66,500	66,500	66,500	332,500
10. โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร ระบบ ส่งเสริมการเกษตร	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	34,200	34,200	34,200	34,200	34,200	171,000
11. โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	2	สนง.เกษตรจังหวัด มุกดาหาร	33,400	33,400	33,400	33,400	33,400	167,000
12. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	2	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	48,450	46,000	43,700	41,500	42,840	222,490

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
13. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตหม่อนไหมระบบ แปลงใหญ่	2	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	50,200	47,690	45,300	43,000	40,850	227,040
14. โครงการยกระดับและพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม	2	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	115,900	110,100	104,590	99,360	94,390	524,340
15. โครงการส่งเสริมการผลิตหม่อนไหมอินทรีย์	2	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	231,800	220,210	209,100	198,640	188,700	1,048,450
16. โครงการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เกษตรอัตลักษณ์	2	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	41,990	39,890	37,890	35,900	34,100	189,770
17. โครงการส่งเสริมและพัฒนางานหม่อนไหมเชิงพื้นที่	2	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	50,780	48,240	45,820	43,520	41,340	229,700
18. โครงการคัดเลือกเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาอาชีพ ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	2	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	1,200	1,500	1,700	2,000	2,500	8,900
19. โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้าน หม่อนไหม	2	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	1,200	1,500	1,700	2,000	2,500	8,900
20. โครงการผลิตและกระจายพันธุ์หม่อนไหม	2	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	790,160	750,650	713,110	67,740	64,350	2,386,010
21. โครงการศูนย์เรียนรู้เชิงอนุรักษ์ด้านหม่อนไหม ไม้ย้อม สีและผ้าไหม	2	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	29,000	27,550	26,170	24,860	23,600	131,180
22. โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความ หลากหลายทางชีวภาพด้านหม่อนไหม	2	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	14,250	13,530	12,850	12,200	11,590	64,420

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
23. โครงการพัฒนาการผลิตปศุสัตว์	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	48,800	48,800	48,800	48,800	48,800	244,000
24. โครงการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	222,300	222,300	222,300	222,300	222,300	1,111,500
รวมกระทรวง/กรม (2)			1,924,230	1,856,160	1,791,230	1,120,020	1,096,060	7,787,700
รวมทุกงบภายใต้ประเด็นที่ 3			23,888,630	9,086,760	5,237,630	5,047,220	5,023,260	48,283,500

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตร

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
1. ส่งเสริมตลาดเกษตรและการกระจายสินค้าเกษตรยุคใหม่			3,097,320	3,205,000	400,000	400,000	400,000	7,502,320
กิจกรรมหลักที่ 1.1 ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรและตลาดชุมชนจังหวัดมุกดาหาร	1	สนง.พาณิชย์จังหวัดมุกดาหาร	330,000	400,000	400,000	400,000	400,000	1,930,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 พัฒนาการศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อสร้างการรับรู้สินค้าและการตลาดยุคใหม่ (ตลาดออนไลน์)	1	สนง.สหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร	800,000	796,200	0	0	0	1,596,200
กิจกรรมหลักที่ 1.3 เพิ่มช่องทางการตลาดข้าวอินทรีย์จังหวัดมุกดาหาร “ผูกปิ่นโตข้าว มุกดาหาร”	1	สนง.พาณิชย์จังหวัดมุกดาหาร	1,050,000	400,000	0	0	0	1,450,000
กิจกรรมหลักที่ 1.4 ส่งเสริมและรณรงค์การบริโภคข้าวของจังหวัดมุกดาหาร	1	สนง.พาณิชย์จังหวัดมุกดาหาร	807,000	450,000	0	0	0	1,257,000
กิจกรรมหลักที่ 1.5 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานหม่อนไหมต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ แบบครบวงจร	1	ศูนย์หม่อนไหมฯ มุกดาหาร	110,320	1,158,800	0	0	0	1,269,120
รวมงบจังหวัด (1)			3,097,320	3,205,000	400,000	400,000	400,000	7,502,320

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
2. โครงการตลาดเกษตรกร	2	สนง.เกษตรจังหวัดมุกดาหาร	23,000	23,000	23,000	23,000	23,000	115,000
3. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	2	สนง.ตรวจบัญชีมุกดาหาร	95,000	95,000	95,000	95,000	95,000	475,000
4. โครงการกลุ่มอาชีพประชาชนตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ	2	สนง.ตรวจบัญชีมุกดาหาร	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000
5. โครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัยในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	2	สนง.สหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร	11,100	11,100	11,100	11,100	11,100	55,500
6. โครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัยในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	2	สนง.สหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร	52,600	52,600	52,600	52,600	52,600	263,000
7. โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร	2	สนง.สหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร	18,000	18,000	18,000	18,000	18,000	90,000
รวมงบกระทรวง/กรม (2)			219,700	219,700	219,700	219,700	219,700	1,098,500
รวมทุกงบภายใต้ประเด็นที่ 4			3,317,020	3,424,700	619,700	619,700	619,700	8,600,820

ส่วนที่ 5

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด
งจังหวัด/งกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

1. โครงการส่งเสริมองค์กรเกษตรกรต้นแบบและเกษตรกรปราดเปรื่อง
2. โครงการสนับสนุนโครงการตามพระราชดำริจังหวัดมุกดาหาร

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรมูลค่าสูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

1. โครงการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
2. โครงการส่งเสริมเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรสมัยใหม่
3. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร
4. โครงการส่งเสริมพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดสนุก

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

1. โครงการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตร

1. โครงการส่งเสริมตลาดเกษตรและการขนส่งสินค้าเกษตรยุคใหม่

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด
งบจังหวัด/งบกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมองค์กรเกษตรกรต้นแบบและเกษตรกรปราดเป็รื่อง
2. ชื่อแผนงาน	สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
3. แนวทางการพัฒนา	สร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มมูลค่าในภาคการเกษตร และสนับสนุนภาคการค้าชายแดน อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวด้วย Smart Economy City / Smart Mobility City
4. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ในประเด็นที่ 1 พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจังหวัดมุกดาหารประเด็นยุทธศาสตร์ ปี พ.ศ. 2566 – 2570 ที่มุ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรให้สามารถแข่งขันได้</p> <p>ภาคการเกษตรของประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ แต่ปัจจุบัน ภาคการเกษตรของไทยต้องเผชิญปัญหาและความท้าทายนานัปการ เช่น การขาดความรู้ของเกษตรกร ผลผลิต ล้นตลาด ต้นทุนการผลิตสูง การขาดแคลนน้ำสลับกับปัญหาอุทกภัย ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม เนื่องจากการใช้สารเคมีในภาคเกษตร และการเติบโตของเมือง ปัญหาการแทรกแซงราคาสินค้าเกษตร การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนโครงสร้างประชากรที่กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และความท้าทายจากภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การกีดกันทางการค้าที่รุนแรงขึ้น การเปิดเสรีการค้าสินค้าเกษตร และความเปลี่ยนแปลงของตลาดโลก ปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน ความยากจนของเกษตรกรรายย่อยและนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ในที่สุด ซึ่งตามนโยบายปฏิรูปการเกษตรของประเทศไทยโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ โดยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในด้านการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการเกษตรและประโยชน์เพื่อเกษตรกรที่จะได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดี</p> <p>จังหวัดมุกดาหาร เป็นจังหวัดที่ 73 ของประเทศไทยและเป็นจังหวัดที่ 17 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 4,339.83 ตารางกิโลเมตรหรือ 2,712,400 ไร่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ 52 ตำบล 526 หมู่บ้าน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 122,358 ครัวเรือน และมีประชากรทั้งสิ้น 351,588 คน ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีดัชนีความก้าวหน้าคน (Human Achievement Index - HAI) ในระดับต่ำของจำนวน 8 ด้าน จากข้อมูลการรายงานสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2562 คือ จากการวัดความก้าวหน้าในการพัฒนาคนด้าน สุขภาพ การศึกษา ชีวิตการทำงาน รายได้ ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ชีวิตครอบครัวและชุมชน การคมนาคมและการสื่อสาร และด้านการมีส่วนร่วมจังหวัดมุกดาหาร มีความก้าวหน้าด้านการพัฒนาคนในลำดับที่ 57 มีจำนวนคนจน 4,567 คน ของประเทศไทย</p> <p>ทั้งนี้ เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรมีความแตกต่างกัน ทั้งประเภทและศักยภาพของการผลิต การประกอบกิจการ ดังนั้นการพัฒนาองค์กรเกษตรกร เกษตรกรรุ่นใหม่ และสหกรณ์ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชน โดยเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน การส่งเสริม การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยเฉพาะสหกรณ์ซึ่งเป็นสถาบันเกษตรกรที่เป็นที่พึ่งของสมาชิกมีความเข้มแข็ง สามารถให้บริการสมาชิกต้องสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของสมาชิกสหกรณ์ และสหกรณ์สามารถเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนได้ ซึ่งปัจจุบันจังหวัดมุกดาหารมีสหกรณ์ภาคการเกษตรที่ดำเนินงาน จำนวน 35 แห่ง สภาพปัญหา สมาชิกสหกรณ์ คณะกรรมการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ขาดความรู้ ความเข้าใจในอุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการใช้บริการสหกรณ์ (ส่วนร่วมในการทำธุรกิจ ต่ำกว่า</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ร้อยละ 60 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด) ขาดความรู้ในการบริหารจัดการธุรกิจสมัยใหม่ ทำให้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ไม่ประสบผลสำเร็จ ผลการดำเนินงานมีกำไรลดลง หรือขาดทุนในบางแห่ง
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อฝึกอบรมและพัฒนาการเกษตรกรรมทางด้านเทคโนโลยีการผลิต การแปรรูปการตลาดในครัวเรือนยากจน (Up-Skill) 2) เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางการศึกษาในความรู้ใหม่ๆ ในการประกอบอาชีพให้กับนักเรียน นักศึกษาในครัวเรือนยากจน (New-Skill) 3) เพื่อพัฒนาฝึกทักษะครัวเรือนยากจนที่ทำงานในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโควิด (New-Skill) <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มแรงงานนอกระบบให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะฝีมือ โดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน 2. เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กลุ่มแรงงานนอกระบบในการประกอบอาชีพ และต่อยอดผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และได้รับการยอมรับจากสังคม 3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแรงงานนอกระบบ และการประกอบอาชีพอิสระเป็นกลไกด้านกำลังแรงงานที่รองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ <p>กิจกรรมหลักที่ 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเพิ่มความรู้ความเข้าใจในอุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ และการร่วมกลุ่มแบบสหกรณ์ให้แก่สมาชิก 2. การส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์ใช้บริการสหกรณ์ สหกรณ์สามารถให้บริการตรงตามความต้องการของสมาชิกสหกรณ์ และร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์ที่เพิ่มขึ้น 3. การให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการธุรกิจสหกรณ์สมัยใหม่ การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>ครัวเรือนยากจนในจังหวัดมุกดาหาร กลุ่มอยู่ไม่ได้ กลุ่มอยู่ยาก ได้รับการแก้ไขปัญหาความยากจน ร้อยละ 20</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนแรงงานกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการพัฒนาศักยภาพแรงงานไม่น้อยกว่า 40 คน (จำนวน 2 รุ่นๆ ละ 20 คน) 2. ร้อยละของแรงงานกลุ่มเป้าหมายที่สำเร็จการพัฒนาศักยภาพแรงงานได้ตามมาตรฐานการฝึก ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 3. แรงงานกลุ่มเป้าหมายมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 <p>กิจกรรมหลักที่ 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ สมาชิก มีความรู้ความเข้าใจ อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ และการกลุ่มแบบสหกรณ์เพิ่มขึ้น 2. สมาชิกสหกรณ์ร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น (ร้อยละ 70 ของสมาชิกทั้งหมด) 3. คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ สมาชิกสหกรณ์มีความรู้การบริหารธุรกิจสมัยใหม่มีช่องทางการจำหน่ายสินค้าสหกรณ์ที่เพิ่มขึ้น
7. พื้นที่เป้าหมาย	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร 2. ตำบลกกแดง อำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร 3. ตำบลนาสีนวน อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร <p>กิจกรรมหลักที่ 2 พื้นที่จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3 สหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดมุกดาหาร จำนวนปีละ 3 แห่ง</p>
8. กิจกรรมหลัก 8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	<p>พัฒนาครัวเรือนยากจนทางด้านการเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผนพัฒนาหลักสูตร / องค์ความรู้ เพื่อการจัดการด้านการเกษตร (มันเทศ สมุนไพร) เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน 2. อบรมเชิงปฏิบัติการทางด้านการเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน โดยการพัฒนากษัตริ์ด้วยเทคโนโลยีการผลิต การแปรรูป และการตลาดสมัยใหม่ (Up-Skill) 3. อบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาอาชีพและรายได้ของครัวเรือนยากจน (New Skill)

หัวข้อ	รายละเอียด														
<p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>4. อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาการศึกษาในความรู้ใหม่เพื่อการประกอบอาชีพสำหรับเยาวชนในครัวเรือนยากจน</p> <p>7,500,000 บาท</p> <table border="1" data-bbox="651 398 1449 566"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1,500,000</td> <td>1,500,000</td> <td>1,500,000</td> <td>1,500,000</td> <td>1,500,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>นายศศิพงษ์ จันทรสาขา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร</p> <p>วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร</p>					ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570											
1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000											
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>พัฒนาศักยภาพแรงงานสู่เกษตรแม่นยำปลอดภัยสำหรับผู้ประกอบการมีอาชีพด้านเกษตรอัจฉริยะ</p> <p>- ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพแรงงานด้านอาชีพ</p> <p>3,429,600 บาท</p> <table border="1" data-bbox="651 1014 1437 1137"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1,616,000</td> <td>1,616,000</td> <td>197,600</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <p>นายกำจัด ใจงาม ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 40 มุกดาหาร</p> <p>สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 40 มุกดาหาร</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร</p> <p>ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ มุกดาหาร</p>					ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	1,616,000	1,616,000	197,600	-	-
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570											
1,616,000	1,616,000	197,600	-	-											
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดมุกดาหาร</p> <p>- อบรมเชิงปฏิบัติการการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจสหกรณ์เป้าหมาย</p> <p>163,530 บาท</p> <table border="1" data-bbox="651 1697 1437 1821"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>54,510</td> <td>54,510</td> <td>54,510</td> </tr> </tbody> </table> <p>นางบานใจ มามาก สหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>-</p>					ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	-	-	54,510	54,510	54,510
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570											
-	-	54,510	54,510	54,510											

หัวข้อ	รายละเอียด										
9. หน่วยงานดำเนินการ	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2 สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 40 มุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร</p>										
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.2566 – 2570										
11. งบประมาณ	<p>16,093,130 บาท งบพัฒนาจังหวัด</p> <table border="1" data-bbox="651 510 1437 636"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5,616,000</td> <td>5,616,000</td> <td>1,752,110</td> <td>1,554,510</td> <td>1,554,510</td> </tr> </tbody> </table>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	5,616,000	5,616,000	1,752,110	1,554,510	1,554,510
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
5,616,000	5,616,000	1,752,110	1,554,510	1,554,510							
12. ผลผลิต (Output)	<p><u>กิจกรรมหลักที่ 1</u></p> <p>ครัวเรือนยากจนในจังหวัดมุกดาหาร กลุ่มอยู่ไม่ได้ กลุ่มอยู่ยาก ได้รับการแก้ไขปัญหาคะยากจน ร้อยละ 20 จำนวน 300 ครัวเรือน</p> <p><u>กิจกรรมหลักที่ 2</u></p> <p>แรงงานกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพ ไม่น้อยกว่า 40 คน</p> <p><u>กิจกรรมหลักที่ 3</u></p> <p>คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ สมาชิก ผ่านการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น</p>										
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p><u>กิจกรรมหลักที่ 1</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครัวเรือนยากจนได้รับทางด้านการเกษตรกรรมทางด้านเทคโนโลยีการผลิต การแปรรูปการตลาดในครัวเรือนยากจน (Up-Skill) ในการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน 2. ครัวเรือนยากจนได้รับทางด้านการศึกษาในความรู้ใหม่ๆ ในการประกอบอาชีพให้กับนักเรียน นักศึกษาในครัวเรือนยากจน (New-Skill) ในการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน 3. ครัวเรือนยากจนได้รับการฝึกทักษะครัวเรือนยากจนที่ทำงานในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโควิด (New-Skill) ในการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน <p><u>กิจกรรมหลักที่ 2</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แรงงานกลุ่มเป้าหมาย สามารถนำความรู้ ความสามารถ ทักษะฝีมือไปใช้ในการประกอบอาชีพ และพึ่งพาตนเองได้ 2. แรงงานกลุ่มเป้าหมายมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น <p><u>กิจกรรมหลักที่ 3</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สหกรณ์เป้าหมายสามารถรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก แปรรูปจำหน่ายได้มูลค่าที่เพิ่มขึ้น 										

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2. สหกรณ์เป้าหมายมีการดำเนินธุรกิจรายได้ที่เพิ่มขึ้น ผลการดำเนินงานมีกำไรที่เพิ่มขึ้น ไม่ขาดทุน</p> <p>3. สหกรณ์เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง มีความน่าเชื่อถือ สามารถแก้ไข ปัญหาทางเศรษฐกิจเบื้องต้นให้กับคนในชุมชนได้ และเป็นที่ยังให้กับสมาชิกและคนในชุมชน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการสนับสนุนโครงการตามพระราชดำริจังหวัดมุกดาหาร
2. แนวทางการพัฒนา	<p>เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทางการเกษตรเพื่อการแข่งขัน</p> <p>(2. สนับสนุนโครงการตามพระราชดำริ)</p>
3. หลักการและเหตุผล	<p>การพัฒนาอนุรักษ์พันธุกรรมพืชเป็นกิจกรรมที่จะสร้างจิตสำนึกให้เยาวชน บุคคลทั่วไปและหน่วยงานต่างๆ ให้เข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของพันธุกรรมพืช ให้รู้จักหวงแหน รู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการ การอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรของประเทศ ซึ่งพระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินการกับเยาวชน โดยการฝึกอบรมให้เห็นประโยชน์ ความงดงามเกิดความปิติที่จะทำการอนุรักษ์ แทนที่จะสอนให้อนุรักษ์แล้วเกิดความเครียดในกิจกรรมนี้มี “งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” เป็นสื่อ โดยการดำเนินงานให้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เป็นที่รวบรวมพรรณไม้ที่มีชีวิต มีที่เก็บพรรณไม้แห้ง พรรณไม้ออก มีห้องสมุดสำหรับค้นคว้า มีการศึกษาต่อเนื่อง รวมทั้งให้โรงเรียนเป็นที่รวบรวมพรรณไม้ท้องถิ่นหายาก ใกล้สูญพันธุ์ และเป็นที่รวมภูมิปัญญาท้องถิ่น งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนของโรงเรียนที่สนองพระราชดำริฯ จะเป็นส่วนหนึ่งของ “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นอกจากนั้นยังการฝึกเรียนรู้ทรัพยากรให้กับหน่วยงานต่างๆ และประชาชนทั่วไป</p> <p>ในการนี้ วิทยาลัยการอาชีพดอนตาล ได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีการดำเนินงานให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้า การสำรวจพรรณไม้ ตัดป้ายรหัสประจำต้นไม้ การทำฝังดั้งไม้ บันทึกลักษณะทางพันธุศาสตร์ การทำตัวอย่างพรรณไม้ และทำป้ายชื่อพรรณไม้ในพื้นที่ที่กำหนด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>เรียนรู้และรักษาทรัพยากรในท้องถิ่นให้อยู่ตลอดไป และวิทยาลัยการอาชีพนิคมคำสร้อย โดยงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ได้จัดทำโครงการส่งเสริมการพัฒนาอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เอื้อต่อการพัฒนาให้ความรู้ ประชาชน หน่วยงานอื่นๆ ศึกษาต่อไป</p>
<p>4. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่ออบรมนักเรียน นักศึกษาแกนนำของสถานศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน 2. เพื่อสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรและการเก็บพรรณไม้ขึ้นพื้นฐานสำหรับเยาวชนและเกิดความเข้าใจในพรรณไม้ชนิดต่างๆ โดยการใช้ปฏิบัติจริง 3. เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในการทำงานเป็นทีมและการเรียนรู้บนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติที่เหมาะสม 5. เพื่อให้ครูสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้และเขียนแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนได้ 6. เพื่อศึกษาต้นกระชายขาวนำมาแปรรูปเป็นชาสมุนไพรผลิตภัณฑ์จากต้นกระชายขาว 7. เพื่อสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ 8. เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานของโครงการและกิจกรรมต่างๆของวิทยาลัยฯ ในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 2. เพื่อพัฒนาการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 3. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
<p>5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษาองค์การฯ จำนวน 5 คน นักเรียน นักศึกษา(ปวช/ปวส) 30 คน ครูที่ปรึกษา 5 คน ครูผู้สอน จำนวน 23 คน สามารถบูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์ เข้าสู่แผนจัดการเรียนรู้ในแต่ละสาขาวิชา จำนวน 7 สาขาวิชา คนละ 1 รายวิชา <p>- การแปรรูปต่อยอดผลิตภัณฑ์พืชศึกษา ต้นกระชายขาว จำนวน 1 ผลงาน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด										
	<p>- จัดแสดงนิทรรศการไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง</p> <p>- เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับบุคคลในชุมชนท้องถิ่นและบุคคลทั่วไป</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>ประชาชน และหน่วยงานต่างๆ มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ</p>										
6. พื้นที่เป้าหมาย	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>วิทยาลัยการอาชีพดอนตาล อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดมุกดาหาร</p>										
<p>7. กิจกรรมหลัก</p> <p>7.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1.1 อบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติขั้นพื้นฐานสำหรับนักพฤกษศาสตร์รุ่นเยาว์แก่นำระดับสถานศึกษาที่เื้อื่อต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1.2 กิจกรรมปลูก รักษา เพิ่มพื้นที่สีเขียวนำพันธุ์ไม้เข้ามาปลูกเพิ่ม ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและพืชหายากในท้องถิ่น</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1.3 การอบรมเชิงปฏิบัติการบูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนสู่แผนการจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ระดับสถานศึกษา</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1.4 การสร้างนวัตกรรม / สิ่งประดิษฐ์ / งานวิจัย / พัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์พืชศึกษา (โครงการการแปรรูปและต่อยอดผลิตภัณฑ์พืชศึกษา กระจายชาว)</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1.5 โครงการเผยแพร่และจัดแสดงนิทรรศการผลการดำเนินงานสวน</p> <p>6000,000 บาท</p> <table border="1" data-bbox="627 1682 1417 1794"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>120,000</td> <td>120,000</td> <td>120,000</td> <td>120,000</td> <td>120,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>นางพัชรพร สุวรรณไตรย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพดอนตาล วิทยาลัยการอาชีพดอนตาล</p> <p>-</p>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
120,000	120,000	120,000	120,000	120,000							

หัวข้อ	รายละเอียด										
<p>7.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>อบรมเชิงปฏิบัติการ (รูปแบบออนไลน์/ออนไซต์)</p> <p>815,000 บาท</p> <table border="1" data-bbox="627 338 1417 454"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>40,000</td> <td>40,000</td> <td>245,000</td> <td>245,000</td> <td>245,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>นายทศพล สุวรรณไตรย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ นิคมคำสร้อย วิทยาลัยการอาชีพนิคมคำสร้อย</p> <p>-</p>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	40,000	40,000	245,000	245,000	245,000
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
40,000	40,000	245,000	245,000	245,000							
<p>8. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>วิทยาลัยการอาชีพดอนตาล</p> <p>วิทยาลัยการอาชีพนิคมคำสร้อย</p>										
<p>9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570</p>										
<p>10. งบประมาณ</p>	<p>1,415,000 บาท งบพัฒนาจังหวัด</p> <table border="1" data-bbox="627 846 1417 963"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>160,000</td> <td>160,000</td> <td>365,000</td> <td>365,000</td> <td>365,000</td> </tr> </tbody> </table>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	160,000	160,000	365,000	365,000	365,000
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
160,000	160,000	365,000	365,000	365,000							
<p>11. ผลผลิต (Output)</p>	<p><u>กิจกรรมหลักที่ 1</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับบุคคลในชุมชนท้องถิ่นและบุคคลทั่วไป 2. ครูผู้สอนสามารถบูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์ เข้าสู่แผนจัดการเรียนรู้ในแต่ละสาขาวิชา จำนวน 7 สาขาวิชา คนละ 1 รายวิชา 3. วิทยาลัยฯ มีพื้นที่ศึกษา จำนวน 1 พื้นที่ 4. มีผลิตภัณฑ์จากพืชศึกษา คือ ต้นกระชายขาว จำนวน 1 ผลงาน 5. เผยแพร่ โดยจัดแสดงนิทรรศการไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง <p><u>กิจกรรมย่อยที่ 2</u> ประชาชน และหน่วยงานต่างๆ มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ</p>										
<p>12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p><u>กิจกรรมหลักที่ 1</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียน นักศึกษาแกนนำของสถานศึกษา ประชาชน ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอดอนตาลหรือพื้นที่ใกล้เคียง มีความรู้ ความเข้าใจในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน 2. นักเรียน นักศึกษาแกนนำของสถานศึกษา ประชาชน ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอดอนตาลหรือพื้นที่ใกล้เคียง เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรและการเก็บพรรณไม้ขึ้นพื้นฐานสำหรับเยาวชนและเกิดความเข้าใจในพรรณไม้ชนิดต่างๆ โดยการปฏิบัติจริง 										

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>3. นักเรียน นักศึกษาแกนนำของสถานศึกษา ประชาชน ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอตอนตลหรือพื้นที่ใกล้เคียง มีความสามัคคีในการทำงานเป็นทีม และการเรียนรู้บนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติที่เหมาะสม</p> <p>5. ครูสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้และเขียนแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนได้</p> <p>6. ได้ความรู้เกี่ยวกับต้นกระชายขาวนำมาแปรรูปเป็นชาสมุนไพรผลิตภัณฑ์จากต้นกระชายขาว</p> <p>7. ตอบสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ</p> <p>8. มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของโครงการและกิจกรรมต่างๆของวิทยาลัยฯ ในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2 ประชาชน หน่วยงานอื่นๆ เกิดการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานการพัฒนาอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ ในการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้ และสามารถดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนได้อย่างถูกต้อง ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์ที่อพ.สธ.กำหนดไว้</p>

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรมูลค่าสูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
2. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรมูลค่าสูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
3. แนวทางการพัฒนา	สร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มมูลค่าในภาคเกษตรและสนับสนุนภาคการค้าชายแดน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวด้วย Smart Economy City/Smart Mobility City
4. หลักการและเหตุผล	<p>1. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ ต่อยอดอดีต ปรับปัจจุบัน และสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต ซึ่งขณะนี้ภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการที่อาจลดทอนความสามารถในการแข่งขัน อาทิ การแข่งขันด้านราคาที่รุนแรงขึ้นในกลุ่มสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ และมาตรฐานด้านความปลอดภัยในระดับนานาชาติที่เข้มงวดขึ้น ซึ่งการที่ภาคการเกษตรจะสามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้นั้น ยุทธศาสตร์ชาตินี้จึงได้กำหนดประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย (1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (2) เกษตรปลอดภัย (3) เกษตรชีวภาพ (4) เกษตรแปรรูป และ (5) เกษตรอัจฉริยะ</p> <p>2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ ประเด็น (03) การเกษตรให้ความสำคัญกับการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง เพื่อนำมาซึ่งโอกาสในการสร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร ในระยะ 20 ปี ที่เน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตในภาคเกษตรไปสู่สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง โดยอาศัยการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย ซึ่งแผนย่อยเกษตรปลอดภัยให้ความสำคัญกับความปลอดภัย และแผนย่อยเกษตรชีวภาพด้านการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>3. นโยบายรัฐบาล ข้อ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย และนโยบายเร่งด่วนที่ 4 การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม</p> <p>4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมวดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง</p> <p>5. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน</p> <p>จังหวัดมุกดาหารได้กำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ ด้านเกษตร เกษตรแปรรูป และเกษตรมูลค่าสูง ได้แก่ โคนี้อุณหภูมิ ข้าวอินทรีย์ ปลาสดแก้ว และแพะ ซึ่งการส่งเสริมสินค้าเกษตรโดยเฉพาะข้าวซึ่งเป็นสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศไทยและมีการส่งออกไปยังต่างประเทศ ซึ่งหากข้าวได้รับการรับรองมาตรฐานโดยเฉพาะมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จะมีโอกาสและช่องทางในการจำหน่ายมากกว่าข้าวที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน เป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าอีกทางหนึ่ง และส่งผลให้ผู้บริโภคข้าวอินทรีย์มีสุขภาพดีปลอดภัยจากสารเคมี และเพื่อสุขภาพอนามัยของเกษตรกรผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ด้วย ซึ่งเกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก เพื่อการบริโภคและจำหน่าย ซึ่งระบบการผลิตข้าวของเกษตรกรปัจจุบันมีต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตต่ำ การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวยังไม่เหมาะสม คุณภาพผลผลิตยังไม่ได้มาตรฐานตรงตามมาตรฐานข้าวคุณภาพ เกษตรกรขาดความรู้และความสามารถในการผลิต การแปรรูป การจำหน่าย อย่างจริงจัง เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ขาดการรวมกลุ่ม ซึ่งเป็นอุปสรรคในการถ่ายทอดความรู้</p> <p>โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จังหวัดมุกดาหาร ได้อนุมัติโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดมุกดาหาร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ โดยมีเกษตรกรเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 100 ราย เข้าร่วมโครงการ และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการต่อเนื่องในกลุ่มเกษตรกรรายเดิม และเกษตรกรรายใหม่ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรในจังหวัดมุกดาหาร มีพื้นที่ปลูกข้าว</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	อินทรีย์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และผู้ผลิตและผู้บริโภคได้บริโภคข้าวอินทรีย์ ส่งผลให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรให้เข้าสู่กระบวนการผลิตข้าวตามมาตรฐานอินทรีย์ 2. เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การปลูกข้าวอินทรีย์ 3. เพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ของจังหวัดมุกดาหาร 4. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (300 คน) ผลิตข้าวตามมาตรฐานอินทรีย์ และได้รับการรับรองมาตรฐานไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 2. จังหวัดมุกดาหารมีพื้นที่ปลูกข้าวที่ผ่านการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ (แปลงใหม่ ปี 2568) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 400 ไร่
7. พื้นที่เป้าหมาย	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร (รายใหม่) 2. เกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ในปีงบประมาณ 2566 และ ปี 2567 (รายเดิม)
8. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	<p>ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1 การฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี หลักสูตร การผลิตข้าวอินทรีย์ งบประมาณ 321,200 บาท ดำเนินการโดย สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 2 การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด / น้ำหมักชีวภาพ ปรับปรุงบำรุงดิน งบประมาณ 325,500 บาท ดำเนินการโดย สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 3 การจัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ งบประมาณ 688,500 บาท ดำเนินการโดย สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 4 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร ผู้ตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นและการจัดตั้งระบบควบคุมภายใน (Internal Control System : ICS) งบประมาณ 211,300 บาท ดำเนินการโดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร</p>

หัวข้อ	รายละเอียด										
<p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมย่อยที่ 5 การตรวจรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>ดำเนินการโดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>8,491,200 บาท</p> <table border="1" data-bbox="655 450 1437 566"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>900,000</td> <td>1,451,700</td> <td>2,046,500</td> <td>2,046,500</td> <td>2,046,500</td> </tr> </tbody> </table> <p>นางยอดขวัญ วิภาคกิจ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร</p> <p>สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร</p>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	900,000	1,451,700	2,046,500	2,046,500	2,046,500
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
900,000	1,451,700	2,046,500	2,046,500	2,046,500							
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>หน่วยงานรับผิดชอบหลัก</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร</p> <p>สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร</p>										
<p>10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ.2566-2570</p>										
<p>11. งบประมาณ</p>	<p>9,931,200 บาท งบพัฒนาจังหวัด</p> <table border="1" data-bbox="655 1126 1414 1243"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1,620,000</td> <td>2,171,700</td> <td>2,046,500</td> <td>2,046,500</td> <td>2,046,500</td> </tr> </tbody> </table>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	1,620,000	2,171,700	2,046,500	2,046,500	2,046,500
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
1,620,000	2,171,700	2,046,500	2,046,500	2,046,500							
<p>12. ผลผลิต (Output)</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมการผลิตข้าวตามมาตรฐานอินทรีย์ จำนวน 300 คน พื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน 1,500 ไร่ ผู้ตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นได้รับการฝึกอบรมการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นและการจัดตั้งระบบควบคุมภายใน (Internal Control System : ICS) จำนวน 60 คน แปลงข้าวของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ จำนวน 300 แปลง 										
<p>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> ผู้ผลิตและผู้บริโภคข้าวอินทรีย์มีสุขภาพดีปลอดภัยจากสารเคมี ผู้ปลูกข้าวอินทรีย์มีรายได้เพิ่มขึ้น 										

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรสมัยใหม่
2. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรมูลค่าสูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
3. แนวทางการพัฒนา	สร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มมูลค่าในภาคเกษตรและสนับสนุนภาคการค้าชายแดน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวด้วย Smart Economy City/Smart Mobility City
4. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ 1. ต่อยอดอดีต โดยการนำจุดเด่นและความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ 2. ปรับปัจจุบัน เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ 3. สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคอร์ปใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ซึ่งในปัจจุบันพฤติกรรมผู้บริโภคทั้งของผู้ผลิตและผู้บริโภค ได้ให้ความสนใจต่อการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย</p> <p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ขับเคลื่อนนโยบายการตลาดนำการผลิต ซึ่งมุ่งเน้นให้เกษตรกรมีการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สมดุล ทั้งด้านปริมาณ ความต้องการสินค้า และมีความมั่นคงทางการตลาด โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) ดำเนินโครงการนำร่องพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม 2 ล้านไร่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม และบริหารจัดการแผนการผลิตสินค้าเกษตรร่วมกับกลุ่มบริษัทรับซื้อผลผลิต โดยมีตลาดที่เป็นอุตสาหกรรมรองรับผลผลิตที่แน่นอน เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรได้ตามความต้องการของบริษัทรับซื้อผลผลิตทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อผลผลิต และเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยของเกษตรกรกลุ่มเกษตรกร และบริษัทรับซื้อผลผลิต โดยมีการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและการตลาดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>โดยเฉพาะจังหวัดมุกดาหาร เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังมีต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ การนำความรู้ด้านงานพัฒนาที่ดินไปปรับใช้กับการผลิตในพื้นที่ของตนเองให้เกิดผลได้อย่างถูกต้อง สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตให้สามารถแข่งขันได้และมีผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จำเป็นต้องเร่งดำเนินการเพื่อเกษตรกรใช้ปัจจัยการผลิตและปลูกพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร และได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรมีตลาดรองรับที่แน่นอน บนฐานความยั่งยืนด้านรายได้และความเข้มแข็งของเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร</p> <p>จังหวัดมุกดาหารมีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด โดยให้ความสำคัญกับการเป็นเมืองเกษตรคุณภาพสูง ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย (1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (2) เกษตรปลอดภัย (3) เกษตรชีวภาพ (4) เกษตรแปรรูปและ (5) เกษตรอัจฉริยะ โดยมุ่งเน้นการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณ คุณภาพ มูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่า (Values) ให้กับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร</p> <p>จังหวัดมุกดาหารเป็นแหล่งปลูกพืชผักเศรษฐกิจที่สำคัญหลายชนิด กลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกพืชผักตามฤดูกาล พืชผักที่สำคัญ ได้แก่ พริก พืชตระกูลกะหล่ำ พืชตระกูลมะเขือ แตง บวบ ฟักทอง หน่อไม้ฝรั่ง โหระพา แมงลัก เป็นต้น ทำให้พบปัญหาการระบาดของศัตรูพืชหลายชนิด ซึ่งปัจจุบันศัตรูพืชได้มีการพัฒนาสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าเคมีได้รวดเร็วและหลายชนิด เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มักใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัด ส่งผลให้เกิดความต้านทานต่อสารป้องกันกำจัดแมลงหลายชนิด จึงเป็นการยากต่อการป้องกันกำจัดด้วยการใช้สารเคมีฉีดพ่นเป็นประจำเพียงอย่างเดียว ดังนั้นจึงต้องใช้หลายๆวิธีผสมผสานกัน จึงจะสามารถลดการระบาดของศัตรูพืชผักได้ ดังนั้นความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืชผักโดยชีววิธีจึงมีความสำคัญ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ดังนั้น โครงการวิจัยนี้ยึดแนวทางการพัฒนาการผลิตและการใช้ประโยชน์ชีวภัณฑ์ คือ แนวทางเกษตรธรรมชาติที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงความสำคัญของแมลงศัตรูธรรมชาติพวกตัวห้ำ ตัวเบียน ได้แก่ แตนเบียนไข่ Thichogramma sp. แมลงหางหนีบ มวนพิฆาต รวมถึงเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราเขียวเมตาโรเซียม ไวรัส NPV แบคทีเรีย Bacillus subtilis แบคทีเรีย Bacillus thuringiensis ไล่เดือนฝอยศัตรูแมลง และเห็ดเรืองแสงสิรินทรีย์ ที่กรมวิชาการเกษตรมุ่งเน้นหาสิ่งทดแทนสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เพื่อลดปัญหาพิษตกค้างของสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อเกษตรกรและผู้บริโภค และยกระดับมาตรฐานการผลิตพืชและผลิตภัณฑ์สู่เกษตรกรปลอดภัยอย่างยั่งยืน</p>
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อยกระดับขีดความสามารถการบริหารจัดการของเกษตรกรแปลงใหญ่ ด้วยการเกษตรสมัยใหม่และแม่นยำ 2. เพื่อส่งเสริมและสาธิตการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่แปลงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้มีศักยภาพ มีความเหมาะสมในการผลิตพืช และใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>เพื่อนำชีวภัณฑ์ของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชผัก และเกษตรกรสามารถผลิตชีวภัณฑ์อย่างง่ายใช้ได้ในพื้นที่ รวมถึงได้รับการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชตามมาตรฐานการเกษตรที่ดีและเหมาะสม(GAP) เพื่อให้เกิดการยอมรับทั้งในมาตรฐานและคุณภาพกระบวนการผลิต</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเป็นการสาธิตวิธีการส่งเสริมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและใส่ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงแก่เกษตรกร 2. เพื่อเป็นการฟื้นฟูทรัพยากรดินที่เสื่อมโทรมให้มีสภาพเหมาะสมต่อกิจกรรมภาคการเกษตร ลดต้นทุนการผลิตและปริมาณการใช้สารเคมีชนิดต่าง ๆ
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 200 ราย พื้นที่เพาะปลูก 1,500 ไร่</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>1. มีแปลงเกษตรกรต้นแบบการผลิตผักใน อ.หัวานใหญ่ ชนิดละ 1 แปลง ได้แก่ พริก ผักตระกูลกะหล่ำ ข้าวโพดหวาน</p> <p>2. เกษตรกรที่ร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10</p> <p>3. เกษตรกรที่ร่วมโครงการ ได้รับการรับรองแหล่งผลิตพืชตามมาตรฐานการเกษตรที่ดีและเหมาะสม(GAP)</p> <p>4. สามารถขยายผลไปยังเกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดภัย อ.เมือง 1 กลุ่ม</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3</p> <p>1. พื้นที่การเกษตรที่ร่วมโครงการ 280 ไร่ ได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน</p> <p>2. เกษตรกรจำนวน 140 ราย ได้รับองค์ความรู้เรื่องการไกลบต่อซังการผลิตการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง</p>
7. พื้นที่เป้าหมาย	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>เกษตรกรในพื้นที่ที่มีศักยภาพปลูกมันสำปะหลัง และเกษตรกรแปลงใหญ่มันสำปะหลัง พื้นที่ทั้ง 7 อำเภอ จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>เกษตรกรผู้ปลูกผักแปลงใหญ่ ในเขต อ.หัวานใหญ่ และอ.เมือง จ.มุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3</p> <p>พื้นที่หมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เป้าหมาย 7 อำเภอๆ ละ 1 หมู่บ้าน รายละเอียดดังนี้</p> <p>1 บ้านป่าพยอม ตำบลเหล่าหมี อำเภอดอนตาล จำนวน 40 ไร่</p> <p>2 บ้านศูนย์ใหม่ ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จำนวน 40 ไร่</p> <p>3 บ้านหนองบัว ตำบลหนองบัว อำเภอดงหลวง จำนวน 40 ไร่</p> <p>4 บ้านหนองนกเขียน ตำบลร่มเกล้า อำเภอนิคมน้ำอ้อม จำนวน 40 ไร่</p> <p>5 บ้านโพธิ์ทอง ตำบลบางทรายน้อย อำเภอหัวานใหญ่ จำนวน 40 ไร่</p> <p>6 บ้านเหล่าน้อย ตำบลหนองสูงใต้ อำเภอหนองสูง จำนวน 40 ไร่</p> <p>7 บ้านห้วยทราย ตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จำนวน 40 ไร่</p>
8. กิจกรรมหลัก	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 ปรับปรุงบำรุงดินพัฒนาเกษตรแม่นยำ พืชเศรษฐกิจมันสำปะหลัง จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาการผลิตและการใช้ประโยชน์ชีวภัณฑ์ เพื่อควบคุมศัตรูพืชของกลุ่มผลิตผักแปลงใหญ่ จ.มุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3 ไกลบต่อซังข้าวและใส่ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สูตรกรมพัฒนาที่ดินเพื่อปรับปรุงดินและเพิ่มผลผลิตข้าว</p>

หัวข้อ	รายละเอียด										
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ปรับปรุงบำรุงดินพัฒนาเกษตรแม่นยำ พืชเศรษฐกิจมันสำปะหลัง จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการการปรับปรุงบำรุง การผลิตมันสำปะหลังคุณภาพ งบประมาณ 162,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ตรวจวิเคราะห์ดิน และปรับปรุงดินตามค่าวิเคราะห์ ดิน งบประมาณ 1,052,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1.3 สร้างกลุ่มเครือข่ายและติดตามแนะนำติดตามและ ประเมินผลโครงการ (ไม่ใช้งบประมาณ)</p> <p>7,674,600 บาท</p> <table border="1" data-bbox="655 730 1442 846"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2,818,600</td> <td>1,214,000</td> <td>1,214,000</td> <td>1,214,000</td> <td>1,214,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>นายอริวัฒน์ สิทธิปัญญาพัฒน์ ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร</p>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	2,818,600	1,214,000	1,214,000	1,214,000	1,214,000
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
2,818,600	1,214,000	1,214,000	1,214,000	1,214,000							
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p>	<p>พัฒนาการผลิตและการใช้ประโยชน์ชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืชของ กลุ่มผลิตผักแปลงใหญ่ จ.มุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 2.1 จัดทำแปลงต้นแบบถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ ชีวภัณฑ์ในการผลิตพืชผัก (ดำเนินงานปี 2568) งบประมาณ 80,000 บาท</p> <ul style="list-style-type: none"> - เตรียมความพร้อมของกลุ่ม ประชุมชี้แจงโครงการ คัดเลือกเกษตรกรที่จะ ทำแปลงต้นแบบชนิดพืชผักละ 1 แปลง ได้แก่ แปลงที่ 1 พริก แปลง ที่ 2 ผักตระกูลกะหล่ำ (คะน้า, กะหล่ำปลี) แปลงที่ 3 ข้าวโพดหวาน - นำชีวภัณฑ์ของกรมวิชาการเกษตรมาใช้ในแปลงเพื่อการป้องกันกำจัด ศัตรูพืชตั้งแต่เริ่มเตรียมแปลงไปจนถึงการเก็บเกี่ยว ตามคำแนะนำของ กรมวิชาการเกษตรในการใช้ชีวภัณฑ์ เช็คข้อมูลของพืชผักทุกสัปดาห์ พื้นที่ปลูกอย่างน้อยชนิดพืชละ 1 งาน - บันทึกข้อมูลต้นทุนการผลิต, ความเสียหายที่เกิดจากโรคและแมลง ศัตรูพืช, ผลผลิตที่ได้ <p>ดำเนินการโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานเกษตรอำเภอหว้านใหญ่</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 2.2 อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีและจัดทำแปลงขยายผล การผลิตพืชผัก และการผลิตชีวภัณฑ์อย่างง่ายให้เกษตรกร (ดำเนินงาน ปี 2569) งบประมาณ 52,600 บาท</p>										

หัวข้อ	รายละเอียด										
	<p>- จัดทำแปลงขยายผลไปยังกลุ่มปลูกผักปลอดภัย อ.เมือง จ.มุกดาหาร</p> <p>- จัดอบรมการใช้ชีวภัณฑ์และการผลิตชีวภัณฑ์ ได้แก่ แตนเบียนไข่ Thichogramma sp. แมลงหางหนีบ มวนพิฆาต เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราเขียวเมตาโรเซียม ไวรัส NPV แบคทีเรีย Bacillus subtilis แบคทีเรีย Bacillus thuringiensis ไล่เดือนฝอยศัตรูแมลง และเห็ดเรืองแสงสิรินทรีย์</p> <p>- เกษตรกรสามารถผลิตชีวภัณฑ์อย่างง่ายไว้ใช้เอง ได้แก่ เห็ดเรืองแสงสิรินทรีย์ ที่ใช้ในการป้องกันกำจัดโรครากปม แมลงหางหนีบ ที่ใช้ควบคุมแมลงศัตรูพืชขนาดเล็ก เช่น เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ ไรขาว กลุ่มไขหนอนผีเสื้อ และหนอนวัย 1-2 เป็นต้น</p> <p>ดำเนินการโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานเกษตรอำเภอหว้านใหญ่ และสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 2.3 ตรวจสอบและให้การรับรองแหล่งผลิตพืช (GAP) (ดำเนินงานปี 2570) งบประมาณ 65,000 บาท</p> <p>ดำเนินการโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานเกษตรอำเภอหว้านใหญ่ และสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 2.4 ติดตามประเมินผล (ดำเนินงานปี 2570) งบประมาณ 18,000 บาท</p> <p>ดำเนินการโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานเกษตรอำเภอหว้านใหญ่ และสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองมุกดาหาร</p> <p>งบประมาณ 375,600 บาท</p> <table border="1" data-bbox="655 1563 1442 1680"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>80,000</td> <td>80,000</td> <td>80,000</td> <td>52,600</td> <td>83,000</td> </tr> </tbody> </table>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	80,000	80,000	80,000	52,600	83,000
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
80,000	80,000	80,000	52,600	83,000							
ผู้รับผิดชอบ	นางสาวปวีณา เขยชุ่ม ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร										
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานเกษตรอำเภอหว้านใหญ่ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองมุกดาหาร										

หัวข้อ	รายละเอียด										
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ไถกลบตอซังข้าวและใส่ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สูตรกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อปรับปรุงดินและเพิ่มผลผลิตข้าว</p> <ol style="list-style-type: none"> ประชุมชี้แจงโครงการ/กิจกรรมแนวทางการดำเนินงานให้เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายได้ทราบ อบรมเชิงปฏิบัติการ จัดงานรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และจัดทำแปลงสาธิต ไถกลบตอซัง/สาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ติดตามโครงการ รายงานผลการดำเนินงาน <p>1,690,800 บาท</p> <table border="1" data-bbox="655 730 1422 846"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>563,600</td> <td>563,600</td> <td>563,600</td> </tr> </tbody> </table> <p>นายอริวัฒน์ สิทธิปริญญาวัฒน์ ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร</p>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	-	-	563,600	563,600	563,600
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
-	-	563,600	563,600	563,600							
<p>9.หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร</p>										
<p>10.ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ.2566-2570</p>										
<p>11.งบประมาณ</p>	<p>9,741,000 บาท งบพัฒนาจังหวัด</p> <table border="1" data-bbox="655 1238 1422 1355"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2,898,600</td> <td>1,294,000</td> <td>1,857,600</td> <td>1,830,200</td> <td>1,860,600</td> </tr> </tbody> </table>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	2,898,600	1,294,000	1,857,600	1,830,200	1,860,600
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
2,898,600	1,294,000	1,857,600	1,830,200	1,860,600							
<p>12.ผลผลิต (output)</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังได้รับการปรับปรุงบำรุงดินด้วยเทคโนโลยีกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน 1,500 ไร่ เกษตรกรลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตให้สามารถแข่งขันได้และมีผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> มีแปลงเกษตรกรต้นแบบการผลิตผักใน อ.หว้านใหญ่ ชนิดละ 1 แปลง ได้แก่ พริก ผักตระกูลกะหล่ำ ข้าวโพดหวาน มีการขยายผลไปยังเกษตรกรกลุ่มปลูกผักปลอดภัย อ.เมือง 1 กลุ่ม เกษตรกรที่ร่วมโครงการ ได้รับการรับรองแหล่งผลิตพืชตามมาตรฐานการเกษตรที่ดีและเหมาะสม(GAP) 										

หัวข้อ	รายละเอียด
	กิจกรรมหลักที่ 3 ผลผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ไม้ผล ไม้ดอกไม้ประดับ พืชผัก ต่อไร่ ของเกษตรกรที่ร่วมโครงการเพิ่มขึ้น
13..ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Out come)	กิจกรรมหลักที่ 1 1. พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความ อุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น กิจกรรมหลักที่ 2 1. เกษตรกรที่ร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น 2. สามารถลดต้นทุนในการผลิตได้ 3. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเพื่อผลิตสินค้าในรูปแบบวิสาหกิจ/สหกรณ์ 4. ผู้บริโภคได้บริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน 5. มีช่องทางการตลาดในการขายผลผลิตมากขึ้น กิจกรรมหลักที่ 3 เกษตรกรที่ร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร
2. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตร มูลค่าสูงที่ยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
3. แนวทางการพัฒนา	สร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มมูลค่าในภาคเกษตร และสนับสนุนภาคการค้าชายแดน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวด้วย Smart Economy City/Smart Mobility City
4. หลักการและเหตุผล	ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในประเด็นด้านสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน บนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว มีเป้าหมาย (1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐาน ชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการ แข่งขัน (2) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอก ถิ่นกำเนิด (3) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ทั่วประเทศ (4) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (5) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) จะเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเตรียมความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้มีความเข้มแข็งเอื้ออำนวยต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การพัฒนาในทุก ๆ ด้านของประเทศ โดยมุ่งเน้นการขยายขีดความสามารถ พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ พลังงาน ดิจิทัล เพื่อยกระดับผลิตภาพของภาคการผลิตและบริการ ลดต้นทุนการผลิตและบริการที่แข่งขันได้ในระดับสากล สนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาคและภูมิภาคอย่างเป็นระบบ</p> <p>ประชากรของจังหวัดมุกดาหารส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งจากสถานการณ์การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรในปัจจุบัน เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการทำการเกษตรที่ถูกต้อง ซึ่งสิ่งจำเป็นที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรได้ดีคือดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ การทำการเกษตรแบบอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนสำคัญอันดับแรกที่ต้องอนุรักษ์คือทรัพยากรดินที่เป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่การเกษตรที่มีความลาดชัน จำเป็นต้องมีการอนุรักษ์ทรัพยากรดินโดยการใช้หญ้าแฝก ซึ่งเป็นหญ้าที่มีระบบรากที่แผ่กว้าง สานกันแน่น หยั่งลึกลงไปใต้ดิน และไม่มี การระบัดเหมือนวัชพืชทั่วไป อีกทั้งโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆในจังหวัดมุกดาหาร เช่น การซ่อมแซมหรือก่อสร้างถนนให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะ ใช้สำหรับการสัญจรและการขนส่งสินค้าเกษตร การก่อสร้างลานตาก ผลผลิตทางการเกษตรก็เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเกษตรกร เพื่อเพิ่มคุณค่า และยกระดับมาตรฐานผลผลิตทางการเกษตรให้ดียิ่งขึ้น และการมีอาคาร ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับเป็นต้นแบบศูนย์การเรียนรู้ ประชาชนทั่วไป หน่วยงาน องค์กร หรือผู้ที่มีความสนใจ สามารถเข้ามา ศึกษาดูงานเพื่อนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต</p> <p>ดังนั้น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ควรมีการจัดทำโครงการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร สำหรับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร ได้มีปัจจัยและโครงสร้างพื้นฐานที่ดีพร้อมสำหรับสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรต่อไป</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยวิธีพืชเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้เกษตรกรตระหนักถึงปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน มีความรู้และเข้าใจวิธีการปลูกและการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำได้อย่างยั่งยืน 2. เพื่อลดปัญหาการชะล้างพังทลายของดินและการสูญเสียธาตุอาหารจากดินในพื้นที่ทำการเกษตรในพื้นที่สูง <p>กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเกษตรกร ในพื้นที่โครงการได้รับความสะดวกปลอดภัยในการเดินทาง 2. ผู้ประกอบการขนส่ง สามารถใช้ประโยชน์จากสายทางและการขนส่งลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดและโรงงานอุตสาหกรรม <p>กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร อำเภอคำชะอี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพได้ยั่งยืนและมีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง 2. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน 3. เพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐานให้เกิดความยั่งยืนโดยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและการใช้เทคโนโลยี <p>กิจกรรมหลักที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ 2. เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ไม่มีลานตากผลผลิตทางการเกษตร 3. เพื่อเป็นการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมในพื้นที่และการขนส่งสินค้าเกษตร <p>กิจกรรมหลักที่ 5 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเรือนจำชั่วคราวนาโสก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างถนนคอนกรีตได้มาตรฐาน 2. เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 3. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
	4. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์อำนวยความสะดวกแก่น้องประชาชนทั่วไป ที่เข้ามาศึกษาดูงาน เกษตรทฤษฎีใหม่สู่การปฏิบัติตามภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมกับภูมิสังคม สู่ “โคก หนอง นา โมเดล”
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยวิธีพืชเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน</p> <p>1. ผู้นำชุมชน/เกษตรกร ทั้ง 100 ราย สามารถนำข้อมูลองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ต่อไป ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก จำนวน 1,000,000 กกล้า</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร เส้นทางคมนาคมการขนส่งสินค้าในเขตพื้นที่ อำเภอนิคมน้ำจืด อำเภอดอนตาล อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ได้รับการพัฒนา 4 สายทาง</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร อำเภอคำชะอี</p> <p>1. มีก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ในพื้นที่อำเภอคำชะอี จำนวน 36 แห่ง</p> <p>2. อำเภอคำชะอีมีลานตากผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 5 แห่ง</p> <p>3. มีการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม/สะพานท่อลอดเหลี่ยม จำนวน 13 แห่ง</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>1. มีลานตากผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 5 แห่ง</p> <p>2. ถนนในพื้นที่อำเภอหว้านใหญ่ได้รับการซ่อมแซมผิวจราจรลูกรัง จำนวน 4 สายทาง</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 5 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเรือนจำชั่วคราวนาโสก</p> <p>1. มีอาคารศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 1 หลัง</p> <p>2. มีถนนคอนกรีตสำหรับใช้สัญจรในบริเวณศูนย์ฯ</p>
7. พื้นที่เป้าหมาย	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยวิธีพืชเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน</p> <p>เกษตรกรในพื้นที่ร่วม จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งพื้นที่ 7 อำเภอ จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>จำนวนสายทางที่ดำเนินการทั้งสิ้น 4 สายทาง ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับปรุงถนนสาย มท.4013 แยก ทล.2116- บ้านนาจาน อำเภอ นิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร 2. ปรับปรุงถนนสาย มท.3016 แยก ทล.212- บ้านนาโพธิ์ อำเภอ ดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร 3. ปรับปรุงปรับปรุงถนนสาย มท.005 ถนนเชื่อมต่อสะพานโคกตะแบง สามัคคี บ้านโคกตะแบง ตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร 4. ปรับปรุงถนนสาย มท.006 ถนนเชื่อมต่อสะพานโป่งแคนเหล่าชุมชน บ้านสามขัว ตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร <p>กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร อำเภอ คำชะอี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พื้นที่อำเภอคำชะอี มีการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 36 แห่ง 2. พื้นที่อำเภอคำชะอี มีการก่อสร้างลานตากผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 5 แห่ง 3. พื้นที่อำเภอคำชะอี มีการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม/สะพานท่อลอดเหลี่ยม จำนวน 13 แห่ง <p>กิจกรรมหลักที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>พื้นที่อำเภอหว้านใหญ่</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 5 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเรือนจำ ชั่วคราวนาโสก</p> <p>เรือนจำชั่วคราวนาโสก หมู่ที่ 13 ตำบลนาโสก อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร</p>
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	<p>จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยวิธีพืชเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน</p> <p>การส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำให้กับเกษตรกร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ 2. ส่งเสริมการจัดทำหมูบ้านนำร่องการปลูกหญ้าแฝกร่วมกับไม้ผล ไม้ยืนต้น/แปลงเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด										
<p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>3. จัดกิจกรรมรณรงค์การปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ</p> <p>4. สร้างเกษตรกรต้นแบบ</p> <p>5. ร่วมประชุมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการ</p> <p>7,000,000 บาท</p> <table border="1" data-bbox="643 450 1441 568"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2,200,000</td> <td>1,200,000</td> <td>1,200,000</td> <td>1,200,000</td> <td>1,200,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>นายอริวัฒน์ สิทธิภิญญาพัฒน์ ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร</p>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	2,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
2,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000							
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร</p> <p>ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม จำนวน 4 สาย</p> <p>1. โครงการปรับปรุงถนนสาย มท.4013 แยก ทล.2116- บ้านนาจาน อำเภอนิคมน้ำอ้อม จังหวัดมุกดาหาร งบประมาณ 23,600,000.00 บาท</p> <p>2. โครงการปรับปรุงถนนสาย มท.3016 แยก ทล.212- บ้านนาโพธิ์ อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร งบประมาณ 14,500,000.00 บาท</p> <p>3. โครงการปรับปรุงถนนสาย มท.005 ถนนเชื่อมต่อสะพานโคกตะแบงสามัคคี บ้านโคกตะแบง ตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร งบประมาณ 10,500,000.00 บาท</p> <p>4. โครงการปรับปรุงถนนสาย มท.006 ถนนเชื่อมต่อสะพานโป่งแคนเหล่า ชุมเงิน บ้านสามขัว ตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร 260,345,000 บาท</p> <table border="1" data-bbox="643 1352 1441 1503"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>99,445,000</td> <td>95,700,000</td> <td>65,200,000</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <p>นายจำรัส ชัยมณี ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงชนบทภูเก็ต รักษา ราชการแทน ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงชนบทมุกดาหาร แขวงทางหลวงชนบทมุกดาหาร</p> <p>-</p>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	99,445,000	95,700,000	65,200,000	-	-
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
99,445,000	95,700,000	65,200,000	-	-							
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</p>	<p>พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร อำเภอคำชะอี</p> <p>1. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ในพื้นที่อำเภอคำชะอี จำนวน 36 แห่ง</p> <p>1.1 โครงการก่อสร้างถนน คสล. สายเลียบลำห้วยน้อย หมู่ 2 บ้านซ่ง กว้าง 3.00 เมตร ยาว 700.00 เมตร หนา 0.15 เมตร งบประมาณ 1,141,000 บาท</p>										

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>1.2 โครงการก่อสร้างถนน คสล. สายป่าช้าบ้านโนนก่อไปโค้งนาหลวง (รีสอร์ท) หมู่ 5 บ้านโนนก่อ กว้าง 4.00 เมตร ยาว 350.00 เมตร หนา 0.15 เมตร งบประมาณ 759,000 บาท</p> <p>1.3 โครงการก่อสร้างถนน คสล. สายโนนก่อ-หนองตาเลอะ หมู่ 5 บ้านโนนก่อ กว้าง 5.00 เมตร ยาว 1,850.00 เมตร หนา 0.15 เมตร งบประมาณ 4,997,000 บาท</p> <p>1.4 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเพื่อการเกษตร หมู่ 3 บ้านห้วยทราย กว้าง 4 เมตร ยาว 215 เมตร หนา 0.15 เมตร มีปริมาตรไม่น้อยกว่า 860 ตารางเซนติเมตร งบประมาณ 495,000 บาท</p> <p>1.5 โครงการก่อสร้างถนนลูกรังเข้าพื้นที่การเกษตรสายนาห้วยเปลือย หมู่ 13 บ้านห้วยทราย กว้าง 4.00 เมตร ยาว 1,100 เมตร ถมดินหนาพื้นทางหนาเฉลี่ย 0.50 เมตร ลงลูกรังผิวทางหนาเฉลี่ย 0.15 เมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>1.6 โครงการก่อสร้างถนน คสล. สายเรียบคลองส่งน้ำชลประทาน หมู่ 4 บ้านดงยาง กว้าง 3 เมตร รวมระยะทาง 1.700 กม. งบประมาณ 3,890,000 บาท</p> <p>1.7 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายบ้านน้ำเที่ยง หมู่ 10 บ้านน้ำเที่ยง กว้าง 4.00 เมตร ยาว 230 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่เทคอนกรีตไม่น้อยกว่า 920 ตารางเมตร 230.00 เมตร หนา 0.15 เมตร งบประมาณ 497,800 บาท</p> <p>1.8 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายบ้านแพง สายที่ 1 หมู่ 6 บ้านแพง กว้าง 5.00 เมตร ยาว 175 เมตร งบประมาณ 498,000 บาท</p> <p>1.9 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายบ้านแมต สายที่ 1 หมู่ 5 บ้านแมต กว้าง 3.00 เมตร ยาว 300 เมตร งบประมาณ 495,000 บาท</p> <p>1.10. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายบ้านแมต สายที่ 1 หมู่ 10 บ้านแมต กว้าง 3.00 เมตร ยาว 300 เมตร งบประมาณ 495,000 บาท</p> <p>1.11 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ 9 บ้านหนองปลาชิว กว้าง 4.00 เมตร ยาว 230 เมตร หนาเฉลี่ย 0.15 เมตร หรือพื้นที่จราจรไม่น้อยกว่า 920.00 ตร.ม.รวมระยะทางดำเนินการ 23,000 ม. งบประมาณ 498,800 บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>1.12 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ 8 บ้านม่วง กว้าง 4.00 เมตร ยาว 226 เมตร หนาเฉลี่ย 0.15 เมตร หรือพื้นที่จราจรไม่น้อยกว่า 904.00 ตร.ม. รวมระยะทางดำเนินการ 226.00 ม. งบประมาณ 499,300 บาท</p> <p>1.13 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ 7 บ้านโพน กว้าง 4.00 เมตร ยาว 230 เมตร หนาเฉลี่ย 0.15 เมตร หรือพื้นที่จราจรไม่น้อยกว่า 920.00 ตร.ม. รวมระยะทางดำเนินการ 230.00 ม. งบประมาณ 499,300 บาท</p> <p>1.14 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเรียบถนนห้วยอีต่าง หมู่ 6 บ้านแซ่ กว้าง 4.00 เมตร ยาว 3,000 เมตร หนาเฉลี่ย 0.15 เมตร พร้อมไหล่ทางข้างละ 0.50 เมตร มีปริมาตรไม่น้อยกว่า 12,000 ตร.ม. งบประมาณ 6,873,000 บาท</p> <p>1.15 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายบ้านโคกสว่าง หมู่ 7 บ้านโคกสว่าง สายที่ 1 กว้าง 4.00 เมตร ยาว 230 เมตร หนา 0.15 เมตร งบประมาณ 498,000 บาท</p> <p>1.16 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายบ้านเหล่าสร้างถ่อ หมู่ 6 บ้านเหล่าสร้างถ่อ สายที่ 1 กว้าง 4.00 เมตร ยาว 230 เมตร หนา 0.15 เมตร งบประมาณ 498,000 บาท</p> <p>1.17 โครงการงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางบ้านดอนป่าแคน - ภูธงนายนายพาย โคตรพันธ์ หมู่ที่ 4 บ้านดอนป่าแคน ผิวจราชจร กว้าง 4.00 เมตร ระยะทาง 700.00 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า 2,800.00 ตารางเมตร ไหล่ทางข้างละ 0.50 เมตร งบประมาณ 1,510,000 บาท</p> <p>1.18 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางนากอไผ่ไปนานกเขียน หมู่ที่ 1 บ้านเหล่าสร้างถ่อ ผิวจราชจร กว้าง 4.00 เมตร ระยะทาง 750 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า 3,000 ตารางเมตร ไหล่ทางข้างละ 150 เมตร งบประมาณ 1,547,711 บาท</p> <p>1.19 กิจกรรมย่อยที่ 19 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางนาเหนือไปนานกเขียน หมู่ที่ 6 บ้านเหล่าสร้างถ่อ ผิวจราชจร กว้าง 4.00 เมตร ระยะทาง 240 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า 960 ตารางเมตร พร้อมลูกรังไหล่ทางข้างละ 0.30 เมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>1.20 โครงการงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายบ้านบาก - ฝายน้ำล้นห้วยทราย หมู่ที่ 1 บ้านบาก ผิวจราชจร กว้าง 5.00 เมตร ยาว</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>3,000 เมตร หนา 0.15 เมตร พร้อมลงลูกรังไหล่ทางกว้างข้างละ 0.00-0.50 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 15,000 ตารางเมตร งบประมาณ 7,676,000 บาท</p> <p>1.21 โครงการงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางนาเหล่า หลวง หมู่ที่ 1 บ้านบาก ผิวจราจรกว้าง 45.00 เมตร ยาว 800 เมตร หนา 0.15 เมตร พร้อมลงลูกรังไหล่ทางกว้างข้างละ 0.00-0.50 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 3,200 ตารางเมตร งบประมาณ 1,573,000 บาท</p> <p>1.22 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางฝายน้ำล้น - สามแยกต้นไทร บ้านคำบก หมู่ที่ 6 ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ยาว 1,000 เมตร หนา 0.15 เมตร พร้อมลงลูกรังไหล่ทางกว้างข้างละ 0.00-0.05 เมตร หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า 4,000 ตารางเมตร งบประมาณ 1,966,000 บาท</p> <p>1.23 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางนาคำแฮด บ้านบาก หมู่ที่ 1 ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ยาว 605 เมตร หนา 0.15 เมตร พร้อมลงลูกรังไหล่ทางกว้างข้างละ 0.00-0.05 เมตร หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า 2,420 ตารางเมตร งบประมาณ 1,189,000 บาท</p> <p>1.24 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ 5 ไปพื้นที่ การเกษตร บ้านโนนสว่าง ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ยาว 229 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 916 ตารางเมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>1.25 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ 1 ไปพื้นที่ การเกษตรนาคนกเขียน บ้านคำชะอี ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ยาว 229 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 916 ตารางเมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>1.26 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ 14 ไปพื้นที่ การเกษตร นาสนาม บ้านคำชะอี สนาม ผิวจราจรกว้าง 5.00 เมตร ยาว 185 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 925 ตารางเมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>1.27 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ 2 ไปพื้นที่ การเกษตรป่าชุมชน บ้านกกไฮ ผิวจราจรกว้าง 5.00 เมตร ยาว 185 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 925 ตารางเมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>1.28 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ 5 ไปพื้นที่การเกษตร ห้วยไก่อผู้ บ้านโนนสว่าง ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ยาว 229 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 916 ตารางเมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>1.29 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ 6 ไปพื้นที่การเกษตรวัดภู บ้านหนองกะปาด ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ยาว 229 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 916 ตารางเมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>1.30 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ 10 บ้านน้ำเที่ยงสาย ห้วยป่าช้าเก่า ระยะทาง 1.500 กิโลเมตร ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ไหล่ทางกว้างข้างละ 0.25 เมตร งบประมาณ 2,910,000 บาท</p> <p>1.31 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายนาโคกสูงไปหนองโสกโดน หมู่ที่ 6 บ้านเหล่าสร้างถ่อ ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ระยะทาง 240 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า 960 ตารางเมตร พร้อมลูกรังไหล่ทางข้างละ 0.30 เมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>1.32 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายนาหนองบัว หมู่ที่ 6 บ้านเหล่าสร้างถ่อ ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ระยะทาง 240 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า 960 ตารางเมตร พร้อมลูกรังไหล่ทางข้างละ 0.30 เมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>1.33 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายนาเมืองไปนาคเกษียน หมู่ที่ 6 บ้านเหล่าสร้างถ่อ ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ระยะทาง 240 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า 960 ตารางเมตร พร้อมลูกรังไหล่ทางข้างละ 0.30 เมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>1.34 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านเหล่าสร้างถ่อไปนาคอไผ่ หมู่ที่ 1 บ้านเหล่าสร้างถ่อ ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ระยะทาง 240 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า 960 ตารางเมตร พร้อมลูกรังไหล่ทางข้างละ 0.30 เมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>1.35 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านเหล่าสร้างถ่อไปนาคำพัง หมู่ที่ 1 บ้านเหล่าสร้างถ่อ ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ระยะทาง 240 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า 960 ตารางเมตร พร้อมลูกรังไหล่ทางข้างละ 0.30 เมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>1.36 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านเหล่าสร้างถ่อไปภูถ้ำเจีย หมู่ที่ 1 บ้านเหล่าสร้างถ่อ ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร ระยะทาง 240</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า 960 ตารางเมตร พร้อม ลู่รังไหล่ทางข้างละ 0.30 เมตร งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>2. ก่อสร้างลานตากผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่อำเภอคำชะอี จำนวน 5 แห่ง</p> <p>2.1 โครงการก่อสร้างลานคอนกรีตตากผลผลิตทางการเกษตร (วัดป่า สามัคคีธรรม) หมู่ 2 บ้านซ่ง กว้าง 30.00 เมตร ยาว 30.00 เมตร หนา 0.15 เมตร งบประมาณ 499,000 บาท</p> <p>2.2 โครงการก่อสร้างลานคอนกรีตตากผลผลิตทางการเกษตร (ร้านค้า ชุมชน) หมู่ 5 บ้านโนนก่อ กว้าง 30.00 เมตร ยาว 30.00 เมตร หนา 0.15 เมตร งบประมาณ 499,000 บาท</p> <p>2.3 โครงการก่อสร้างลานคอนกรีตตากผลผลิตทางการเกษตร (วัด สว่างเวฬุวัน) หมู่ 5 บ้านโนนก่อ กว้าง 30.00 เมตร ยาว 30.00 เมตร หนา 0.15 เมตร งบประมาณ 499,000บาท</p> <p>2.4 โครงการก่อสร้างลานคอนกรีตตากผลผลิตทางการเกษตร (ที่ สาธารณะประโยชน์) หมู่ 6 บ้านซ่ง กว้าง 30.00 เมตร ยาว 30.00 เมตร หนา 0.15 เมตร งบประมาณ 499,000 บาท</p> <p>2.5 โครงการก่อสร้างลานคอนกรีตอเนกประสงค์ บ้านดงภู(คุ้มโนนน้ำ แซบ) หมู่ที่ 5 ตำบลน้ำเที่ยง ขนาดกว้าง 18.00 เมตร ยาว 21.00 เมตร หนา 0.15 เมตร พื้นที่ไม่น้อยกว่า 378 ตารางเมตร งบประมาณ 210,000 บาท</p> <p>3. ก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม/สะพานท่อลอดเหลี่ยมในพื้นที่อำเภอคำชะอี จำนวน 13 แห่ง</p> <p>3.1 โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม คสล. ข้ามลำห้วยคันเทตอนบน หมู่ 5 บ้านโนนสว่าง กว้าง 2.40 เมตร สูง 2.10 เมตร ยาว 5.00 เมตร 3 ช่อง งบประมาณ 500,000 บาท</p> <p>3.2 โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม คสล. ข้ามลำห้วยกอก หมู่ 3 บ้านเหล่า กว้าง 2.40 เมตร สูง 2.10 เมตร ยาว 5.00 เมตร 3 ช่อง งบประมาณ 560,000 บาท</p> <p>3.3 โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม ชนิดหลายช่อง ลำห้วยทรายน้อย หมู่ 3 บ้านหนองเอี่ยนดง ขนาด 2 ช่อง 3.30 เมตร x 3.30 เมตร ยาว 5 เมตร ทำมุม 30 องศา งบประมาณ 683,000บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>3.4 โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็ก ณ ลำห้วยล่าง ช้าง หมู่ที่ 6 บ้านเหล่าสร้างถ่อ ขนาด 3 ช่องระบายน้ำ 2.10 x 2.10 เมตร ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร งบประมาณ 393,555 บาท</p> <p>3.5 โครงการงานก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมชนิด 5 ช่อง (ข้ามห้วยใหญ่ ช่วงนาอาจารย์แสง) หมู่ที่ 5 บ้านโนนป่าแดง กว้างช่องละ 3.00 เมตร ยาว 5.00 เมตร สูง 3.00 เมตร งบประมาณ 1,009,000 บาท</p> <p>3.6 โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็ก ณ ลำห้วยฝั่ง หมู่ที่ 1 บ้านเหล่าสร้างถ่อ ขนาด 3 ช่องระบายน้ำ 2.40 x 2.40 เมตร ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร งบประมาณ 495,141 บาท</p> <p>3.7 โครงการก่อสร้างสะพานท่อลอดเหลี่ยม คสล. บ้านแมต หมู่ 10 สะพานท่อลอดเหลี่ยม คสล. Box Culverts 2-2.40 x 2.40 เมตร ยาว 8.00 เมตร งบประมาณ 495,141 บาท</p> <p>3.8 โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมชนิด 5 ช่อง (สายทางดอนป่า แคน-ภูชี้เสือ ช่วงหน้าวัดสามัคคี) หมู่ที่ 4 บ้านดอนป่าแคน กว้างช่องละ 3.00 เมตร ยาว 5.00 เมตร สูง 3.00 เมตร งบประมาณ 1,009,000 บาท</p> <p>3.9 โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็กข้ามห้วยกุด ชี้ควาย หมู่ที่ 3 บ้านค้อ ขนาด 2 ช่อง x 2.40 เมตร 2.40 เมตร ความยาว 4.00 เมตรทำมุม 30 องศาับแนวตั้งฉากแนวทาง งบประมาณ 278,505 บาท</p> <p>3.10 โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็กข้ามห้วยโสก ชี้ไก่ หมู่ที่ 3 บ้านค้อ ขนาด 3 ช่อง x 2.70 เมตร 2.40 เมตร ความยาว 4.00 เมตรทำมุม 45 องศาับแนวตั้งฉากแนวทาง งบประมาณ 436,521 บาท</p> <p>3.11 โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็ก ณ ลำห้วย ปอพาน หมู่ที่ 1 บ้านเหล่าสร้างถ่อ ขนาด 4 ช่อง ระบายน้ำ 3.00 x 2.70 เมตร ผิวจราจรกว้าง 4.00 เมตร งบประมาณ 734,739 บาท</p> <p>3.12 โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม ชนิด 5 ช่อง (ข้ามห้วยกุดจิก ตอนล่าง ช่วงนา นายหว่าง รูปคม) หมู่ที่ 6 บ้านหนองสระพัง กว้างช่อง ละ 3.00 เมตร ยาว 5.00 เมตร สูง 3.00 เมตร งบประมาณ 1,009,000 บาท</p> <p>3.13 โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม ชนิด 5 ช่อง (ข้ามห้วยกุดจิก ตอนล่าง ช่วงนา อ.รีนเริง) หมู่ที่ 6 บ้านหนองสระพัง กว้างช่องละ 3.00 เมตร ยาว 5.00 เมตร สูง 3.00 เมตร งบประมาณ 1,009,000 บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด										
<p>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเรือนจำชั่วคราว</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 5.1 ก่อสร้างอาคารศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง งบประมาณ 491,900 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 5.2 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ปริมาตร 2,800 ตารางเมตร (4.00 ม. x 700 ม. X 0.15 ม.) งบประมาณ 1,704,000 บาท</p> <p>5,319,900 บาท</p> <table border="1" data-bbox="643 618 1445 741"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>3,124,000</td> <td>2,195,900</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <p>นายวัฒนา พิพิทธภักดิ์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดมุกดาหาร เรือนจำจังหวัดมุกดาหาร</p>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	-	3,124,000	2,195,900	-	-
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
-	3,124,000	2,195,900	-	-							
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>กิจกรรมหลัก 1 สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลัก 2 แขวงทางหลวงชนบทมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลัก 3 ที่ทำการปกครองอำเภอคำชะอี</p> <p>กิจกรรมหลัก 4 ที่ทำการปกครองอำเภอหว้านใหญ่</p> <p>กิจกรรมหลัก 5 แขวงทางหลวงมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลัก 6 เรือนจำจังหวัดมุกดาหาร</p>										
<p>10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570</p>										
<p>11. งบประมาณ</p>	<p>634,181,373 บาท งบพัฒนาจังหวัด</p> <table border="1" data-bbox="643 1301 1445 1413"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>161,336,417</td> <td>219,715,417</td> <td>129,307,113</td> <td>61,911,213</td> <td>61,911,213</td> </tr> </tbody> </table>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	161,336,417	219,715,417	129,307,113	61,911,213	61,911,213
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
161,336,417	219,715,417	129,307,113	61,911,213	61,911,213							
<p>12. ผลผลิต (Output)</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>1. เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปได้รับความรู้ มีความเข้าใจในเรื่อง การปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อความยั่งยืนทางการเกษตร จำนวน 100 ราย</p> <p>2. มีแปลงเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและฝึกปฏิบัติ โดยการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกร่วมกับไม้ผลไม้ยืนต้น/แปลงเกษตร จำนวน 100 ไร่</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร มีการปรับปรุงเส้นทางคมนาคม จำนวน 4 สายทาง</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร อำเภอคำชะอี</p>										

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>1. มีก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ในพื้นที่ อำเภอดำชะอี จำนวน 36 แห่ง</p> <p>2. อำเภอดำชะอีมีลานตากผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 5 แห่ง</p> <p>3. มีการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม/สะพานท่อลอดเหลี่ยม จำนวน 13 แห่ง</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>1. มีลานตากผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 5 แห่ง</p> <p>2. ถนนในพื้นที่อำเภอดำชะอีได้รับการซ่อมแซมผิวจราจร จำนวน 4 สายทาง</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 5 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเรือนจำชั่วคราวนาโสก</p> <p>1. เรือนจำชั่วคราวนาโสกมีอาคารศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 1 หลัง</p> <p>2. เรือนจำชั่วคราวนาโสกมีถนนคอนกรีตสำหรับใช้สัญจรในบริเวณศูนย์ฯ</p>
<p>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับเรื่องการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อความยั่งยืนทางการเกษตร ไปปรับใช้ในพื้นที่การเกษตรของตนเองได้</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>1. สามารถลดระยะเวลาในการขนส่งลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดและโรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>2. ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ผู้ประกอบการ ได้รับความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินทาง</p> <p>3. โครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดได้รับการพัฒนาปรับปรุง เพื่อแก้ไขปัญหาการเดินทาง การประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรองรับการเจริญเติบโตในอนาคต</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3</p> <p>1. เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายให้สามารถยกระดับรายได้ และเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ</p> <p>2. ขยายโอกาสการเข้าถึงและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาช่วยแก้ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ห่างไกล</p> <p>3. เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และสร้างความเข้มแข็งฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>4. ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยสร้างและพัฒนาเปลี่ยนแปลงในชุมชน</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลผลิตทางการเกษตรของประชาชนไม่ได้รับความเสียหาย 2. สามารถลดระยะเวลาในการขนส่งลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดและโรงงานอุตสาหกรรม 3. ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ผู้ประกอบการ ได้รับความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินทาง <p>กิจกรรมหลักที่ 5 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเรือนจำชั่วคราวนาโสภ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยงานราชการ , กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ , นักท่องเที่ยว , ประชาชนทั่วไป เข้ามาศึกษา ต่อยอดนำเอาองค์ความรู้ ไปประยุกต์ใช้ถ่ายทอดแก่ผู้มีความสนใจต่อไป 2. เรือนจำชั่วคราวนาโสภ เป็นต้นแบบศูนย์การเรียนรู้แบบเกษตรทฤษฎีใหม่ 3. เรือนจำชั่วคราวนาโสภ เป็นศูนย์กิจกรรมธรรมชาติ 4. เรือนจำชั่วคราวนาโสภ เป็นแหล่งส่งเสริมการเกษตรเชิงท่องเที่ยว

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืนของ กลุ่มจังหวัดสนุก
2. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนและสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน ความปลอดภัยแบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
3. หลักการและเหตุผล	<p>1. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ ต่อยอดอดีต ปรับปัจจุบัน และสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต ซึ่งขณะนี้ภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการที่อาจลดทอนความสามารถในการแข่งขัน อาทิ การแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้นในกลุ่มสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นปัจจัยที่ไม่อาจควบคุมได้ มาตรฐานด้านความปลอดภัยในระดับนานาชาติที่เข้มงวดขึ้น ต้นทุนในการจัดหาน้ำเพื่อการเกษตรและค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ ฉบับที่ 23 การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (03) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐาน ความปลอดภัยฯ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ที่มุ่งเน้นในการเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดิน การเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างเหมาะสม ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม</p> <p>3. นโยบายรัฐบาล ข้อ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย และนโยบายเร่งด่วนที่ 4 การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และพัฒนานวัตกรรม</p> <p>4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายความว่า 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง</p> <p>5. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ยกระดับการผลิตสินค้าการเกษตรมูลค่าสูง และสร้างมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย</p> <p>ผู้ผลิตสินค้าทางการเกษตร หรือเกษตรกร จำเป็นต้องมีการฝึกฝน เรียนรู้ และพัฒนาเทคนิคในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าทางการเกษตร เพื่อให้สามารถเพิ่มรายได้มากขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีสำหรับเกษตรกรในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับรายได้ของเกษตรกรและผู้ประกอบการแปรรูป รวมทั้งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ สามารถแข่งขันในตลาดทั้งในและต่างประเทศได้ ซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีแหล่งน้ำที่สำคัญในการทำการเกษตรของประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แม่น้ำโขง ที่เป็นแม่น้ำที่ทำหน้าที่เสมือนเส้นเลือดหล่อเลี้ยงคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นแหล่งทรัพยากรน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค การเกษตร อุตสาหกรรม และการประมง</p> <p>พื้นที่ลุ่มน้ำโขงในประเทศไทย ประกอบด้วยแม่น้ำโขง และแม่น้ำสาขาจำนวนมาก โดยเฉพาะในพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ซึ่งประกอบไปด้วย ลำน้ำสงคราม ลำน้ำอูน ลำน้ำพุง ลำน้ำก่ำ ลำน้ำห้วยบางทราย ลำน้ำห้วยมุก และลำน้ำห้วย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>บังอี่ ซึ่งจะไหลลงสู่แม่น้ำโขง ทั้งนี้ ในพื้นที่จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร มีพื้นที่ติดกับแม่น้ำโขง รวมระยะทาง 225 กิโลเมตร ซึ่งตามบริเวณริมลำน้ำสาขาและแม่น้ำโขง จะมีเกษตรกรที่อาศัยอยู่และมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก พบว่าเกษตรกรยังมีการใช้สารเคมีทางการเกษตรสูง โดยเฉพาะในพืชผักทำให้มีสารเคมีตกค้างอยู่ตามต้นพืชและพื้นผิวดิน ซึ่งเมื่อถึงฤดูฝน น้ำฝนก็จะชะล้างเอาสารเคมีทางการเกษตรต่างๆ ไหลลงสู่แม่น้ำ ส่งผลให้คุณภาพน้ำในแม่น้ำโขงและลุ่มน้ำสาขาเสื่อมโทรม อีกทั้งเกษตรกรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 2 ส่วนใหญ่มีการใช้ทรัพยากรดิน โดยไม่คำนึงถึงผลเสียของปุ๋ยเคมีสังเคราะห์ และการใช้ปุ๋ยเคมีสังเคราะห์เพียงอย่างเดียว ก่อให้เกิดความไม่สมดุลในแร่ธาตุกายภาพ และชีวภาพของดิน ทำให้สิ่งมีชีวิตที่มีประโยชน์ในดินนั้นสูญหาย สูญเสียความสามารถในการดูดซับแร่ธาตุ ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชและปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>ปัจจุบันสถานการณ์ปุ๋ยเคมีของโลก มีการปรับราคาสูงขึ้น เนื่องจากประเทศอินเดีย และประเทศจีน ซึ่งเป็นแหล่งนำเข้าหลักของประเทศไทย ได้มีนโยบายชะลอการส่งออกแม่ปุ๋ย (สารเคมีสังเคราะห์ทางการเกษตร) และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ผู้ผลิตปุ๋ยรายใหญ่ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน มีการใช้ปุ๋ยในประเทศมากขึ้น จึงส่งออกน้อยลง มีผลกระทบต่อประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยนำเข้าแม่ปุ๋ย (สารเคมีสังเคราะห์ทางการเกษตร) ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 98 ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น และราคาปุ๋ยเคมีในท้องตลาดปรับตัวสูงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และยังส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตของเกษตรกรโดยตรง</p> <p>เกษตรกรในพื้นที่ มีความต้องการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการเพาะปลูก โดยขอให้หน่วยงานภาครัฐสนับสนุนให้มีการทำเกษตรปลอดภัย โดยการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างจริงจัง โดยเฉพาะเกษตรกรผู้ปลูกพืชผักบริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง ในการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตแบบเคมีสู่กระบวนการผลิตพืชผักปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อเป็นการรักษาสมดุลของธรรมชาติ พื้นฟูระบบนิเวศของแม่น้ำโขงและลุ่มน้ำสาขา และแก้ไขปัญหาทรัพยากรดินในการเพาะปลูกของเกษตรกรในพื้นที่</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จึงเห็นควรส่งเสริมให้เกษตรกรของกลุ่มจังหวัดฯ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และสารชีวภัณฑ์ทางการเกษตร</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>รวมถึงการสร้างการรับรู้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ทั้งปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์ทางการเกษตร เพื่อลดภาระต้นทุนการผลิตของเกษตรกร รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าทางการเกษตร โดยการนำเอา งานวิจัย และนวัตกรรมทางการเกษตรมาใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าทางการเกษตรของเกษตรกรในกลุ่มจังหวัด และเพิ่มปริมาณผลผลิตให้กับเกษตรกร</p> <p>(ความจำเป็น และสิ่งที่ได้จากการดำเนินงานโครงการ)</p> <p>ความจำเป็น : จำเป็นเร่งด่วนมาก เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผลิตด้านการเกษตรในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงและลุ่มน้ำสาขา ในการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในกลุ่มจังหวัด และเป็นการส่งเสริมเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต ในลักษณะการบูรณาการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดต่อไป</p>
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพ ปุ๋ยชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์ทางการเกษตรด้วยงานวิจัยและนวัตกรรม ในการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 2) เพื่อลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร 3) เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงและลุ่มน้ำสาขาด้านการเกษตร
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) เกษตรกรร้อยละ 100 ของจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพ ปุ๋ยชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์ต่างๆ ในภาคการเกษตร 2) เกษตรกรร้อยละ 90 ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP
6. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกร ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงและลุ่มน้ำสาขาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จำนวน 900 ราย (จ.นครพนม 360 คน, จ.สกลนคร 360 คน,จ.มุกดาหาร 180 คน)
7. กิจกรรมหลักของโครงการ	ผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพ ปุ๋ยชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์ บรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เพื่อลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	การผลิตและการใช้ปุ๋ยชีวภาพ (ละลายฟอสเฟส และแทนแดง) เพื่อช่วยในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช (งบประมาณ 831,750 บาท) กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ขยายผลงานวิจัยการผลิตปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟส ของกรมวิชาการเกษตร ในห้องปฏิบัติการ เพื่อผลิตปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟส ให้กับเกษตรกรของกลุ่มจังหวัดภาค

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ในการเพิ่มประสิทธิภาพของปุ๋ยอินทรีย์ต่อกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร และเพิ่มปริมาณผลผลิตทางการเกษตร (งบประมาณ 69,900 บาท)</p> <p>ดำเนินการโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม (ดำเนินการผลิต) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม/มุกดาหาร/สกลนคร (นำไปใช้ประโยชน์)</p> <p>เนื่องจากฟอสฟอรัสในดินมาจากการใช้ปุ๋ยเคมีฟอสเฟตที่ใส่ลงดินให้กับพืชขณะปลูก แต่พืชสามารถดูดใช้ได้บางส่วน จึงเกิดประโยชน์น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับราคาปุ๋ย และส่วนใหญ่ยังคงเหลือในดิน โดยดินยึดตรึงเอาไว้ ดังนั้น หากมีการใช้ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟส ฟอสฟอรัสในดินก็จะเพิ่มขึ้น เกษตรกรก็จะลดการใช้ปุ๋ยฟอสเฟต ซึ่งฟอสฟอรัสในดินถือเป็นประโยชน์ที่สำคัญต่อพืชได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นปัจจัยสำคัญของการทำเกษตรอินทรีย์ เพราะสามารถนำมาใช้ร่วมกับหินฟอสเฟสตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนเกษตรกรในการใช้ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟส เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (9 ต้น) (งบประมาณ 69,900บาท) จำนวน 3 จังหวัด - ค่าร่ำอ่อนละเอียด จำนวน 900 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 25 บาท เป็นเงิน 22,500 บาท - ข้าวฟ่างขาวลายงา จำนวน 450 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 30 บาท เป็นเงิน 13,500 บาท - มูลวัวแห้งบดละเอียด จำนวน 1,800 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 12 บาท เป็นเงิน 21,600 บาท - ซีโอไลท์ จำนวน 810 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 8 บาท เป็นเงิน 6,480 บาท - สำลีม้วน จำนวน 15 ม้วน ม้วนละ 65 บาท เป็นเงิน 975 บาท - อลูมิเนียมฟรอยด์ ม้วนใหญ่ แบบหนา จำนวน 6 ม้วน ม้วนละ 350 บาท เป็นเงิน 2,100 บาท - ถูพลาสติก (ถูร้อน) ขนาด 6x9 นิ้ว จำนวน 3 กิโลกรัมละ 100 บาท เป็นเงิน 300 บาท - ถูพลาสติก (ถูเย็น) ขนาด 6x9 นิ้ว จำนวน 15 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 100 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท - หนัγγารัด จำนวน 3 ห่อ ห่อละ 65 บาท เป็นเงิน 195 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>- คอขวด ขนาดบรรจุห่อละ 1,000 ซีน จำนวน 3 ห่อ ห่อละ 250 บาท เป็นเงิน 750 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ส่งเสริมการขยายพันธุ์แห่นแดง ของกรมวิชาการเกษตรให้กับเกษตรกรทดแทนปุ๋ยเคมีทางการเกษตร (งบประมาณ 105,000 บาท)</p> <p>ดำเนินการโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร</p> <p>กรมวิชาการเกษตร ได้มีการปรับปรุงพันธุ์แห่นแดงสายพันธุ์อะซอลล่า ไมโครฟิลล่า(Azolla microphylla) มีลักษณะเด่นคือมีขนาดใหญ่ ขยายพันธุ์ได้รวดเร็ว ให้ผลผลิตสูงกว่าสายพันธุ์พื้นเมืองถึง 10 เท่า มีปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดร้อยละ 5.48 แห่นแดง สามารถเลี้ยงได้ง่าย เจริญเติบโต และเพิ่มปริมาณได้อย่างรวดเร็ว เป็น 2 เท่า แห่นแดง เจริญเติบโตเต็มที่บนผิวน้ำในนาข้าว จะได้ผลผลิตแห่นแดงสดประมาณ 3,000 กิโลกรัม หรือ 150 กิโลกรัมแห้ง เทียบได้กับปุ๋ยยูเรีย 6-7.5 กิโลกรัมต่อพื้นที่ 1 ไร่ เหมาะสำหรับการลดต้นทุนของเกษตรกรในการผลิตสินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดฯ และสามารถพัฒนาใช้ประโยชน์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์</p> <p>- ค่าถังพลาสติก โพลีเอทีนีน กลมทรงเตี้ยซ้อนได้ ขนาดบรรจุ 800 ลิตร (ขนาดไม่น้อยกว่า 150x52 x52 หน้า 5 มม.) จำนวน 10 ถัง ถังละ 3,500 บาท เป็นเงิน 35,000 บาท จำนวน 3 จังหวัด เป็นเงิน 105,000 บาท</p> <p>174,900 บาท งบกลุ่มจังหวัด</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร</p> <p>-</p>
<p>7.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p>	<p>ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมแมลงศัตรูพืชและโรคพืชเพื่อลดการใช้สารเคมีในระดับชุมชน (งบประมาณ 4,881,000 บาท)</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 2.1 อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การผลิตและการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมแมลงศัตรูพืชและโรคพืช เป้าหมาย 3 จังหวัด เกษตรกร 900 คน (จ.นครพนม 12 กลุ่ม สกลนคร 12 กลุ่ม มุกดาหาร 6 กลุ่ม) จำนวน 30 กลุ่มๆ ละ 30 คน ๆ ละ 1 วัน (งบประมาณ 961,500 บาท)</p> <p>- ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 30 ครั้ง ๆ ละ 6 ชั่วโมง ๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 108,000 บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มกิจกรรมจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกษตรกร 30 กลุ่ม 900 ราย จำนวน 2 มื้อ ๆ ละ 35 บาท เป็นเงิน 63,000 บาท - ค่าอาหารกลางวัน กิจกรรมจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกษตรกร 30 กลุ่ม 900 ราย จำนวน 1 มื้อ ๆ ละ 150 บาท เป็นเงิน 135,000 บาท - ค่าวัสดุสำหรับฝึกผลิตไส้เดือนฝอยกำจัดแมลง จำนวน 30 กลุ่มๆละ 3 ชุด ๆ ละ 3,700 บาท เป็นเงิน 333,000บาท - ค่าวัสดุสำหรับฝึกผลิตแมลงหางหนีบกำจัดแมลง จำนวน 30 กลุ่มๆละ 3 ชุด ๆ ละ 10 กล่อง ๆ ละ 50 บาท เป็นเงิน 45,000 บาท - ค่าวัสดุสำหรับฝึกผลิตเชื้อเมทาไรเซียมกำจัดแมลงปีกแข็ง จำนวน 30 กลุ่มๆละ 3 ชุด ๆ ละ 500 บาท เป็นเงิน 45,000 บาท - ค่าวัสดุฝึกผลิตปีที่กำจัดแมลงศัตรูพืชกลุ่มหนอนผีเสื้อ 30 กลุ่มๆละ 3 ชุด ๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 54,000 บาท - เอกสารในการจัดอบรม จำนวน 30 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน ๆละ 100 บาท เป็นเงิน 90,000 บาท - ค่าเช่าสถานที่ จำนวน 30 กลุ่ม ๆ ละ 1,000 บาท เป็นเงิน 30,000 บาท - ค่าป้ายจัดฝึกอบรมขนาด 2.5x2 เมตร ๆละ 190 จำนวน 30 ผืน เป็นเงิน 28,500 บาท - ค่าวัสดุสำนักงาน จำนวน 3 จังหวัดๆละ 10,000 บาท เป็นเงิน 30,000 บาท <p>กิจกรรมย่อยที่ 2.2 แปลงต้นแบบการใช้เทคโนโลยีใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมแมลงศัตรูพืชและโรคพืช เป้าหมายเกษตรกร 3 จังหวัด รวม 30 กลุ่มๆ ละ 1 แปลง (งบ 2,901,000 บาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - หัวเชื้อไส้เดือนฝอยควบคุมแมลงและวัสดุในการขยายเชื้อ เกษตรกร จำนวน 30 กลุ่ม ๆละ 180 ชุด ๆ ละ 40 บาท เป็นเงิน 216,000 บาท - วัสดุและอาหารเลี้ยงแมลงหางหนีบตัวห้ำควบคุมแมลงพร้อมพ่อแม่พันธุ์ จำนวน 30 กลุ่ม ๆ 40 ชุด ๆ ละ 300 บาท เป็นเงิน 360,000 บาท - หัวเชื้อชีวภัณฑ์บีทีและวัสดุในการผลิต จำนวน 30 กลุ่ม ๆละ 35 ชุด ๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 630,000 บาท - หัวเชื้อชีวภัณฑ์แบคทีเรียบีเอสและวัสดุในการผลิต จำนวน 30 กลุ่ม ๆ ละ 20 ชุดๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 360,000 บาท - หัวเชื้อเห็ดเรืองแสงและวัสดุในการผลิต จำนวน 30 กลุ่มๆละ 20 ชุด ๆ ละ 200 บาท เป็นเงิน 120,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วัสดุสำหรับห้องเลี้ยงชีวภัณฑ์ขนาดเล็ก พร้อมอุปกรณ์ผลิตชีวภัณฑ์ จำนวน 30 ชุดๆ ละ 40,000 บาท เป็นเงิน 1,200,000 บาท - ค่าวัสดุสำนักงาน จำนวน 3 จังหวัดๆ ละ 5,000 บาท เป็นเงิน 15,000 บาท <p>กิจกรรมย่อยที่ 2.3 ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการผลิต GAP ร่วมกับการวิเคราะห์สารพิษตกค้าง จำนวน 30 กลุ่ม ๆ ละ 30 แปลง รวม 900 แปลง (งบประมาณ 1,018,500 บาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สารเคมีและวัสดุวิเคราะห์สารตกค้าง จำนวน 30 กลุ่มๆ ละ 5 ตัวอย่างๆ ละ 1,000 บาท เป็นเงิน 150,000 บาท - สารเคมีและวัสดุวิเคราะห์จุลินทรีย์ จำนวน 30 กลุ่ม ๆ ละ 5 ตัวอย่าง ๆ ละ 500 บาท เป็นเงิน 75,000 บาท - ค่าแบบตรวจประเมิน จำนวน 30 กลุ่ม ๆ ละ 30 แปลง/เล่ม ๆ ละ 25 บาท เป็น 22,500 บาท - ค่าตรวจประเมินแปลง 900 แปลง ๆ ละ 3 ครั้ง แปลงละ 800 บาท เป็นเงิน 720,000 บาท - ค่าวัสดุและอุปกรณ์เก็บตัวอย่างและเตรียมตัวอย่างพืช จำนวน 30 กลุ่มๆละ 60 ตัวอย่าง ๆ ละ 20 บาท เป็นเงิน 36,000 บาท - ค่าวัสดุสำนักงาน จำนวน 3 จังหวัด ๆละ 5,000 บาท เป็นเงิน 15,000 บาท <p>4,881,000 บาท</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร</p> <p>-</p>
<p>7.3 กิจกรรมหลักที่ 3</p>	<p>สนับสนุนการผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์คุณภาพสูงตามสูตรกรมพัฒนาที่ดิน ให้กับเกษตรกรเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี (งบประมาณ 866,400 บาท) ดำเนินการโดย สถานีพัฒนาที่ดินนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร ร่วมกับ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 มีการขุดลอก คลองธรรมชาติในทุกจังหวัดและทุกอำเภอ ซึ่งมีปริมาณเศษวัชพืช เช่น ผักตบชวา จำนวน ไม่น้อยกว่า 3,000 ตัน และเพื่อเป็นการใช้ประโยชน์ จากวัชพืชในการสร้างมูลค่าเพื่อผลิตเป็นปุ๋ยหมักอินทรีย์ เพื่อแจกจ่าย ให้กับเกษตรกรในสถานการณ์ราคาปุ๋ยเคมีราคาสูง และยังเป็นการสร้าง การรับรู้ให้กับเกษตรกร ในการนำเศษวัสดุเหลือใช้และวัชพืช มาผลิตเป็น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ปุ๋ยอินทรีย์ ลดรายจ่ายภาคการเกษตร และเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร และชุมชน โดยบูรณาการกับส่วนท้องถิ่น</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 3.1 สนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง เพื่อทดแทนปุ๋ยเคมี และลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน (งบประมาณ 779,400 บาท)</p> <p>ดำเนินการโดย สถานีพัฒนาที่ดินนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - เศษวัชพืช เช่น ผักตบชวา จากแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จัดหาเองของหน่วยงานภายในกลุ่มจังหวัดฯ และดำเนินการในพื้นที่ของส่วนราชการ/ภาคเอกชน ที่มีศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย และศูนย์/กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์และชีวภาพ <p>จังหวัดนครพนม (311,760 บาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าปุ๋ยคอก จำนวน 72,000 กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ 4 บาท เป็นเงิน 288,000 บาท - ปุ๋ยยูเรีย จำนวน 720 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 33 บาท (ปริมาณการใช้งาน 2 กิโลกรัมต่อวัสดุหมัก 1 ตัน) เป็นเงิน 23,760 บาท <p>จังหวัดสกลนคร (311,760 บาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าปุ๋ยคอก จำนวน 72,000 กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ 4 บาท เป็นเงิน 288,000 บาท - ปุ๋ยยูเรีย จำนวน 720 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 33 บาท (ปริมาณการใช้งาน 2 กิโลกรัมต่อวัสดุหมัก 1 ตัน) เป็นเงิน 23,760 บาท <p>จังหวัดมุกดาหาร (155,880 บาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าปุ๋ยคอก จำนวน 36,000 กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ 4 บาท เป็นเงิน 144,000 บาท - ปุ๋ยยูเรีย จำนวน 360 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 33 บาท (ปริมาณการใช้งาน 2 กิโลกรัมต่อวัสดุหมัก 1 ตัน) เป็นเงิน 11,880 บาท <p>กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ถ่ายทอดองค์ความรู้การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน (ผู้นำกลุ่มเกษตรกร) ดำเนินการโดย สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร (งบประมาณ 87,000 บาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าตอบแทนวิทยากรฝึกอบรม จำนวน 6 ชั่วโมง ชั่วโมงละ 600 บาท เป็นเงิน 3,600 บาท จำนวน 3 จังหวัด เป็นเงิน 10,800 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 60 คน จำนวน 2 มื้อ มื้อละ 35 บาท เป็นเงิน 4,200 บาท จำนวน 3 จังหวัด เป็นเงิน 12,600 บาท</p> <p>- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 60 คน จำนวน 1 มื้อ มื้อละ 150 บาท เป็นเงิน 9,000 บาท จำนวน 3 จังหวัด เป็นเงิน 27,000 บาท</p> <p>- ค่าพาหนะเกษตรกรฯ ไป - กลับ จำนวน 60 คน อัตราคนละ 150 บาท เป็นเงิน 9,000 บาท จำนวน 3 จังหวัด เป็นเงิน 27,000 บาท</p> <p>- ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดองค์ความรู้ จำนวน 60 คน อัตราคนละ 30 บาท เป็นเงิน 1,800 บาท จำนวน 3 จังหวัด เป็นเงิน 5,400 บาท</p> <p>- ค่าวัสดุสัทธิการฝึกอบรม เป็นเงิน 1,400 บาท จำนวน 3 จังหวัด เป็นเงิน 4,200 บาท</p> <p>866,400 บาท</p> <p>สถานีพัฒนาที่ดินนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร</p>
<p>7.4 กิจกรรมหลักที่ 4</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ติดตามการดำเนินงานภายใต้โครงการฯ (งบประมาณ 79,200 บาท)</p> <p>โดย สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร</p> <p>จังหวัดนครพนม (26,400 บาท)</p> <p>- ค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ จำนวน 4 คน คนละ 240 บาท จำนวน 15 วัน เป็นเงิน 14,400 บาท</p> <p>- ค่าพาหนะในการไปราชการ จำนวน 15 วัน วันละ 800 บาท 12,000 บาท</p> <p>จังหวัดสกลนคร (26,400 บาท)</p> <p>- ค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ จำนวน 4 คน คนละ 240 บาท จำนวน 15 วัน เป็นเงิน 14,400 บาท</p> <p>- ค่าพาหนะในการไปราชการ จำนวน 15 วัน วันละ 800 บาท 12,000 บาท</p> <p>จังหวัดมุกดาหาร (26,400 บาท)</p> <p>- ค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ จำนวน 4 คน คนละ 240 บาท จำนวน 15 วัน เป็นเงิน 14,400 บาท</p> <p>- ค่าพาหนะในการไปราชการ จำนวน 15 วัน วันละ 800 บาท เป็นเงิน 12,000 บาท</p> <p>79,200 บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร</p> <p>-</p>

หัวข้อ	รายละเอียด										
8. หน่วยงานดำเนินงาน	1) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร 2) สถานีพัฒนาที่ดินนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร 3) สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร 4) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครพนม/สกลนคร/มุกดาหาร										
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	4 ปี เริ่มต้น ปีงบประมาณ 2567 - 2570										
10. งบประมาณ	งบประมาณรวมทั้งหมด 24,006,000 บาท <table border="1" data-bbox="638 566 1447 678"> <thead> <tr> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>6,001,500</td> <td>6,001,500</td> <td>6,001,500</td> <td>6,001,500</td> </tr> </tbody> </table> หมายเหตุ : งบประมาณสามารถถัวเฉลี่ยใช้ได้ทุกรายการ	2566	2567	2568	2569	2570	-	6,001,500	6,001,500	6,001,500	6,001,500
2566	2567	2568	2569	2570							
-	6,001,500	6,001,500	6,001,500	6,001,500							
11. ผลผลิต (Output)	1) เกษตรกรมีความรู้และใช้ชีวภัณฑ์ในการควบคุมแมลงศัตรูพืชและโรคพืช 2) กลุ่มเกษตรกรสามารถขยายชีวภัณฑ์ควบคุมแมลงศัตรูพืชและโรคพืชได้เอง อย่างน้อย 3 ชนิด 3) กลุ่มเกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยชีวภาพได้เอง อย่างน้อย 2 ชนิด 4) ชุมชนสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง (ปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศ) ได้เอง ไม่น้อยกว่า 5 ชุมชน ปริมาณปุ๋ยไม่น้อยกว่า ปีละ 120 ตัน 5) ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพตามมาตรฐานกรมพัฒนาที่ดิน ไม่น้อยกว่าจังหวัดละ 500 ตัน 6) แหนแดง ไม่น้อยกว่าจังหวัดละ 2,800 กิโลกรัม (1 ไร่ ผลิตแหนแดงได้ 3,000 กิโลกรัมหรือแหนแดงแห้ง 150 กิโลกรัม และผลิตในถังพลาสติกขนาด 150 เมตร จำนวน 10 ถัง)										
12. ผลที่คาดว่าจะได้รับผลลัพธ์ (Outcome)	1) เกษตรกรได้รับปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพในการผลิตด้านการเกษตรทดแทนปุ๋ยเคมีราคาแพง เพื่อลดต้นทุนในการผลิต 2) เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ได้รับการช่วยเหลือจากสถานการณ์ปุ๋ยเคมีราคาแพง 3) ประชาชนทั่วไปได้บริโภคสินค้าเกษตรในราคาไม่แพง และเหมาะสม										

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร
2. ชื่อแผนงาน	สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน
3. แนวทางการพัฒนา	สร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มมูลค่าในภาคเกษตร และสนับสนุนภาคการค้าชายแดน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวด้วย Smart Economy City/Smart Mobility City
4. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเก่งทางเศรษฐกิจอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่ออนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ จากนโยบายรัฐบาลในการสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเฉพาะการสร้างความเข้มแข็งในส่วนภูมิภาค มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของจังหวัดยกระดับอาชีพ รายได้ คุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกภูมิภาค</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>อย่างเท่าเทียม ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายที่จะจัดสรรงบประมาณให้ลงไปสู่พื้นที่จังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ขับเคลื่อนที่สำคัญ ตามหลักเกณฑ์เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาฯ จังหวัดมุกดาหารได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนา (พ.ศ. 2566-2570) ให้เป็น เมืองการค้าทันสมัย เกษตรคุณภาพสูง การท่องเที่ยวชายโขง เชื่อมโยงสู่สากล โดยกำหนดประเด็นการพัฒนาจังหวัด ดังนี้ (1) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ด้านการค้าการลงทุน เพื่อเชื่อมโยงสู่สากล (2) การยกระดับมาตรฐานการเกษตรและการต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (3) การพัฒนาการท่องเที่ยวตามวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (4) การพัฒนาเมืองและ ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน (5) การจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน (6) การเสริมสร้างความมั่นคง ชายแดน และจังหวัดมุกดาหารมีตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ด้านเกษตร เกษตรแปรรูป และเกษตรมูลค่าสูง : โคเนื้อคุณภาพ ข้าวอินทรีย์ ปลาสดแก้ว และแพะ</p> <p>จังหวัดมุกดาหารมีศักยภาพหลายด้าน อาทิ ด้านการประมง มีแม่น้ำโขงไหลผ่านซึ่งมีความเหมาะสมต่อการประกอบอาชีพการประมง (การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และทำการประมง) และผู้บริโภคมีความต้องการบริโภคสัตว์น้ำสูงขึ้น เนื่องจากเป็นแหล่งโปรตีนที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย และปลอดภัยต่อสุขภาพ ฯลฯ ซึ่งปัจจุบันมีเกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 14,451 ราย มูลค่าสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 395 ล้านบาทต่อปี (สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร, 2565) ซึ่งจังหวัดมุกดาหารสามารถเพิ่มผลผลิตและมูลค่าในสาขาประมงได้อีกปีละไม่น้อยกว่า 500 ล้านบาทต่อปี โดยมีการส่งเสริมและพัฒนารวมผลผลิตประมงจังหวัดมุกดาหาร ให้แก่เกษตรกรในจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขมีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะพันธุ์และการอนุบาลสัตว์น้ำมูลค่าสูง (ปลาสดแก้ว) 2) การเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับมาตรฐานการเลี้ยงสัตว์น้ำมูลค่าสูง (ปลาสดแก้ว) <p>ศักยภาพด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดมุกดาหาร มีดังนี้</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>1. การเลี้ยงโคจังหวัดมุกดาหาร</p> <p>1) ข้อมูลการสำรวจสัตว์ ปี 2566 จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงโค จำนวน 19,947 ราย มีโคทั้งหมด 85,301 ตัว (ข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร)</p> <p>2) ข้อมูลการฆ่าแหละโค สหกรณ์การเกษตรหนองสูง ฆ่าแหละโคในรอบในปี 2565 จำนวน 5,555 ตัว คิดเป็นมูลค่า 375 ล้านบาท(ข้อมูลจากสหกรณ์การเกษตรหนองสูง จำกัด)</p> <p>3) ข้อมูลการส่งออกแพะ ผ่านด่านกักกันสัตว์ไปต่างประเทศ ตั้งแต่ในปี 2565 จำนวน 167,483 ตัว คิดเป็นมูลค่า 502.449 ล้านบาท(ข้อมูลจากด่านกักกันสัตว์มุกดาหาร)</p> <p>4) ข้อมูลการฆ่าแหละโค จังหวัดมุกดาหาร ปี 2565 จำนวน 7,666 ตัว</p> <p>จังหวัดมุกดาหาร เป็นจังหวัดชายแดนที่ส่งผ่านโคเนื้อ แพะ ไปประเทศเวียดนามและจีน และมีโรงฆ่าโคขุนคุณภาพซึ่งตลาดปลายทางของเกษตรกรเลี้ยงโคขุนคุณภาพ จึงเป็นจุดแข็งพัฒนาการเลี้ยงโคขุนคุณภาพและโคมันคุณภาพ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าการเลี้ยงโคเนื้อ จึงต้องการได้รับการพัฒนาการเลี้ยงโคต้นทาง พันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์ การสร้างแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ เพื่อการลดต้นทุนการเลี้ยง การแปรรูปโคมีชีวิตให้เป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่า และส่งเสริมการตลาดทั้งภายในจังหวัด ต่างจังหวัด และต่างประเทศ เพื่อกระจายสินค้า และสร้างแบรนด์ของจังหวัด</p> <p>2. การเลี้ยงแพะจังหวัดมุกดาหาร</p> <p>การเลี้ยงแพะ เป็นสัตว์เศรษฐกิจตัวใหม่ ที่สามารถสร้างรายได้ในระยะสั้น จำนวนแพะในปี 2566 มีเกษตรกรเลี้ยงแพะ จำนวน 165 ราย จำนวน แพะ 2,813 ตัว แต่มีการส่งออกแพะ ผ่านประเทศ สปป.ลาว ในปี 2566 จำนวน 190,032 ตัว มูลค่า 570.096 ล้านบาท ซึ่งเป็นโอกาสของ จังหวัดมุกดาหาร เป็นช่องทางการส่งออกแพะ ซึ่งส่วนมากนำจากต่างจังหวัด และในปี 2566 มีเกษตรกร,กลุ่มเกษตรกร เริ่มหันมาเลี้ยงแพะ เพื่อจำหน่ายให้พ่อค้าที่นำส่งออกไปต่างประเทศ เพื่อสร้างรายได้</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>1. เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เพาะและอนุบาลสัตว์น้ำมูลค่าสูง(ปลากดแก้ว) ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2. เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำมูลค่าสูง (ปลากดแก้ว) ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงและยกระดับมาตรฐาน(ปลากดแก้ว)</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>1. สร้างการรับรู้และพัฒนาการผลิตโคขุนคุณภาพ ให้ได้คุณภาพสูงและผลตอบแทนสูง</p> <p>2. เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนลูกโคเนื้อคุณภาพของสหกรณ์โคขุนหนองสูงและสหกรณ์เครือข่าย</p> <p>3. เพื่อสร้างกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผลิตลูกโคเนื้อคุณภาพให้เชื่อมโยงกับตลาดสหกรณ์โคขุนที่ชัดเจน</p> <p>4. สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรการเลี้ยงแพะเนื้อ</p> <p>5. สร้างการรับรู้การป้องกันโรคระบาดสัตว์ โรคอุบัติใหม่</p>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>1. รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5</p> <p>2. ผลผลิตสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>1. เกษตรกรมีการคัดเลือกสายพันธุ์โคขุนที่ให้ผลตอบแทนสูงเพื่อนำมาขุน</p> <p>2. เกษตรกรหันมาเลี้ยงแพะ หรือขยายผลกับเกษตรกร รายอื่น</p> <p>3. กลุ่มเกษตรกร เกษตรกร การผลิตลูกโค, มีสายพันธุ์โค ที่ตรงตามความต้องการของตลาด</p>
7. พื้นที่เป้าหมาย	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>พื้นที่ทั้ง 7 อำเภอ ในจังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>พื้นที่ทั้ง 7 อำเภอ ในจังหวัดมุกดาหาร</p>
8. กิจกรรมหลัก	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตประมงจังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร</p>
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	<p>ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตประมงจังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ส่งเสริมและพัฒนาการเพาะและอนุบาลสัตว์น้ำมูลค่าสูง (ปลากดแก้ว) งบประมาณ 434,200 บาท/ปี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด										
<p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงและยกระดับมาตรฐานสัตว์น้ำมูลค่าสูง (ปลากดแก้ว) งบประมาณ 1,085,000 บาท/ปี</p> <p>21,577,200 บาท</p> <table border="1" data-bbox="715 450 1439 566"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>14,000,000</td> <td>2,058,000</td> <td>1,519,200</td> <td>2,000,000</td> <td>2,000,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>นายวีระพงศ์ วั่งจ่านงค์ ประมงจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมุกดาหาร</p>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	14,000,000	2,058,000	1,519,200	2,000,000	2,000,000
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
14,000,000	2,058,000	1,519,200	2,000,000	2,000,000							
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1 ส่งเสริมพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงโค</p> <p>งบประมาณ 363,600 บาท</p> <p>1) การดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกร ,กลุ่มเกษตรกร ที่เลี้ยงแม่พันธุ์ผลิตลูก จำนวน 100 ราย</p> <p>2) วัสดุการเกษตรและเวชภัณฑ์</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาการเลี้ยงแพะ</p> <p>งบประมาณ 363,600บาท</p> <p>1) การดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกร ,กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงแพะ จำนวน 100 ราย</p> <p>2) วัสดุการเกษตรและเวชภัณฑ์</p> <p>6,301,800 บาท</p> <table border="1" data-bbox="715 1458 1439 1574"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>3,456,000</td> <td>664,200</td> <td>727,200</td> <td>727,200</td> <td>727,200</td> </tr> </tbody> </table> <p>นายต่อพงษ์ ประเสริฐสังข์ ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร สหกรณ์การเกษตรหนองสูง จำกัด สาขาปศุสัตว์</p>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	3,456,000	664,200	727,200	727,200	727,200
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
3,456,000	664,200	727,200	727,200	727,200							
<p>9. หน่วยดำเนินการ</p>	<p>หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร</p>										

หัวข้อ	รายละเอียด										
	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมุกดาหาร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร สหกรณ์การเกษตรหนองสูง จำกัด สาขาปศุสัตว์</p>										
10. ระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570										
11. งบประมาณ	<p>27,879,000 บาท งบประมาณจังหวัด</p> <table border="1" data-bbox="715 640 1439 748"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>17,456,000</td> <td>2,722,200</td> <td>2,246,400</td> <td>2,727,200</td> <td>2,727,200</td> </tr> </tbody> </table>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	17,456,000	2,722,200	2,246,400	2,727,200	2,727,200
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
17,456,000	2,722,200	2,246,400	2,727,200	2,727,200							
12. ผลผลิต (Out Put)	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการเพาะและอนุบาลสัตว์น้ำมูลค่าสูง (ปลากดแก้ว) จำนวน 20 ราย เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงและยกระดับมาตรฐานสัตว์น้ำมูลค่าสูง (ปลากดแก้ว) จำนวน 120 ราย <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> เกษตรกรมีการเลี้ยงเลี้ยงโคเนื้อเพิ่มขึ้น เกษตรกรมีการเลี้ยงแพะมากขึ้น คุณภาพซากหรือเนื้อโคขุนคุณภาพ มีเกรดระดับ 3 เพิ่มขึ้น 										
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ/ชาวประมง มีรายได้เพิ่มขึ้น เกษตรกรมีความรู้และนำความรู้ไปเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับมาตรฐานการเลี้ยงสัตว์น้ำมูลค่าสูง (ปลากดแก้ว) เพิ่มขึ้น <p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> ผู้ประกอบการ มีสินค้าเกษตร/วัตถุดิบในการประกอบกิจการ เกษตรกรมีตลาดรองรับสินค้าเกษตรที่มั่นคงและแน่นอน ผู้ประกอบการส่งออกลดต้นทุนการขนส่งสินค้าเกษตร เกษตรกรในห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่ เกษตรกร ผู้ประกอบการ ชำแหละ ผู้ประกอบการร้านอาหาร มีรายได้เพิ่มขึ้น 										

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมตลาดและการกระจายสินค้าเกษตรยุคใหม่
2. ชื่อแผนงาน	พัฒนาการตลาดและการกระจายสินค้าเกษตร
3. แนวทางการพัฒนา	สร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มมูลค่าในภาคเกษตร และสนับสนุนภาคการค้าชายแดน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวด้วย Smart Economy City / Smart Mobility City
4. หลักการและเหตุผล	<p>จากนโยบายรัฐบาลในการสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเฉพาะการสร้างความเข้มแข็งในส่วนภูมิภาค มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของจังหวัด ยกกระดับอาชีพ รายได้ คุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกภูมิภาคอย่างเท่าเทียม เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายที่จะจัดสรรงบประมาณให้ลงไปสู่พื้นที่จังหวัด</p> <p>ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) มีกรอบแนวคิด ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ คือ 1) ต่อยอดอดีต 2) ปรับปัจจุบัน และ 3) สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต โดยการพัฒนาภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและมีรายได้ที่ดีขึ้น และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ซึ่งมีแนวทางเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ ด้วยการพัฒนาระดับคุณภาพของกำลังคน และการสร้างสังคมผู้ประกอบการที่ผลิตได้ขายเป็น โดยพิจารณาการเปลี่ยนแปลงความต้องการของ ผู้บริโภคอย่างรวดเร็วและมาตรฐานสากลของสินค้าและบริการที่สูงขึ้น</p> <p>จังหวัดมุกดาหาร มีวิสัยทัศน์ “เมืองการค้าทันสมัย เกษตรคุณภาพสูง ท่องเที่ยวชายโขง เชื่อมโยงอาเซียน” มีเป้าประสงค์ด้านการค้าการลงทุน ในการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มมูลค่าในภาคเกษตร และสนับสนุนภาคการค้าชายแดน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว และได้กำหนดพันธกิจ โดยการพัฒนาระบบการค้าการลงทุน การเกษตร การท่องเที่ยว และความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อบ้านอาเซียน เพื่อเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขัน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด										
	จากสภาพการการผลิตสินค้าเกษตร/เกษตรปลอดภัย/อินทรีย์/สินค้าชุมชน ของจังหวัดมุกดาหาร มีการผลิตหลายระดับทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ การส่งเสริมด้านการตลาด โดยในระดับท้องถิ่นหรือระดับชุมชน มีจำนวนมาก จึงต้องดำเนินการส่งเสริมด้านการตลาดเพื่อการกระจายสินค้าทั้งในระดับชุมชน เป็นการสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ และสินค้าชุมชน ของจังหวัดมุกดาหาร ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย										
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>กิจกรรมหลักที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเพิ่มช่องทางตลาดสินค้าเกษตร/เกษตรปลอดภัย/อินทรีย์/สินค้าชุมชน ของจังหวัดมุกดาหาร 2. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร จังหวัดมุกดาหาร 										
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>กิจกรรมที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ สินค้าเกษตร/เกษตรปลอดภัย/อินทรีย์/สินค้าชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าปีละ 30 ราย รวม 120 ราย 2. กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ สินค้าเกษตร/เกษตรปลอดภัย/อินทรีย์/สินค้าชุมชน ที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้รับความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 3. เกิดมูลค่าทางการค้าของผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท รวม 4 ล้านบาท 										
7. พื้นที่เป้าหมาย	<p>กิจกรรมที่ 1</p> <p>จังหวัดมุกดาหาร หรือจังหวัดที่มีศักยภาพ</p>										
<p>8. กิจกรรมหลัก</p> <p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรและตลาดชุมชนจังหวัดมุกดาหาร ปีละ 3 ครั้งๆ ละ 1 วัน กลุ่มเป้าหมายครั้งละ 30 ราย (สินค้าเกษตร/เกษตรปลอดภัย/อินทรีย์/สินค้าชุมชน)</p> <p>1,930,000 บาท</p> <table border="1" data-bbox="657 1684 1445 1796"> <thead> <tr> <th>ปี 2566</th> <th>ปี 2567</th> <th>ปี 2568</th> <th>ปี 2569</th> <th>ปี 2570</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>330,000</td> <td>400,000</td> <td>400,000</td> <td>400,000</td> <td>400,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>นางลักขณา บุญนำ ตำแหน่ง พาณิชย์จังหวัดมุกดาหาร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดมุกดาหาร</p>	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	330,000	400,000	400,000	400,000	400,000
ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570							
330,000	400,000	400,000	400,000	400,000							
9. หน่วยงานดำเนินการ	กิจกรรมหลักที่ 1 สำนักงานพาณิชย์จังหวัดมุกดาหาร										
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570										

หัวข้อ	รายละเอียด				
11. งบประมาณ	7,502,320 บาท งบพัฒนาจังหวัด				
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
	3,097,320	3,205,000	400,000	400,000	400,000
12. ผลผลิต (Output)	กิจกรรมที่ 1 1. ตลาดชุมชนได้รับการส่งเสริมพัฒนาปีละ 3 ครั้ง 2. เกิดมูลค่าการค้าของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าปีละ 1 ล้านบาท รวม 4 ล้านบาท				
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	กิจกรรมที่ 1 เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ สินค้าเกษตร เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ สินค้าชุมชน มีช่องทางการจำหน่ายสินค้าและรายได้เพิ่มมากขึ้น				

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางยอดขวัญ วิภาคกิจ

เกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร

คณะทำงาน

นายวุฒิ สุธารักษ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นางทิพวัลย์ พิมพ์มาศ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นางสาวช่อลดา คนเชื้อ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นายวรเวช สุขคณา

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นายปิยราช พรรณะ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นางสาวจินตนา เวียงสีมา

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นางสาววันวิสา หล้าตัน

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

นางสาวสุภัทรา อัจฉวิชัย

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

นายจตุศักดิ์ ไชยทะ

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร

**<https://www.opsmoac.go.th/mukdahan-home>
โทร 0-4261-3582 E-Mail : paco__mdh@opsmoac.go.th**